

תמצית דוחות כספיים ליום 30 בספטמבר 2018

<u>3</u>	דוח הדירקטוריון וההנהלה לרבעון השלישי לשנת 2018
<u>4</u>	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
<u>8</u>	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
<u>29</u>	סקירת הסיכונים
<u>58</u>	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים
<u>58</u>	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים
<u>59</u>	הצהרת המנכ"ל
<u>60</u>	הצהרת החשבונאי הראשי
<u>61</u>	דוחות כספיים
<u>153</u>	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח
<u>153</u>	ממשל תאגידי
<u>155</u>	פרטים נוספים
<u>168</u>	נספח
<u>174</u>	מילון מונחים
<u>181</u>	אינדקס

דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות

רשימת לוחות הכלולים בדוחות

6	1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
11	2	פרטים על התפתחות הרווח הנקי
11	3	רווחיות בניכוי מרכיבים מסויימים
12	4	הרכב הרווח המימוני, נטו
13	5	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו
13	6	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית
14	7	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי
14	6	פירוט העמלות וההכנסות אחרות
15	7	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות
16	9	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
16	10	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים
17	11	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים
17	12	אשראי לציבור, ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות
17	13	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
18	14	הרכב תיק ניירות הערך
19	15	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך
19	16	התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים
19	17	פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות
22	18	הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון
23	19	סך ההכנסות לפי מיגזרי פעילות
24	20	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מיגזרי פעילות
24	21	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות
26	22	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית
27	23	נתונים עיקריים אודות הפעילות העסקית
32	24	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי
34	25	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
37	26	מאפייני סיכון האשראי ללקוחות פרטיים
41	27	היקף האשראי הבעייתי למשקי בית
42	28	חשיפה למדינות זרות
45	29	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית
46	30	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית
48	31	החשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית
56	32	חשיפות ההון הפעיל לשערי חליפין ואינפלציה

<u>5</u>	פעילות הבנק
<u>5</u>	מידע צופה פני עתיד
<u>6</u>	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
<u>7</u>	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
<u>7</u>	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2018

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 15 בנובמבר 2018 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק אוצר החייל בע"מ לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פעילות הבנק

עיקר פעילותו של הבנק הינה פעילות קימעונאית. הבנק פועל באמצעות 46 סניפים ושלוחות, חלקם ממוקמים בקירבת ובתוך בסיסי צה"ל ומשרתים את לקוחות הבנק מקרב אוכלוסייה זו. חלקו של הבנק בקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון גדול באופן משמעותי מחלקו במערכת הבנקאית. הבנק פועל בקרב לקוחותיו באמצעות שתי חטיבות עסקיות עיקריות:

החטיבה לבנקאות קימעונאית - מרכזת את פעילות סניפי הבנק ואת הפעילות בתחומי הבנקאות האישית, הפרטית והבנקאות הישירה על מגוון פעילויותיה וכן את הפעילות בשוק ההון ופעילות הייעוץ הפנסיוני. החטיבה ממונה על תחום השיווק והפרסום של הבנק. מנהל החטיבה הקימעונאית אחראי לפעילות התפעול והלוגיסטיקה המתבצעת בעיקרה באמצעות הבנק הבינלאומי.

החטיבה לבנקאות עיסקית – מנהלת את פעילות הבנק בקרב הלקוחות העסקיים. במסגרת זו אחראית החטיבה בין היתר, לפעילות האשראי העיסקי, לפעילות פקטורינג ולאישורי אשראי ללקוחות בסכומים שמעבר לסמכות מנהלי הסניפים. החטיבה אחראית על יחידת הבקרה העוסקת באיתור, סיווג וטיפול בלוויים במעקב ובעייתיים, לניהול מערך גביית חובות באמצעים משפטיים וכן ליישום נוהלי הבנק באשראי ..

מיזוג הבנק

ביום 20 בספטמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג בין הבנק הבינלאומי ובין הבנק לפיו ימוזג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי.

מועד המיזוג יחול ביום 31 בדצמבר 2018 או במועד מאוחר יותר בו יתקיים אחרון התנאים המתלים ויבוצעו כל ההליכים והפעולות הנדרשים על פי הפרק הראשון בחלק השמיני לחוק החברות, או המועד שיצוין בתעודת המיזוג שתונפק על ידי רשם החברות, או במועד בו יושלם ההליך התפעולי של המיזוג או בכל מועד אחר שיקבע בהסכמה על ידי הבנק הבינלאומי והבנק לפי המאוחר.

אוצר החייל כמותג עצמאי, לרבות הפעילות והצביון של סניפיו, יישמרו גם לאחר מיזוג המשפטי לתוך הבינלאומי ובכלל זה תשמר המומחיות של אוצר החייל בתחום הקימעונאי ובמתן שירותים לאוכלוסיית מערכת הביטחון. פרוט נוסף ראה בביאור 1 לדוחות הכספיים.

למידע נוסף בדבר השלכות ההסכם שנחתם על יחסי העבודה בבנק ראה בפרק ממשל תאגידי, יחסי עבודה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנדליות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "ביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

נתונים עיקריים

שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מדדי ביצוע עיקריים
	2017	2018	
5.68%	5.68%	6.44%	תשואת הרווח הנקי להון (1)
0.33%	0.33%	0.39%	תשואה לנכסים (1)
11.01%	10.86%	11.89%	יחס הון עצמי רובד 1
5.79%	5.73%	5.67%	יחס המינוף
329%	323%	295%	יחס כיסוי הנזילות
74.48%	75.49%	78.88%	יחס יעילות
73.14%	74.41%	67.78%	יחס יעילות בניכוי רכיבים מסויימים
1.1%	1.1%	1.0%	יחס עמלות לנכסים ⁽¹⁾
מדדי איכות אשראי עיקריים			
1.29%	1.21%	1.30%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
135.16%	130.81%	134.55%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום
1.11%	1.11%	1.10%	שיעור חובות פגומים/חובות בפיגור 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.30%	0.29%	0.19%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מיתרת האשראי הממוצע לציבור (1)
0.54%	0.46%	0.27%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור (1)

נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח (במיליוני ש"ח):

שנוי באחוזים	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		רווח נקי מיוחס לבעלי המניות הכנסות ריבית, נטו הוצאות בגין הפסדי אשראי הכנסות שאינן מריבית מזה: עמלות הוצאות תפעוליות ואחרות מזה: משכורות והוצאות נלוות
	2017	2018	
21.6%	52.3	63.6	רווח נקי בסיסי למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
5.1%	326.6	343.4	נתונים עיקריים מהמאזן (במיליוני ש"ח)
(35.4%)	42.4	27.4	
28.6%	180.9	232.7	
2.8%	171.4	176.2	
18.6%	383.1	454.4	
(8.3%)	213.0	195.4	
22.0%	0.41	0.5	

לימים 31 בדצמבר	לימים 30 בספטמבר		סך כל הנכסים		
	2017	2018			
5.5%	6.0%	21,273.6	21,170.4	22,440.5	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
0.1%	(1.5%)	6,816.3	6,929.9	6,823.1	ניירות ערך
65.1%	65.8%	975.8	971.4	1,610.6	אשראי לציבור נטו
4.1%	5.7%	13,181.1	12,991.4	13,727.4	סך כל ההתחייבויות
5.5%	5.9%	19,983.0	19,899.7	21,082.0	מזה: פקדונות מבנקים
(47.1%)	(34.1%)	168.0	134.8	88.8	פקדונות הציבור
5.2%	6.0%	17,733.0	17,594.3	18,658.7	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
11.7%	11.4%	393.8	394.8	439.8	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
5.3%	6.9%	1,290.6	1,270.7	1,358.5	(1) על בסיס שנתי

* סווג מחדש

הסיכונים העיקריים אליהם חשוף הבנק

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים), סיכוני שוק שהעיקרי בהם הינו סיכון הרבית (סיכון כלל מערכת), סיכוני מזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין וסיכון משפטי. התייחסות לסיכון הנובע מהסכם המיזוג כאמור לעיל ראה בפרק "השפעת הסכם המיזוג על ניהול הסיכונים".

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים. הסיכונים המתפתחים המהותיים הינם סיכון תחרותי- אסטרטגי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (CROSS BORDER) וסיכון התנהלות (**conduct risk**) (כחלק מסיכון הציות). מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המאושרת על ידי הדירקטוריון בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, תכנית שעודכנה בחודש אוקטובר 2016.

התוכנית שומרת על מרכזיותה של הפעילות הקימעונאית ועל התמקדות במתן שירות לאוכלוסיית מערכת הביטחון ומעגלים הקשורים אליה מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה לאורך זמן, תוך נקיטת צעדי התייעלות ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה.

בבנקאות העסקית/ מסחרית מושם דגש על המשך התרחבות תיק האשראי, בעיקר בלקוחות קטנים ובינוניים. הבנק בוחן את התוכנית מדי שנה בהתייחס לסביבה המקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ומעדכן במידת הצורך את התוכניות והמהלכים הנובעים מהתוכנית האסטרטגית.

בשנת 2017, אישר הבנק הבינלאומי אסטרטגיית דיגיטל, אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הקבוצה והבנק בכללה. במסגרת זו מפותח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, בנוסף הקבוצה מקדמת חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך IT של הבנק. לצורך מימוש כל זאת הוקמה בחברה האם ובבנק יחידה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל. הסכם המיזוג שעיקריו צוינו בפרק "מיזוג הבנק" ובביאור 1 לדוחות הכספיים אינו פוגע ביישום מרכיבי התכנית האסטרטגית כפי שהוצגו לעיל.

<u>9</u>	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל
16	מבנה והתפתחות הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
<u>20</u>	חברות מוחזקות עיקריות
23	מגזרי פעילות פיקוחיים

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל בתשעה חודשים של שנת 2018.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2018, כאשר האומדן למחצית הראשונה של שנת 2018 הצביע על עלייה של 4.2% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל אשר עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-2.3%. בסקירת חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2018, נותרה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2018 על 3.7%, ותחזית הצמיחה לשנת 2019 הועלתה ל-3.6%.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 4.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בכל שנת 2018 מתוכנן גירעון שנתי בסך 38.5 מיליארד ש"ח (כ-2.9% מהתמ"ג), כאשר הגירעון המצטבר בפועל ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2017 - ספטמבר 2018) עומד על כ-3.35% מהתמ"ג. חברת מודיס העלתה במהלך חודש יולי 2018 את אופק דירוג האשראי של ישראל מ"נייטראלי" ל"חיובי" ואישררה אותו ברמה של A1. חברת S&P העלתה בתחילת חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA-.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-1.1% (מדד "בגין"). על פי הערכת בנק ישראל האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 0.8%, מעט נמוך מהגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (1%-3%) ובשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.5%. נכון לחודש ספטמבר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%. המשך המדיניות המוניטרית של בנק ישראל תלויה, בין היתר, בסביבת האינפלציה והתבססותה בתוך טווח היעד שנקבע.

שוק הדיור

הפירוטומים האחרונים משקפים ירידה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אוקטובר 2018, נרשמה ירידה של 0.3% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2018, בהשוואה לעיסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2018 ירדו ב-1.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ואף נרשמה ירידה קלה, כאשר בחודש אוגוסט 2018 עמד על 4.0% בהשוואה ל-4.1% בחודש יולי.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.6% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-1.7%. בשנת 2018 המשיך בנק ישראל במגמת רכישות מט"ח, בין היתר, על מנת למתן את השפעת התמורה ממכירת הגז על התחזקות השקל.

ריבית בנק ישראל

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, נותרה הריבית יציבה בשיעור של 0.1%, על רקע האינפלציה הנמוכה. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל הריבית צפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הראשון של שנת 2019 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של 2019.

הסביבה הגלובלית

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית מוסיפה להיות חיובית, ובפרט בארה"ב, אך מדדים שונים מצביעים על אובדן המומנטום – בפרט ההאטה בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית סיכון הפוליטי באירופה, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים. קרן המטבע הבינלאומית הודיעה על הורדת תחזית הצמיחה העולמית לשיעור של 3.7% בשנת 2018 ו-2019, בהשוואה לתחזית צמיחה של 3.9% בתחזית שפורסמה במהלך יולי 2018.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ-8.8%. מדד האג"ח הכללי נותר יציב. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה, במניות ת"א 125 נרשמה ירידה ובמחזורי המסחר של האג"ח נרשמה יציבות. מדד ה-S&P-500 עלה בכ-9.0% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-1.5%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) ירד בכ-9.5%.

לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, לפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

התפתחות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 63.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 52.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 21.6%.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ב- 0.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 19.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 99.0%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 (על בסיס שנתי) הסתכם ב- 6.44% בהשוואה ל- 5.68% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם שיעור תשואת הרווח הנקי להון מיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) ב- 0.06% בהשוואה ל- 6.44% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים על התפתחות הרווח הנקי :

שינוי ב-%	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		שינוי ב-%	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
	2017	2018		2017	2018	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
6.0%	332.8	352.8	9.8%	111.6	122.5	רווח מפעולות מימון, נטו
(35.4%)	42.4	27.4	(28.7%)	16.7	11.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח מפעולות מימון, נטו לאחר
12.1%	290.4	325.4	16.5%	94.9	110.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2.8%	171.4	176.2	2.4%	57.6	59.0	עמלות
	3.3	47.1		2.4	0.5	הכנסות אחרות
18.6%	383.1	454.4	35.3%	124.3	168.2	הוצאות תפעוליות אחרות
15.0%	82.0	94.3	(93.8%)	30.6	1.9	רווח לפני מיסים
3.4%	29.7	30.7	(84.3%)	10.8	1.7	הפרשה למיסים על הרווח
21.6%	52.3	63.6	(99.0%)	19.8	0.2	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות

רווחיות בניכוי מרכיבים מסוימים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר
2018	2018
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
63.6	0.2
(36.5)	(3.6)
64.4	33.7
91.5	30.3
9.4%	9.2%
67.8%	65.9%

רווח נקי מיוחס לבעלי מניות כפי שדווח

בניכוי:

רווחי הון: רווח בניכוי מס ממכירת זכויות הבנק בבניין ההנהלה ומכירת מניות הבנק בבורסה לניירות ערך בת"א.

הפרשה להוצאות בגין מהלכי התייעלות, סילוק והפחתה

רווח נקי מיוחס לבעלי המניות בניכוי הרכיבים לעיל

תשואה בניכוי הרכיבים לעיל

יחס יעילות בניכוי הרכיבים לעיל.

פרטים בדבר הרכיבים שנוכו:

הרווח ממכירת זכויות הבנק במבנה ההנהלה הראשית ברבעון השני של 2018 הסתכם ב- 45.7 מיליון ש"ח ונכלל בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי – 32.9 מיליון ש"ח)
הרווח ממכירת מניות הבנק בבורסה לניירות ערך ברבעון השלישי של 2018 הסתכם בכ- 4.4 מיליון ש"ח (ההשפעה על הרווח הנקי- 3.6 מיליון ש"ח). למידע נוסף ראה ביאור 5.5 לדוחות הכספיים.
הוצאות בגין פרישה, סילוק והפחתה ראה יחסי עבודה והסכמי עבודה קיבוציים בפרק ממשל תאגידי.

השינוי ברווח הנקי בתשעה חודשים של שנת 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בעיקר:
 - גידול בהכנסות מפעילות מימון בסך של 20.0 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות.
 - קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 15.0 מיליון ש"ח המשקף בעיקר שינוי בהפרשה הקבוצתית (ראה פירוט בפרק "הוצאות בגין הפסדי אשראי")
 - רווחי הון ממכירת זכויות הבנק במבנה ההנהלה בסך 45.7 מיליון ש"ח כמפורט לעיל.
 - גידול בהכנסות מעמלות בסך 4.8 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מעמלות מטיפול באשראי.
 - ירידה בהוצאות שכר בסך 17.6 מיליון ש"ח המשקפת בעיקר את השפעת הירידה במספר המשרות שהיא חלק מיישום צעדי ההתייעלות עליהם החליט הדירקטוריון בחודש אוקטובר 2016.
 - גידול בהוצאות תפעוליות אחרות בסך 88.9 מיליון ש"ח שנבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין פרישת עובדים במסגרת מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי (ראה גם "יחסי עבודה" בפרק ממשל תאגידי).

השינוי ברווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2018 כמפורט לעיל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:
 - גידול בהכנסות מפעילות מימון בסך של 10.9 מיליון ש"ח המבטא בעיקר גידול בהיקף הפעילות וברווחים ממכירת מניות זמינות למכירה.
 - קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 4.8 מיליון ש"ח קיטון בהפרשה הקבוצתית .
 - גידול בהכנסות מעמלות בסך 1.4 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מעמלות מטיפול באשראי.
 - קיטון בהכנסות תפעוליות אחרות הנובע מהכנסות חד פעמיות מסיום עסקת ניהול נכסים אשתקד.
 - קיטון בהוצאות שכר בסך 5.2 מיליון ש"ח המשקף בעיקר את השפעת הירידה במספר המשרות כאמור לעיל.
 - גידול בהוצאות תפעוליות אחרות בסך 49.1 מיליון ש"ח המשקף בעיקר גידול בהוצאות בגין פיצויי פרישה במסגרת מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון, נטו כולל בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלו כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק מניהול החשיפות של הבנק.

להלן מרכיבי הרווח מפעילות מימון, נטו

לתשעה חודשים שהסתיימו		2017			2018				
ביום 30 בספטמבר		רבעון	רבעון	רבעון	רבעון	רבעון	רבעון		
2017	2018	ראשון	שני	שלישי	רביעי	ראשון	שני	שלישי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח							
346.2	370.8	112.8	124.5	108.9	119.5	115.1	131.5	124.2	הכנסות ריבית
19.6	27.4	5.1	13.1	1.4	6.3	3.2	15.7	8.5	הוצאות ריבית
326.6	343.4	107.7	111.4	107.5	113.2	111.9	115.8	115.7	הכנסות ריבית, נטו
									הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
6.2	9.4	(0.4)	2.5	4.1	2.4	3.0	(0.4)	6.8	
332.8	352.8	107.3	113.9	111.6	115.6	114.9	115.4	122.5	סך הרווח מפעילות מימון נטו

ניתוח סך הרווח מפעילות מימון, נטו:

לתשעה חודשים שהסתיימו		2017				2018			
ביום 30 בספטמבר		רבעון רבעון	רבעון רבעון	רבעון רבעון	רבעון רבעון	רבעון רבעון	רבעון רבעון		
2017	2018	ראשון	שני	שלישי	רביעי	ראשון	שני	שלישי	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח							
322.9	350.6	106.1	111.2	110.2	115.3	114.4	118.8	117.4	רווח מפעילות שוטפת
3.8	(1.1)	0.7	2.4	0.9	-	-	(5.0)	3.9	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
5.6	1.1	0.2	0.1	0.1	(0.1)	0.3	0.3	0.5	רווחים מהשקעות אחרות
0.5	2.2	0.3	0.2	0.4	0.4	0.2	1.3	0.7	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
332.8	352.8	107.3	113.9	111.6	115.6	114.9	115.4	122.5	סך הכל

הגידול ברווח מפעילות מימון נטו נובע בעיקר מגידול בהיקף הפעילות ומהשפעת צמצום החשיפה במטבע על ההכנסות מהפרשי שער וממכשירים פיננסיים.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
2.46%	2.52%	2.32%	2.50%	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.31%	0.44%	0.07%	0.41%	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.15%	2.08%	2.25%	2.09%	פער הריבית הכולל

יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית 2.32% 2.33% 2.29% 2.32% מניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד עולה כי השינויים במחיר גרמו לקיטון בסך 6.2 מיליון ש"ח והגידול בהיקף היתרות המאזניות הממוצעות גרם לגידול בסך של כ- 23.0 מיליון ש"ח בהכנסות ריבית, נטו. למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות ריבית והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 27.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 42.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי ב- 11.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי על חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
47.8	56.9	11.5	16.7	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(32.2)	(36.0)	(3.9)	(10.9)	קיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
15.6	20.9	7.6	5.8	הפרשה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
26.8	6.5	9.1	6.1	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
42.4	27.4	16.7	11.9	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
				מזה:
30.1	27.2	11.0	13.1	הוצאות בגין אשראי מסחרי
12.3	0.2	5.7	(1.2)	הוצאות בגין אשראי פרטי
				שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה
0.17%	0.21%	0.24%	0.17%	הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור (על בסיס שנתי)
				שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה
0.29%	0.07%	0.29%	0.18%	הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור (על בסיס שנתי)
				שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה
0.46%	0.27%	0.53%	0.36%	הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור (על בסיס שנתי)

הקיטון בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי משקף בעיקר את השנוי בהיקף החובות הבעייתיים בתקופה וברבעון ביחס לשינוי בתקופה המקבילה אשתקד, עדכון של מקדמי ההפרשה בענף פרטיים בעיקר בעקבות עדכון מידע במודל ההפרשה ושינוי בחלק ממקדמי ההפרשה בענפים מסחריים.

העמלות וההכנסות האחרות

להלן הרכב והתפתחות ההכנסות מעמלות ואחרות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
34.8	34.0	11.6	11.2	ניהול חשבון
50.0	55.7	17.0	18.9	עמלות מעסקי מימון
18.7	19.7	6.1	6.8	כרטיסי אשראי
62.7	61.8	21.1	20.5	מפעילות בשוק ההון
5.2	5.0	1.8	1.6	עמלות אחרות
171.4	176.2	57.6	59.0	סך כל העמלות
3.3	47.1	2.4	0.5	הכנסות תפעוליות אחרות
174.7	223.3	60.0	59.5	סך כל ההכנסות מעמלות והכנסות תפעוליות אחרות

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 176.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 171.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.8%. מרביתו גידול בהכנסות מעמלות מאשראי. ברבעון השלישי הסתכמו העמלות ב- 59.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 57.6 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.4%.

ההכנסות התפעוליות האחרות כוללות בתשעה חודשים של שנת 2018 וברבעון השלישי רווח ממימוש זכויות הבנק בבניין בו ממוקמת הנהלת הבנק, שהסתכמו בכ- 45.7 מיליון ש"ח לפני מיסים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 454.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 383.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 18.6%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות ב- 168.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 124.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 35.3%.

להלן הרכב והתפתחות ההוצאות התפעוליות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
213.0	195.4	67.0	61.8	משכורות והוצאות נלוות
55.9	53.6	19.5	19.4	אחזקה ופחת בניינים וציוד
114.2	205.4	37.8	87.0	הוצאות אחרות
383.1	454.4	124.3	168.2	סך כל ההוצאות התפעוליות

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 195.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 213.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.3%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו המשכורות וההוצאות הנלוות ב- 61.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 67.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 7.8%. הקיטון בהוצאות השכר בתשעה חודשים וברבעון השלישי של שנת 2018 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד משקף בעיקר את השפעת הצמצום במצבת העובדים.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 53.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 55.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.1%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד ב- 19.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 19.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 205.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 114.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 79.9%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות האחרות ב- 87.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 37.8 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 130.2%.

השינוי בהוצאות אחרות נובע בעיקר מגידול בהוצאות בגין פרישת עובדים במסגרת מהלכי ההתייעלות הנובעים מהסכם המיזוג, שהסתכמו בתשעה חודשים של 2018 ב- 97.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וב- 51.2 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2018 בהשוואה ל- 2.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה למיסים הסתכמה בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 30.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 29.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמה הפרשה למיסים ב- 1.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 10.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 32.6% בהשוואה לשיעור של 36.2% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים בתשעה חודשים של שנת 2018 מסתכם ב- 34.19% בהשוואה ל- 35.04% בתקופה המקבילה אשתקד ובשנת 2017. הירידה בשיעור המס האפקטיבי נובעת מחלק המס על רווח הון בסך המיסים בתשעה חודשים של שנת 2018.

הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 67.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 62.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל נובע מהרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 בסך של 63.6 מיליון ש"ח, משינוי בקרנות הון בגין הטבות לעובדים בסך של 9.1 מיליון ש"ח ומהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של (4.8) מיליון ש"ח.

התפתחות סעיפי המאזן העיקריים

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
5.5%	21,273.6	22,440.5	סך כל המאזן
4.1%	13,181.1	13,727.4	אשראי לציבור, נטו
0.1%	6,816.3	6,823.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
65.1%	975.8	1,610.6	השקעה בניירות ערך
(57.5%)	67.0	28.5	השקעות בבניינים וציוד
5.2%	17,733.0	18,658.7	פקדונות הציבור
5.3%	1,290.6	1,358.5	הון מיוחס לבעלי מניות הבנק

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
(90.0%)	9.0	0.9	אשראי תעודות
36.8%	336.2	459.8	ערבויות והתחייבויות אחרות
6.9%	2,752.2	2,943.3	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
1.4%	1,768.8	1,794.1	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
52.0%	1,112.2	1,691.0	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
(33.3%)	2.1	1.4	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
15.2%	5,980.5	6,890.5	סך הכל

מכשירים פיננסיים - ערך נקוב

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
57.8%	421.8	665.7	חוזי ריבית - אחר
6.9%	785.3	839.2	חוזי מטבע חוץ
(27.6%)	1,745.8	1,264.6	חוזים בגין מניות
(6.2%)	2,952.9	2,769.5	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 13,727.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 13,181.1 ב- 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.1%.

אשראי לציבור נטו, לפי מגזרי הצמדה:

חלק המגזר מסך האשראי		במיליוני ש"ח		
31.12.17	30.9.18	31.12.17	30.9.18	
אחוזים		במיליוני ש"ח		
94.3%	94.9%	12,433.0	13,023.5	מטבע ישראלי
2.5%	2.0%	325.6	274.1	לא צמוד
3.2%	3.1%	422.5	429.8	צמוד
				מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0%	100.0%	13,181.1	13,727.4	סך הכל

אשראי לציבור, לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח			
6.0%	9,171.8	9,724.9	מיגזר משקי בית ובנקאות פרטית
(0.2%)	2,296.1	2,290.6	עסקים קטנים וזעירים
(19.2%)	923.1	745.5	עסקים בינוניים
17.7%	954.6	1,123.8	עסקים גדולים
192.6%	8.1	23.7	מוסדיים
4.2%	13,353.7	13,908.5	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור, מורכב מאשראי לציבור, השקעה באגרות חוב של הציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל ערבויות, עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות להעמיד אשראי. סיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 20,623.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 19,302.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 6.8%.

התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח			
26.6%	831.3	1,052.7	בינוי ונדלן
3.3%	1,381.4	1,427.3	תעשייה
(5.4%)	3,048.7	2,883.8	מסחר ושירותים
8.7%	14,041.2	15,260.0	אנשים פרטיים
6.8%	19,302.6	20,623.8	סך הכל

בהתפלגות סיכון האשראי לפי ענפי משק מהווה סיכון האשראי לאנשים פרטיים את עיקר סיכון האשראי בבנק. ביום 30 בספטמבר 2018 היה חלקו של אשראי זה כ- 74% מסיכון האשראי לציבור בבנק, בהשוואה לכ-73% ביום 31 בדצמבר 2017.

פעילות משכנתאות – פעילות המשכנתאות בבנק מתבצעת באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסיניפי הבנק. יתרות האשראי אינן כלולות בספרי הבנק.

סיכון האשראי לדירור ללקוחות פרטיים הכלול בספרי הבנק ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 341.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 284.5 ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 20.0%. היקף האשראי האמור מהווה כ- 2.5% מסיכון האשראי המאזני ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה ל- 2.1% ביום 31 בדצמבר 2017. מרבית האשראי לדירור הינו אשראי למטרות דירור ללא משכון נכס הניתן לאוכלוסיית מערכת הביטחון כחלק מן האשראי בתנאי מכרז.

ההשקעה בניירות ערך

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 1,610.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 975.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 65.1%.

א. הרכב ניירות הערך בהתאם לסווגם המאזני

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
9.6%	119.4	130.9	תיק לפדיון
72.8%	856.4	1,479.7	תיק זמין למכירה
65.1%	975.8	1,610.6	סך כל תיק ההשקעות

ב. להלן הרכב תיק ניירות הערך לפי מנפיק בערכם המאזני

שינוי אחוזים	31.12.17	30.9.18	
	במיליוני ש"ח		
77.8%	859.3	1,528.0	אגרות חוב ממשלתיות
(13.3%)	48.0	41.6	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
(100.0%)	21.3	0.0	של אחרים בישראל סחיר
(13.1%)	47.2	41.0	של אחרים בישראל לא סחיר
65.1%	975.8	1,610.6	סך הכל

ג. ביום 30 בספטמבר 2018 גבוה השווי ההוגן של ניירות הערך בתיק הזמין למכירה ב- 10.4 מיליון ש"ח מעלותם המותאמת, בהשוואה ל- 17.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018			
עלות	עלות מותאמת שווי הוגן הפרש		עלות	עלות מותאמת שווי הוגן הפרש		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
16.1	775.3	759.2	9.3	1,432.4	1,423.1	אגרות חוב של ממשלת ישראל
-	48.0	48.0	0.5	41.6	41.1	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
0.6	24.0	23.4	(0.3)	2.1	2.4	אגרות חוב של אחרים בישראל
0.9	9.1	8.2	0.9	3.6	2.7	מניות
17.6	856.4	838.8	10.4	1,479.7	1,469.3	סך הכל

ד. פרוט המקורות לציטוט המחירים המשמשים את הבנק לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2018:

מחיר מצד	מחיר	מחיר	מחיר	
נגדי	מחיר	אינדיקטיבי*	לעסקה**	סך הכל
במיליוני ש"ח				
3.6	-	0.9	2.7	מניות וקרנות השקעה פרטיות
879.0	-	-	879.0	אגרות חוב ממשלתיות במטבעי ישראל
76.9	-	35.3	41.6	אגרות חוב קונצרניות במטבעי ישראל
651.1	-	651.1	-	אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים
1,610.6	-	687.3	923.3	סך הכל
100.0%	-	42.7%	57.3%	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי – אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה – ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

פיקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 18,658.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 17,733.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 5.2%.

פיקדונות הציבור היוו ביום 30 בספטמבר 2018 כ- 83.2% מסך מקורות הבנק לרבות ההון בהשוואה ל- 83.4% ביום 31 בדצמבר 2017.

יחס פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 135.9% בהשוואה ל- 134.5% ביום 31 בדצמבר 2017.

מרבית פיקדונות הציבור הינם פיקדונות של אנשים פרטיים (כ- 86%) בסכומים פחותים מ- 1 מיליון ש"ח (כ- 73%).

להלן התפלגות תיק פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך				
האשראי לציבור ליום				
	31.12.17	30.9.18	31.12.17	30.9.18
	אחוזים		במיליוני ש"ח	
מטבעי ישראל				
לא צמוד	86.7%	87.5%	15,382.9	16,317.6
צמוד	4.4%	4.1%	786.9	765.7
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	8.8%	8.4%	1,563.2	1,575.4
סך הכל	100.0%	100.0%	17,733.0	18,658.7

פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:

	31.12.17	30.9.18	שינוי
	במיליוני ש"ח		אחוזים
מיגזר משקי בית ובנקאות פרטית	15,394.4	16,035.1	4.2%
עסקים קטנים וזעירים	1,654.2	1,765.3	6.7%
עסקים בינוניים	353.4	271.8	(23.1%)
עסקים גדולים	306.0	552.4	80.5%
מוסדיים	25.0	34.1	36.4%
סך הכל	17,733.0	18,658.7	5.2%

בתשעה חודשים של שנת 2018 נמשכה המגמה בהתפתחות נכסי הציבור בבנק ולפיה עיקר הגידול בפיקדונות הינו בפיקדונות לפי דרישה.

יתרת הפיקדונות לפי דרישה ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה ב- 11,219.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 10,439.8 ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 7.5%.

מידע בדבר הרכב פיקדונות הציבור בפירוט לפי מפקיד ראה ביאור 7 לתמצית הדוחות הכספיים.

תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 13.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 12.7 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

כתבי התחייבות נדחים שהנפיק הבנק הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 439.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 393.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 11.7%.

ביום 25 ביוני 2018 הנפיק הבנק לחברה האם כתבי התחייבות נדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בתמורה ל- 60.0 מיליון ש"ח. כתבי ההתחייבות האמורים עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2. כתבי ההתחייבות הנדחים כוללים מנגנון לספיגת ההפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכוון לאי קיימות של הבנק וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים.

במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מעל יחס הון המזערי שנקבע לבנק על ידי המפקח על הבנקים, הבנק יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא עד ליום 25 ביוני 2025. לבנק יש אפשרות לבצע פדיון מוקדם אחד בלבד כ- 5 שנים לאחר מועד ההנפקה. במידה ולא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, יעודכן שיעור הריבית השנתית בגובה ההפרש בין ריבית העוגן באותו מועד לעומת שיעור ריבית העוגן במועד ההנפקה המקורי של כתבי ההתחייבות הנדחים.

כתבי ההתחייבות שהנפיק הבנק אינם ניתנים להמרה במניות ואינם מקנים זכות לרכישת מניות. זכויותיהם בעת פירוק נדחות מפני התחייבויות אחרות.

ביום 30 בספטמבר 2018 מסתכמת יתרת כתבי ההתחייבות שהונפקו לחברה האם (לא כולל כתבי ההתחייבות בעלי מנגנון לספיגת הפסדים כמפורט לעיל) ב- 209.1 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2017 - 206.6 מיליון ש"ח). יתרת כתבי ההתחייבות, המוחזקים בידי גופים מוסדיים כגון קופות גמל וקרנות השתלמות הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 170.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 187.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

יתרת כתבי ההתחייבויות הנדחים שנכללו ברובד השני של ההון בחישוב יחס ההון המזערי ליום 30 בספטמבר 2018 משוקללים, בהתאם להוראת בנק ישראל, בהתחשב בתקופה שנתרה לפירעונם הסתכמה ב- 159.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 141.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. על פי הוראה 299 של המפקח על הבנקים כתבי התחייבות אלו אינם מוכרים כחלק מן ההון לצרכי באזל. בתקופת ביניים מותרת ההכרה בהם כהון רובד 2 בשיעור ההולך ופוחת שבין 40% בשנת 2018 ועד לביטול מלא בהכרתם בשנת 2022.

חברות מוחזקות עיקריות

לבנק חברה בת פעילה אחת, חברת נכסים של אוצר החייל בע"מ, מוחזקת בשיעור של 100%, מחזיקה בחלק מהנכסים שרכש הבנק ומשכירתם בעיקר לבנק.

רכוש קבוע

ביום 21 ביוני 2018 הושלמה מכירת זכויות הבנק בבניין בו פועלת הנהלת הבנק. המבנה הושכר על ידי הרוכש לבנק לתקופה של שנה.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 1,358.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,290.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 5.3%. לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחות ההכנסות וההוצאות.

הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

ליחסי הון מינימליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, החל מיום 1 בינואר 2015 עד ליום 1 בינואר 2017.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3% יחס הון הכולל לא יפחת מיחס ההון הרגולטורי - 12.53%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% יחס הון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

התייעלות תפעולית

ביום 30 באוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק מהלכי התייעלות שעלותם בתקופה של 5 שנים הוערכה בכ- 41 מיליון ש"ח (לאחר מס). בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום ה-12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", יקבל הבנק, אם יעמוד בתנאים שהוגדרו, הקלה לפיה לעניין חישוב יחסי הלימות ההון יחס המינוף יוכל לפרוס את השפעת מהלכי התייעלות על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019. השפעת עלות מהלכי התייעלות שטרם נוכתה מן ההון על יחס ההון לנכסי סיכון הינה הפחתה בשיעור של כ- 0.17%.

יישום ההוראה

הבנק מיישם את הוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.

במסגרת הנדבך הראשון הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכוני האשראי, השוק, והסיכונים התפעוליים.

במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP) תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. ביום 17 ביוני 2018 אישר הדירקטוריון את מסמך ה-ICAAP המבוסס על נתוני ה-31 בדצמבר 2017.

להלן פרטים על יחס ההון לנכסי סיכון המחושב בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים				
1,316.2	1,298.6	1,372.5	1,298.6	1,372.5
276.7	293.8	285.9	293.8	285.9
1,592.9	1,592.4	1,658.4	1,592.4	1,658.4
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון				
10,897.4	10,893.4	10,456.6	10,893.4	10,456.6
20.9	22.9	21.4	22.9	21.4
1,037.0	1,036.1	1,085.7	1,036.1	1,085.7
11,955.3	11,952.4	11,563.7	11,952.4	11,563.7
3. יחס ההון לרכיבי סיכון				
11.01%	10.86%	11.87%	10.86%	11.87%
13.32%	13.32%	14.34%	13.32%	14.34%
9.03%	9.02%	9.03%	9.02%	9.03%
12.53%	12.52%	12.53%	12.52%	12.53%

השינוי ביחס ההון לנכסי סיכון ביום 30 בספטמבר 2018 בהשוואה ליחס ביום 31 בדצמבר 2017 נובע בעיקר מקיטון בנכסי הסיכון בעקבות העלאת דירוג האשראי של מדינת ישראל, מגידול בהון הנובע בעיקר מרווח נקי ומהנפקת כתבי התחייבות מחיקים ומקיזוז חלק מהשפעת המרכיבים שצוינו הנובע מגידול מקביל בהיקף האשראי בבנק.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, בהתאם להוראה יחס המינוף המזערי הנדרש מהבנק הוא 5%, יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2018 עומד על 5.67% בהשוואה ל- 5.79% ביום 31 בדצמבר 2017.

מגבלות על חלוקת דיבידנד

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בביאור 11א' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 11א. לתמצית הדוחות הכספיים. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 11א' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות*

חלק המגזר מסך ההכנסות בשלושה חודשים שהסתיימו ביום			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
באחוזים			במיליוני ש"ח		
במיליוני ש"ח					
62.5%	62.1%	5.7%	107.1	113.2	מיגזר משקי בית
1.9%	1.8%	0.0%	3.3	3.3	מיגזר בנקאות פרטית
19.6%	19.5%	5.0%	33.7	35.4	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
5.4%	3.8%	(24.7%)	9.3	7.0	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
4.8%	4.8%	6.1%	8.2	8.7	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	0.1%	-	-	0.1	גופים מוסדיים
5.8%	7.9%	43.0%	10.0	14.3	מיגזר ניהול פיננסי
100.0%	100.0%	6.1%	171.6	182.0	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות בתשעה חודשים שהסתיימו ביום			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	שינוי	2017	2018	
באחוזים			במיליוני ש"ח		
במיליוני ש"ח					
62.8%	58.4%	5.5%	318.7	336.1	מיגזר משקי בית
1.8%	1.8%	12.1%	9.1	10.2	מיגזר בנקאות פרטית
20.4%	18.1%	0.9%	103.5	104.4	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
5.1%	3.9%	(12.7%)	25.9	22.6	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
3.9%	4.0%	15.7%	19.8	22.9	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	-	-	0.2	גופים מוסדיים
6.0%	13.8%	161.3%	30.5	79.7	מיגזר ניהול פיננסי
100.0%	100.0%	13.5%	507.5	576.1	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
השינוי	30.9.17	30.9.18	
באחוזים	במיליוני ש"ח		
-	3.7	(2.0)	מיגזר משקי בית
(55.6%)	0.9	0.4	מיגזר בנקאות פרטית
-	3.6	(0.9)	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
-	3.3	(0.2)	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
-	2.7	(2.9)	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	0.2	גופים מוסדיים
-	5.6	5.6	מיגזר ניהול פיננסי
(99.0%)	19.8	0.2	סך הכל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום			
אחוזים	30.9.17	30.9.18	
באחוזים	במיליוני ש"ח		
-	12.1	(2.7)	מיגזר משקי בית
-	3.0	3.0	מיגזר בנקאות פרטית
(12.5%)	9.6	8.4	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
17.0%	5.3	6.2	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
-	5.6	(0.3)	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	(0.1)	-	גופים מוסדיים
191.7%	16.8	49.0	מיגזר ניהול פיננסי
21.6%	52.3	63.6	סך הכל

ג. יתרות ממוצעות של אשראי לציבור

חלק המגזר מסך ממוצע האשראי לציבור בשלושה חודשים שהסתיימו ביום			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
68.3%	69.4%	8.7%	8,579.9	9,322.8	מיגזר משקי בית
0.1%	0.1%	(3.8%)	16.0	15.4	מיגזר בנקאות פרטית
17.0%	16.7%	4.5%	2,139.0	2,234.9	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
7.6%	5.4%	(24.8%)	956.8	719.5	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
7.0%	8.4%	27.1%	885.3	1,124.9	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	40.0%	3.0	4.2	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	6.7%	12,580.0	13,421.7	סך הכל

חלק המגזר מסך ממוצע האשראי לציבור בתשעה חודשים שהסתיימו ביום			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
68.0%	68.8%	8.5%	8,415.7	9,129.5	מיגזר משקי בית
0.1%	0.1%	16.9%	16.6	19.4	מיגזר בנקאות פרטית
18.1%	17.2%	2.3%	2,243.0	2,294.9	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
7.0%	5.6%	(13.6%)	868.8	750.9	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
6.8%	8.3%	30.4%	849.0	1,107.0	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	66.7%	2.4	4.0	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	7.3%	12,395.5	13,305.7	סך הכל

ד. יתרות ממוצעות של פיקדונות הציבור

חלק המגזר מסך ממוצע פקדונות הציבור בשלושה חודשים שהסתיימו ביום			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
81.6%	81.6%	5.6%	14,477.9	15,288.9	מיגזר משקי בית
4.9%	4.3%	(8.3%)	876.7	803.8	מיגזר בנקאות פרטית
9.7%	10.4%	13.3%	1,723.3	1,952.0	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
1.9%	1.4%	(21.8%)	332.7	260.1	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
1.7%	2.1%	30.0%	303.4	394.3	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.2%	0.2%	55.9%	29.7	46.3	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	5.6%	17,743.7	18,745.4	סך הכל

חלק המגזר מסך ממוצע האשראי לציבור בתשעה חודשים שהסתיימו ביום			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	שינוי	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח					
81.2%	81.5%	5.6%	14,227.6	15,024.1	מיגזר משקי בית
5.0%	4.7%	(1.5%)	882.1	868.8	מיגזר בנקאות פרטית
10.0%	10.0%	5.0%	1,745.5	1,833.2	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
2.0%	1.5%	(23.8%)	358.7	273.5	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
1.6%	2.1%	43.1%	271.7	388.7	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.2%	0.2%	10.8%	35.1	38.9	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	5.2%	17,520.7	18,427.2	סך הכל

פעילות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

פעילות אנשים פרטיים המוצגת להלן כוללת את פעילות משקי הבית ופעילות הבנקאות הפרטית. פעילות הבנקאות הפרטית בבנק אינה משמעותית (מידע מפורט ראה ביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.9.17	30.9.18	30.9.17	30.9.18	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
185.1	199.3	61.7	68.3	הכנסות ריבית, נטו
142.7	147.0	48.7	48.2	הכנסות שאינן מריבית
327.8	346.3	110.4	116.5	סך הכנסות
12.3	0.2	5.7	(1.2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
291.7	345.7	97.2	119.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
15.1	0.3	4.6	(1.6)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
8,432.3	9,148.9	8,595.9	9,338.2	יתרה ממוצעת של נכסים
9,013.0	9,724.9	9,013.0	9,724.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15,109.7	15,892.9	15,354.6	16,092.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות
15,321.0	16,035.1	15,321.0	16,035.1	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות הקמעונאית בבנק בתשעה חודשים וברבעון השלישי של שנת 2018 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד

הרווח הנקי של מגזר אנשים פרטיים בהגדרתו כאמור, המיוחס לבעלי מניות הבנק בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 0.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 15.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת בעיקר מגדול בהוצאות בגין פרישה המיוחסות למגזר. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ההפסד הנקי ב- 1.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 346.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 327.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההכנסות ב- 116.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 110.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 0.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 נרשם קיטון בהוצאות להפסדי אשראי בסך של 1.2 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה בסך של 5.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי ביחס לאשראי הממוצע בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 0.00% בהשוואה ל- 0.15% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות התפעוליות ואחרות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 345.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 291.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול בהוצאה נובע בעיקר מייחוס הוצאות בגין פרישה (כולל שינוי מבני, סילוק והפחתה) מיוחסות למגזר. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההוצאות התפעוליות ואחרות ב- 119.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 97.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 9,724.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9,171.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 6.0%.

פיקדונות הציבור ביום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב- 16,035.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 15,394.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 4.2%.

הפעילות העיסקית

להלן פרטים על הפעילות העיסקית בבנק הכוללת את מגזרי הפעילות עסקים קטנים וזעירים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

30.9.17				30.9.18				
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	
26.0	7.7	5.7	39.4	25.7	6.0	8.4	40.1	הכנסות ריבית, נטו
7.7	1.6	2.5	11.8	9.7	1.0	0.3	11.0	הכנסות שאינן מריבית
33.7	9.3	8.2	51.2	35.4	7.0	8.7	51.1	סך הכנסות
10.9	0.2	(0.1)	11.0	12.5	0.5	0.1	13.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
17.8	3.9	4.0	25.7	24.3	6.8	13.1	44.2	הוצאות תפעוליות ואחרות
3.6	3.3	2.7	9.6	(0.9)	(0.2)	(2.9)	(4.0)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,139.0	956.8	889.3	3,985.1	2,234.9	719.5	1,172.7	4,127.1	יתרה ממוצעת של נכסים
2,293.6	933.1	904.0	4,130.7	2,290.6	745.5	1,123.8	4,159.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,806.1	342.7	352.2	2,501.0	1,919.9	260.3	572.2	2,752.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,698.1	285.2	251.4	2,234.7	1,765.3	271.8	552.4	2,589.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

30.9.17				30.9.18				
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים	סך הכל עיסקי	
78.2	21.6	16.4	116.2	77.8	18.9	21.7	118.4	הכנסות ריבית, נטו
25.3	4.3	3.4	33.0	26.6	3.7	1.2	31.5	הכנסות שאינן מריבית
103.5	25.9	19.8	149.2	104.4	22.6	22.9	149.9	סך הכנסות
24.7	6.0	(0.6)	30.1	25.7	0.1	1.4	27.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
64.1	11.5	11.5	87.1	65.7	13.0	21.9	100.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
9.6	5.3	5.6	20.5	8.4	6.2	(0.3)	14.3	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,243.0	868.8	858.1	3,969.9	2,294.9	750.9	1,148.2	4,194.0	יתרה ממוצעת של נכסים
2,293.6	933.1	904.0	4,130.7	2,290.6	745.5	1,123.8	4,159.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,801.3	395.5	347.0	2,543.8	1,852.1	273.7	521.2	2,647.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,698.1	285.2	251.4	2,234.7	1,765.3	271.8	552.4	2,589.5	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות העיסוקית בתשעה חודשים וברבעון השלישי של שנת 2018 בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד

הרווח הנקי של הפעילות העיסוקית בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכם ב- 14.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 20.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הנקי נובע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות שמרביתה נובעת מהוצאות בגין פרישה, עלייה שקוזזה חלקית בירידה בהיקף הפרשה להפסדי אשראי. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם ההפסד הנקי ב- 4.0 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 9.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 149.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 149.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 0.5%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההכנסות ב- 51.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 51.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות להפסדי אשראי בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 27.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 30.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 9.6%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההוצאות להפסדי אשראי ב- 13.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 11.0 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך ההוצאות התפעוליות ואחרות בתשעה חודשים של שנת 2018 הסתכמו ב- 100.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 87.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.5%. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו סך ההוצאות התפעוליות ואחרות ב- 44.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 25.7 מיליון ש"ח. הגידול בהוצאות נובע מגידול חד בהוצאות הפרישה.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם ב- 4,159.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,130.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של כ- 0.7%.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמו ב- 2,589.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2,234.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, גידול בשיעור של 15.9%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות במגזר זה הסתכמו בתשעה חודשים של שנת 2018 ב- 79.7 מיליון ש"ח והן כוללות רווח ממכירת מבנה ההנהלה הראשית בסך 45.7 מיליון ש"ח. בניכוי רווח זה מסתכמת ההכנסה ב- 34.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 30.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכמו ההכנסות במגזר ב- 14.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 10.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסה נובע בעיקר מרווח ממכירת מניות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בסך 4.4 מיליון ש"ח ברבעון. יתרת השינוי נובעת מהשפעת צמצום החשיפה במטח, על הכנסות המגזר ומירידה ברווח מימוש ניירות ערך.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי בתשעה חודשים של שנת 2018 בניכוי רווח ממכירת מבנה הסתכם ב- 16.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2018 הסתכם הרווח הנקי ב- 5.6 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

30	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
32	סיכון אשראי
45	סיכון שוק
57	סיכון נזילות ומימון
57	סיכונים אחרים

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר הבנק באינטרנט. יש לעיין בסקירה זו ביחד עם הדוח על הסיכונים ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2017 והדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 והביאורים הנלווים להם.

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

א. סביבת הסיכון של הבנק

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכונים אשראי, סיכונים שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים ומשפטיים, סיכון ציוד, סיכון איסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. השפעת הסכמים המיזוג כפי שפורט לעיל על ניהול הסיכונים, מפורטת בפרק הסיכון התפעולי להלן.

ב. עקרונות ניהול הסיכון

- הסיכונים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים אחרים.
- בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process), הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות קבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים של וועדת באזל ומושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח ובקרה, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה עיקריים: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, לרבות המערך המשפטי וחטיבת החשבונאי הראשי בהתייחס לתחומים הרלוונטיים, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות ביחידה לניהול סיכונים וחלק מחטיבת החשבונאי הראשי והמערך המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- מנהלת הסיכונים הראשית - הגב' רותי לפיד, נושאת באחריות מפורשת לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו, כפופה למנכ"ל ומכוונת מקצועית ע"י מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.
- מנהלת הסיכונים הראשית אחראית לניהול הסיכונים התפעוליים ולהמשכיות עסקית וכן משמשת כקצינת הציות הראשית והממונה על אכיפה פנימית בדיני ני"ע, אחראית איסור הלבנת הון ומימון טרור ויישום הוראות ה-FATCA.
- החשבונאי הראשי - רו"ח עופר סלפטר, חבר הנהלה ומנהל חטיבה, אחראי על הבקרה על דיווח כספי ומהווה חלק מקו ההגנה השני.

במקביל לפעילות מנהלת הסיכונים הראשית נקבעו אחראים לסיכונים הייעודיים: מר ניר הרצנשטיין מנהל היחידה לניהול פיננסי אחראי לניהול סיכונים השוק והנזילות. מר דורון כליף מנהל החטיבה העיסוקית אחראי לניהול סיכונים השוק והנזילות. עו"ד איה אשתר, היועצת המשפטית הראשית, אחראית על ניהול הסיכונים המשפטיים. מר משה יגן, מנהל החטיבה הקמעונאית אחראי לניהול סיכונים האסטרטגיה, המוניטין והתחרות. מר רון גריסור, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, משמש כמנהל סיכונים IT. מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכונים הסייבר.

- הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק – כגון, סיכוני רגולציה וחקיקה, מנוהלים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי כל אחד מחברי ההנהלה ונושאי משרה נוספים בתחום הנתון לאחריותם, ובמקביל מפוקחים, כחלק מניהול הסיכונים הקבוצתי האינטגרטיבי, גם על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה באמצעות מנהל הסיכונים בבנק.

- מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

- במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

- במסמך מוצגת סקירת מנהלת הסיכונים הראשית על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

- הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאינדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2017.

למידע המפורט על ניהול הסיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק מידע כספי באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2018 אין קבוצת לווים אשר חבותה, נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סיכון האשראי הבעייתי הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 336.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 373.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 1.6% בהשוואה ל- 1.9% ביום 31 בדצמבר 2017. למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה ביאור 12.ב.(1) לתמצית הדוחות הכספיים.

(1). סיכון אשראי בעייתי

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2018			
חוץ			חוץ			חוץ			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
137.6	7.1	130.5	125.7	1.8	123.9	137.8	1.1	136.7	סיכון אשראי פגום
85.9	-	85.9	116.0	-	116.0	80.7	-	80.7	סיכון אשראי נחות
149.6	12.3	137.3	162.6	18.6	144.0	118.3	8.7	109.6	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
373.1	19.4	353.7	404.3	20.4	383.9	336.8	9.8	327.0	סך סיכון אשראי בעייתי*
									*מזה: חובות שאינם פגומים
									בפיגור של 90 יום או יותר
									18.9
									24.5
									20.9

(2). נכסים שאינם מבצעים:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2017			יתרה ליום 30 בספטמבר 2018			
חוץ			חוץ			חוץ			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
חובות פגומים									
111.4	-	111.4	105.6	-	105.6	119.3	-	119.3	שנבדק על בסיס פרטני
-	-	-	-	-	-	-	-	-	שנבדק על בסיס קבוצתי
111.4	-	111.4	105.6	-	105.6	119.3	-	119.3	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

3. שינויים בחובות הפגומים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
97.3	127.7	101.5	128.6	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
75.1	57.7	25.8	20.9	סווגו כחובות פגומים
(29.6)	(31.1)	(3.2)	(9.3)	גביית חובות פגומים
(21.4)	(19.7)	(2.7)	(5.6)	מחיקות חשבונאיות
121.4	134.6	121.4	134.6	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

4. מדדי סיכון אשראי

31 בדצמבר 2017	30 בספטמבר 2017	30 בספטמבר 2018	
0.96%	0.92%	0.97%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת האשראי לציבור
0.16%	0.19%	0.14%	שיעור יתרת אשראי שאינו פגום לציבור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.29%	1.21%	1.30%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
135.16%	130.81%	134.55%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור
116.15%	108.84%	117.98%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור בתוספת של אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
1.93%	2.11%	1.63%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.54%	0.46%	0.27%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור*
0.30%	0.29%	0.19%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור*
21.55%	23.02%	14.53%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי בגין אשראי לציבור*
1.11%	1.11%	1.10%	שיעור חבות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור

* על בסיס שנתי

בתשעה חודשים של שנת 2018 חלה ירידה בהיקף החובות הבעייתיים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד וירידה בהיקפם בהשוואה לסוף שנת 2017. חלק מהמדדים המשקפים את יתרת ההפרשות ואת שיעור ההוצאה משקפים נתון זה.

ליום 30 בספטמבר 2018

		סיכון אשראי כולל (1)					חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3) הפסדי אשראי (4)				
יתרת הפרשה	מחיקות הפסדי חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			מזה: בעייתי (6)	מזה: סך הכל חובות (2)	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל	סך הכל	
		פגום	בגין הפסדי	מחיקות הפסדי							
2.3	0.7	-	3.4	6.8	125.1	144.0	6.8	130.8	144.0	ציבור - מסחרי	
-	-	-	-	-	14.0	17.0	-	17.2	17.2	חקלאות	
26.7	2.1	8.9	21.2	51.3	952.7	1,135.9	51.3	914.2	1,136.9	כרייה וחציבה	
10.5	0.2	2.0	8.0	15.5	483.1	850.0	15.5	814.8	850.0	תעשייה	
0.9	(0.3)	-	0.2	0.9	195.0	202.7	0.9	185.7	202.7	בינוי ונדל"ן - בינוי	
0.6	0.1	0.3	0.2	0.9	84.4	101.3	0.9	128.6	129.2	בינוי ונדל"ן - נדל"ן	
52.0	5.2	12.6	46.2	82.5	1,115.7	1,266.1	82.5	1,084.9	1,267.2	אספקת חשמל ומים	
5.3	0.8	0.6	6.9	13.7	110.6	139.1	13.7	117.9	139.3	מסחר	
3.8	0.6	1.4	3.6	5.6	187.3	218.3	7.7	212.9	227.9	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	
2.9	0.8	(1.9)	4.4	6.8	252.2	341.6	6.8	246.5	341.7	תחבורה ואחסנה	
0.7	(0.1)	(0.2)	1.2	1.5	49.1	60.9	1.5	55.5	62.8	מידע ותקשורת	
5.8	0.3	3.0	6.7	14.9	266.1	411.5	14.9	364.5	411.5	שרותים פיננסיים	
2.4	0.5	0.5	1.7	3.8	348.3	433.4	3.8	408.3	433.4	שרותים עסקיים אחרים	
113.9	10.9	27.2	103.7	204.2	4,183.6	5,321.8	206.3	4,681.8	5,363.8	שרותים ציבוריים וקהילתיים	
2.3	(0.2)	-	0.2	3.6	341.3	341.3	3.6	332.6	341.3	סך הכל מסחרי	
70.2	8.7	0.2	31.8	126.9	9,383.6	14,912.0	126.9	14,353.3	14,918.7	אנשים פרטיים	
186.4	19.4	27.4	135.7	334.7	13,908.5	20,575.1	336.8	19,367.7	20,623.8	הלוואות לדיור	
-	-	-	-	-	2,316.3	2,316.3	-	2,398.2	2,398.2	אנשים פרטיים - אחר	
-	-	-	-	-	43.3	55.1	-	1,583.1	1,583.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
186.4	19.4	27.4	135.7	334.7	16,268.1	22,946.5	336.8	23,349.0	24,605.1	בנקים בישראל	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלה בישראל	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל	

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 16,268.1 מיליון ש"ח, 1,607.0 מיליון ש"ח, 30.3 מיליון ש"ח, 6,699.7 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

ליום 30 בספטמבר 2017

		סיכון אשראי כולל (1)					חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					הפסדי אשראי (4)	
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל			
		נטו	אשראי										
ציבור - מסחרי													
												חקלאות	
												כרייה וחציבה	
												תעשייה	
												בינוי ונדל"ן - בינוי	
												בינוי ונדל"ן - נדל"ן	
												אספקת חשמל ומים	
												מסחר	
												בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	
												תחבורה ואחסנה	
												מידע ותקשורת	
												שרותים פיננסיים	
												שרותים עסקיים	
												אחרים	
												שרותים ציבוריים	
												וקהילתיים	
												סך הכל מסחרי	
												אנשים פרטיים	
												הלוואות לדירוג אנשים פרטיים -	
												אחר	
												סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
												בנקים בישראל	
												ממשלה בישראל	
												סך הכל פעילות בישראל	

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 15,417.6 מיליון ש"ח, 970.5 מיליון ש"ח, 12.0 מיליון ש"ח, 5,973.3 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות)

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת

ליום 31 בדצמבר 2017

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)			
		הפסדי אשראי (4)								
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2) סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצועי אשראי (5)	סך הכל	
		נטו	אשראי							
ציבור - מסחרי										
3.0	(0.5)	(0.4)	4.7	9.0	127.6	145.6	9.0	119.0	145.7	חקלאות
-	-	-	-	-	18.2	21.9	-	22.0	22.1	כרייה וחציבה
19.9	0.5	4.4	20.6	43.6	866.6	1,039.5	43.6	910.8	1,063.5	תעשייה
8.7	(2.8)	(0.7)	9.1	15.6	411.7	650.6	15.6	578.3	650.5	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.6	-	0.1	0.2	0.5	167.7	180.7	0.5	172.3	180.8	בינוי ונדל"ן - נדל"ן
0.4	-	0.1	-	0.1	103.9	122.3	0.1	148.8	150.1	אספקת חשמל ומים
44.6	16.0	31.8	48.0	99.9	1,228.1	1,405.8	99.9	1,237.6	1,406.7	מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל										
5.5	10.3	3.7	6.5	15.9	129.1	159.3	15.9	129.5	159.3	תחבורה ואחסנה
3.0	1.3	1.1	1.5	6.5	192.8	222.3	9.3	208.0	232.6	מידע ותקשורת
5.6	(2.2)	0.5	4.2	24.0	291.9	362.1	24.0	237.1	362.2	שרותים פיננסיים
0.8	0.1	0.2	1.2	2.4	26.5	34.6	2.4	27.4	37.9	שרותים עסקיים
אחרים										
3.1	2.6	2.3	2.8	11.1	289.7	427.3	11.1	369.5	427.4	שרותים ציבוריים
וקהילתיים										
2.4	1.9	2.6	1.7	4.9	328.1	422.6	4.9	408.8	422.6	סך הכל מסחרי
97.6	27.2	45.7	100.5	233.5	4,181.9	5,194.6	236.3	4,569.1	5,261.4	אנשים פרטיים
הלואות לדירוג										
2.1	0.3	0.6	0.2	1.7	284.5	284.5	1.7	275.5	284.5	אנשים פרטיים -
78.7	9.7	20.9	34.1	135.1	8,887.3	13,751.2	135.1	13,244.3	13,756.7	אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל										
178.4	37.2	67.2	134.8	370.3	13,353.7	19,230.3	373.1	18,088.9	19,302.6	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	2,159.1	2,159.1	-	2,233.1	2,233.1	ממשלה בישראל
-	-	-	-	-	57.4	58.4	-	917.7	917.7	סך הכל פעילות בישראל
178.4	37.2	67.2	134.8	370.3	15,570.2	21,447.8	373.1	21,239.7	22,453.4	

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 15,570.2 מיליון ש"ח, 966.7 מיליון ש"ח, 14.4 מיליון ש"ח, 5,902.1 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכונים בתיק ההלוואות למשקי בית

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת למעשה את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק ולצביונו.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הקבוצה הן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול, והן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בבנק הינם שכירים, חלק ניכר מהם עובדים או עובדים לשעבר במערכת הביטחון.

אוכלוסיית השכירים במערכת הביטחון הינה אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים ובעלת כושר החזר. חלק מן האשראי לאוכלוסייה זו ניתן במסגרת מכרזים למתן אשראי וקביעת תנאי ניהול חשבון בהם זכה הבנק לאורך השנים (האחרון שבהם נערך באוקטובר 2015). ההלוואות הניתנות במסגרת מכרזי משרד הביטחון משקפות בחלקן היוון זכויות ומאופיינות בסכומים גדולים לתקופות ארוכות. במסגרת תנאי מכרז משרד הביטחון נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב של כשל אשראי. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות. הסכמים ודפוסי פעולה אלה מקטינים את סיכון האשראי לאוכלוסיות אלה.

להלן פרטים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים לא כולל הלוואות לדירוג:

שינוי לעומת		יתרה ליום		
31.12.17	30.9.17	31.12.17	30.9.17	30.9.18
ב-%		במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מאדני				
(2.6%)	(1.5%)	640.8	634.1	624.4
5.9%	13.9%	1,328.1	1,234.8	1,406.9
6.3%	7.1%	6,918.4	6,868.0	7,352.3
5.6%	7.4%	8,887.3	8,736.9	9,383.6
סיכון אשראי חוץ מאדני				
2.9%	3.9%	1,475.4	1,460.9	1,518.2
6.8%	7.8%	2,625.0	2,600.4	2,802.2
58.2%	43.9%	763.5	839.4	1,208.0
13.7%	12.8%	4,863.9	4,900.7	5,528.4
8.4%	9.3%	13,751.2	13,637.6	14,912.0
4.0%	4.9%	8,504.7	8,432.3	8,841.3

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי למשקי בית מבוסס על פרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנק מציע אשראי ללקוחות באופן יזום ע"ב ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים המהווים כלי תומך החלטה. בין היתר נבחנים אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העיסקה, כושר ההחזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצרכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הגינות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. להלן פרטים על מאפייני סיכון האשראי ללקוחות פרטיים:

1) התפלגות לפי גודל האשראי ללווה (*)

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018			
סיכון	אשראי	סיכון	סיכון	אשראי חוץ	סיכון	
אשראי כולל	חוץ מאזני	אשראי מאזני	אשראי כולל	מאזני	אשראי מאזני	
(**)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	(**)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
185.3	116.4	68.9	184.6	117.7	66.9	עד 10 אלפי ש"ח
421.6	280.5	141.1	459.0	316.4	142.6	10-20 אלפי ש"ח
1,059.6	681.9	377.7	1,142.0	768.6	373.4	20-40 אלפי ש"ח
2,149.5	1,144.6	1,004.9	2,309.2	1,301.2	1,008.0	40-80 אלפי ש"ח
3,063.4	1,213.4	1,850.0	3,247.0	1,391.9	1,855.1	80-150 אלפי ש"ח
3,526.6	970.9	2,555.7	3,685.0	1,092.8	2,592.2	150-300 אלפי ש"ח
3,345.2	456.2	2,889.0	3,885.2	539.8	3,345.4	מעל 300 אלפי ש"ח
13,751.2	4,863.9	8,887.3	14,912.0	5,528.4	9,383.6	סך הכל

(*) הגדרת לווה- בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(**) סיכון אשראי כולל לפני הפרשה להפסדי אשראי - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות לדיור.

2) סיכון אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה* בחשבון ותיק נכסים פיננסי

ליום 30 בספטמבר 2018

סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני		
	סך הכל סיכון אשראי מאזני	תיק נכסים פיננסיים** גבוה מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪	תיק נכסים פיננסיים** במוך מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪
חוץ מאזני מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪
89.2	245.9	7.6	238.3
1,049.3	1,802.5	154.8	1,647.7
1,524.2	2,237.5	502.7	1,734.8
2,865.7	5,097.7	2,182.4	2,915.3
5,528.4	9,383.6	2,847.5	6,536.1

הכנסה קבועה בחשבון*

ללא הכנסה קבועה			
נמוכה מ- 10 אלפי ₪			
גבוהה מ- 10 אלפי ש"ח			
ונמוכה מ- 20 אלפי ₪			
גבוהה מ- 20 אלפי ₪			
סך הכל			

ליום 31 בדצמבר 2017

סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני		
	סך הכל סיכון אשראי מאזני	תיק נכסים פיננסיים** גבוה מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪	תיק נכסים פיננסיים** במוך מ- 50 אלף ש"ח מליוני ₪
חוץ מאזני מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪	מליוני ₪
61.1	234.0	7.0	227.0
868.2	1,725.8	138.1	1,587.7
1,273.7	2,113.0	427.8	1,685.2
2,660.9	4,814.5	2,092.9	2,721.6
4,863.9	8,887.3	2,665.8	6,221.5

הכנסה קבועה בחשבון*

ללא הכנסה קבועה			
נמוכה מ- 10 אלפי ₪			
גבוהה מ- 10 אלפי ש"ח			
ונמוכה מ- 20 אלפי ₪			
גבוהה מ- 20 אלפי ₪			
סך הכל			

*הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל מחושבת כממוצע 3 החודשים האחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).
**תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון כגון: פיקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

3) התפלגות סיכון אשראי לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
2,184.2	2,125.3	עד שנה
1,196.6	1,189.1	משנה עד 3 שנים
1,636.6	1,585.1	מ-3 עד 5 שנים
1,293.5	1,132.0	מ-5 עד 7 שנים
3,072.7	2,855.8	מעל 7 שנים
9,383.6	8,887.3	סך הכל

4) יתרות סיכון אשראי מובטח

ליום 30 בספטמבר 2018		
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
2,904.8	1,169.4	4,074.2

* סך אשראי המגובה בביטחונות

*מזה בטחונות נזילים בסך 71.3 מיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017		
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
2,461.7	731.7	3,193.4

* סך אשראי המגובה בביטחונות

*מזה בטחונות נזילים בסך 74.8 מיליון ש"ח

5) יתרות אשראי לפי חשיפה לשינויים בשיעורי ריבית

ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
7,074.6	6,649.6	אשראי בריבית משתנה
277.7	268.8	אשראי בריבית קבועה
624.4	640.8	עו"ש
1,406.9	1,328.1	כרטיסי אשראי
9,383.6	8,887.3	סך הכל

ג. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנק מכשיר את עובדיו ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ומקיים מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לזיום בפיגור או תסמינים שליליים. הבנק מגדר את עצמו בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקרות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקרות המבוצעות על ידי הקו הראשון מבוצע: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בעייתי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקרות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקרות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות עבודת קווי ההגנה הראשון והשני לסיכון זה.

אשראי משקי בית בעייתי

להלן פרטים על היקף האשראי הבעייתי למשקי בית:

שינוי לעומת		יתרה ליום			
31.12.17	30.9.17	31.12.17	30.9.17	30.9.18	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(8.2%)	1.6%	34.0	31.2	31.7	סיכון אשראי פגום
2.9%	(8.5%)	101.1	104.0	95.2	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
0.1%	(6.1%)	135.1	135.2	126.9	סך סיכון האשראי הבעייתי
61.1%	(29.9%)	5.4	8.7	6.1	90 ימים או יותר
					יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
		19.17%	17.75%	20.02%	
					שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי
		0.25%	0.19%	0.00%	מסך האשראי לציבור

שיעור החובות הבעייתיים ביום 30 בספטמבר 2018 ביחס לאשראי המאזני הוא כ- 1.4% בהשוואה ל- 1.5% ביום 31 בדצמבר 2017. שיעור הפסדי האשראי והיקף ביצוע הסדרי אשראי למשקי בית בבנק נמוך ומבטא הן את איכות האשראי והן את איכות מנגנוני המעקב, הבקרה והגבייה.

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך * (4)

ליום 30 בספטמבר 2018

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)			
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (3)	
			סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני	חובות פגומים	סיכון מאזני בעייתי
			מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית
			לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה
ספרד	1.3	-	-	2.8	-	-
איטליה	1.8	0.1	-	1.6	-	1.8
פורטוגל	1.7	0.3	-	-	-	1.7
הודו	66.6	3.9	-	20.0	-	66.6
בריטניה	17.3	0.5	-	8.5	-	17.3
אחרות	226.9	2.8	-	70.7	-	226.9
סך כל החשיפות למדינות זרות	315.6	7.6	-	103.6	-	315.6
סך החשיפות למדינות LDC	172.4	6.0	-	28.8	-	172.4

ליום 30 בספטמבר 2017

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)			
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (3)	
			סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני	חובות פגומים	סיכון מאזני בעייתי
			מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית
			לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה
ספרד	2.0	0.1	-	4.9	-	2.0
איטליה	24.5	0.2	-	1.4	-	24.5
פורטוגל	1.6	0.4	-	-	-	1.6
אירלנד	0.3	-	-	0.6	-	0.3
הודו	32.2	3.4	-	34.6	-	32.2
בריטניה	65.0	0.5	-	12.6	-	65.0
אחרות	208.1	16.4	-	66.4	-	208.1
סך כל החשיפות למדינות זרות	333.7	21.0	-	120.5	-	333.7
סך החשיפות למדינות LDC	74.2	5.2	-	42.8	-	74.2

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חשיפה למדינות זרות (1)

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (4) * (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017

המדינה	חשיפה מאזנית (2)		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (2)		ספרד
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סיכון אשראי חובות פגומים	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	
	2.6	-	-	3.8	-	2.6	
איטליה	8.9	-	-	1.2	-	8.9	
פורטוגל	1.5	-	-	-	-	1.5	
יוון	0.1	-	-	-	-	0.1	
הודו	52.4	1.8	-	18.3	-	52.4	
בריטניה	71.8	0.2	-	11.3	45.5	26.3	
אחרות	229.9	5.9	-	75.2	0.1	229.8	
סך כל החשיפות למדינות זרות	367.2	7.9	-	109.8	45.6	321.6	
סך החשיפות למדינות LDC	105.9	4.0	-	25.7	-	105.9	

חלק ב' - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים בבנק או בין 15% ובין 20% מההון לפי הנמוך
בימים 30 בספטמבר 2018 ו-2017 וביום 31 בדצמבר 2017 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שסך החשיפה של כל אחת מהן הינו בין 0.75% או בין 15% ובין 20% מההון לפי הנמוך.

חלק ג' - מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
פורטו ריקו	פורטוגל	
1.5	1.8	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.3)	(0.1)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	-	חשיפות שהתווספו
-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
1.2	1.7	סכום החשיפה בסוף תקופה

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חלק ג'- מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות* (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר

2017

אירלנד	פורטו ריקו	פורטוגל	
0.1	2.6	1.4	סכום החשיפה בתחילת תקופה
0.2	(1.9)	0.2	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	0.1	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.3	0.8	1.6	סכום החשיפה בסוף תקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר

2018

פורטו ריקו	פורטוגל	יוון	
3.8	1.5	0.1	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(3.6)	0.2	(0.1)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
1.0	-	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
1.2	1.7	-	סכום החשיפה בסוף תקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר

2017

אירלנד	פורטו ריקו	פורטוגל	
0.8	1.8	2.0	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.5)	(1.1)	(0.4)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	0.1	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.3	0.8	1.6	סכום החשיפה בסוף תקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017

אירלנד	פורטו ריקו	פורטוגל	יוון	
0.8	1.8	2.0	-	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.1)	-	(0.5)	-	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	2.0	-	0.1	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.7	3.8	1.5	0.1	סכום החשיפה בסוף תקופה

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

הערות:

- על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, איטליה, יוון וספרד.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. לפירוט נוסף ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק לשנת 2017. ביום 30 בספטמבר 2018 אין יתרות אשראי מצרפיות (אשראי מאזני וחוף מאזני בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף (ביום 31 בדצמבר 2017 – 20.0 מיליון ש"ח).

עסקאות סינדיקציה

סינדיקציה הינה עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות. הבנק נקשר במספר עסקאות אשראי מסוג סינדיקציה בסך כולל של כ-305.0 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 253.7 מיליון ש"ח) עיקר האשראי ניתן בשותפות עם גוף מוסדי על פי תנאי מרכז החשב הכללי במשרד האוצר להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכון שוק

הבנק, כחלק מקבוצת הבינלאומי, עושה שימוש במספר מודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק הכוללים גם את מדד הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת מבחני קיצון Stress Tests וכלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

א. החשיפה לריבית

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. ביתרות חשבונות העו"ש שאינן נושאות ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק מתבסס על מודל ייעודי וקבע כי תקופת הפירעון של יתרת העו"ש היציבה המשמשת בחישוב החשיפה לריבית תהיה למספר שנים. להלן תיאור רגישות ההון לשינויים במקביל בעקומי הריבית- השינוי הפוטנציאלי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של ירידה מקבילה של 1% בעקום הריבית:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 30 בספטמבר 2018		
המגבלה	אחוז החשיפה	המגבלה	אחוז החשיפה	
5.0%	4.5%	5.0%	2.8%	מט"י לא צמוד
3.5%	2.0%	3.5%	0.2%	מט"י צמוד מדד
1.0%	0.1%	1.0%	0.2%	מט"ח וצמוד מט"ח
5.0%	6.6%	8.0%	3.1%	סך הכל

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על הנכסים וההתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הריבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים על פי הכללים החשבונאיים:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית)

ליום 30 בספטמבר 2018

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
21,998.5	334.0	800.1	1,100.8	19,763.6		נכסים פיננסיים (1)
1,402.4	385.5	959.1	-	57.8		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
21,128.0	470.8	1,154.5	1,137.7	18,365.0		התחייבויות פיננסיות (1)(5)
1,394.2	238.8	610.1	-	545.3		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
878.7	9.9	(5.4)	(36.9)	911.1		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2017

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
20,805.0	467.3	447.9	1,079.2	18,810.6		נכסים פיננסיים (1)
1,363.3	378.4	935.4	-	49.5		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
19,912.5	462.6	1,131.7	1,193.8	17,124.4		התחייבויות פיננסיות (1)(5)
1,377.4	375.8	242.2	-	759.4		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
878.4	7.3	9.4	(114.6)	976.3		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2017

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
20,933.5	467.4	525.2	1,125.2	18,815.7		נכסים פיננסיים (1)
1,131.3	289.3	807.9	-	34.1		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
19,982.8	460.6	1,122.9	1,184.0	17,215.3		התחייבויות פיננסיות (1)(5)
1,149.6	287.8	212.4	-	649.4		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
932.4	8.3	(2.2)	(58.8)	985.1		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים.

זמן הפירעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים ריבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה ועד חודש.

ליום 30 בספטמבר 2018

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית (4)

מטבע ישראלי	מטבע חוץ (2)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	צמוד	השפעות סך	שינוי בשווי הוגן	
במיליוני ש"ח					
845.2	(35.5)	(5.8)	10.1	814.0	(64.8) (7.37%)
904.2	(36.7)	(5.5)	10.2	872.2	(6.6) (0.75%)
981.5	(39.4)	(7.6)	10.2	944.7	65.9 7.50%

שינויים בשיעורי הרבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

ליום 30 בספטמבר 2017

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית (4)

מטבע ישראלי	מטבע חוץ (2)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	מדד	מקצות הכל	שינוי בשווי הוגן	
במיליוני ש"ח					
915.7	(89.5)	7.8	7.4	841.4	(37.1) (4.22%)
968.7	(111.9)	8.9	7.5	873.2	(5.3) (0.60%)
1,043.4	(142.4)	10.3	7.8	919.1	40.6 4.62%

שינויים בשיעורי הרבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2017

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית (4)

מטבע ישראלי	מטבע חוץ (2)		סך הכל		שינוי בשווי הוגן
	לא צמוד	מדד	מקצות הכל	שינוי בשווי הוגן	
במיליוני ש"ח					
926.8	(35.4)	(4.0)	8.3	895.7	(36.6) (3.93%)
979.4	(56.3)	(2.5)	8.5	929.1	(3.2) (0.34%)
1,048.7	(84.6)	(4.1)	8.7	968.7	36.4 3.90%

שינויים בשיעורי הרבית

גידול מיידי מקביל של אחוז אחד

גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז

קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

הערות לעמודים 46-47:

(1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.

(4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצויין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

(5) ליום 30 בספטמבר 2018 כולל שווי הוגן של ההתחייבות האקטוארית לעובדים בסך של 272.4 מיליון ש"ח ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית (ליום 30 בספטמבר 2017 – 200.2 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2017 – 203.5 מיליון ש"ח).

(6) ליום 30 בספטמבר 2018 מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבות האקטוארית לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי ההוגן בסך של כ- 2.3 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% בריבית ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית. (ליום 30 בספטמבר 2017 נאמדה ירידה בשווי ההוגן בסך של כ- 7.3 מיליון ש"ח וביום 31 בדצמבר 2017 נאמדה ירידה בשווי ההוגן בסך של כ- 4.5 מיליון ש"ח)

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 חודשים עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
מטבע ישראלי לא צמוד							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
143.2	469.3	351.9	1,319.1	581.0	787.2	16,094.7	נכסים פיננסיים (1)
-	-	-	-	0.9	27.7	9.0	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.6	12.2	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
143.2	469.3	351.9	1,319.1	588.5	827.1	16,105.1	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
3.0	61.0	168.1	609.7	330.8	350.3	16,569.8	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	20.5	1.5	0.7	365.7	136.7	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.6	12.2	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
3.0	61.0	188.6	611.2	338.1	728.2	16,707.9	סך כל השווי ההוגן
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים, נטו
140.2	408.3	163.3	707.9	250.4	98.9	(602.8)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
1,166.2	1,026.0	617.7	454.4	(253.5)	(503.9)	(602.8)	החשיפה המצטברת במגזר

הערות לעמודים 48 עד 55 ראה עמוד 54

2017 בדצמבר 31			2017 בספטמבר 30			ליום 30 בספטמבר 2018				
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	ללא	תקופת	מעל 20
חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	סך הכל	פרעון	שנה
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי	שווי הוגן		
אפקטיבי	באחוזים	בשנים	אפקטיבי	באחוזים	בשנים	אפקטיבי	באחוזים	בשנים		
0.44	2.09%	18,816.6	0.46	2.12%	18,811.6	0.48	2.17%	19,764.5	17.8	0.3
0.20		30.4	0.19		39.0	0.11		37.6	-	-
0.15		14.4	0.23		16.8	0.24		28.9	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
0.44	2.09%	18,861.4	0.46	2.12%	18,867.4	⁽²⁾ 0.48	2.17%	19,831.0	26.5	0.3
0.14	0.70%	17,011.8	0.14	0.72%	16,924.2	0.15	1.36%	18,092.6	-	(0.1)
0.32		645.7	0.29		748.9	0.31		524.9	-	-
0.15		14.4	0.23		16.8	0.24		28.9	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
0.14	0.70%	17,671.9	0.15	0.72%	17,689.9	⁽²⁾ 0.15	1.36%	18,646.4	8.7	(0.1)
									-	-
										0.4
										1,166.8

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 חודשים עד 3 שנים	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
13.2	182.9	391.2	365.6	124.9	15.4	7.4
נכסים פיננסיים (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
13.2	182.9	391.2	365.6	124.9	15.4	7.4
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
52.8	222.5	232.3	356.6	199.0	45.8	24.7
התחייבויות פיננסיות (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
52.8	222.5	232.3	356.6	199.0	45.8	24.7
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
(39.6)	(39.6)	158.9	9.0	(74.1)	(30.4)	(17.3)
במגזר						
(33.1)	6.5	46.1	(112.8)	(121.8)	(47.7)	(17.3)
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 48 עד 55 ראה עמוד 54

2017 בדצמבר 31			2017 בספטמבר 30			ליום 30 בספטמבר 2018				
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	ללא	מקל 20
חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	תקופת	שנה
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		פרעון	
אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים			
בשנים			בשנים			בשנים				
1.79	1.70%	1,125.2	1.83	1.87%	1,079.2	3.32	0.77%	1,100.8	0.2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽²⁾ 1.79	1.70%	1,125.2	1.83	1.87%	1,079.2	⁽²⁾ 3.32	0.77%	1,100.8	0.2	-
3.78	0.62%	1,184.0	3.85	0.87%	1,193.8	3.37	0.76%	1,137.7	-	4.0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽²⁾ 3.78	0.62%	1,184.0	3.85	0.87%	1,193.8	⁽²⁾ 3.37	0.76%	1,137.7	-	4.0
										(4.0)
										(37.1)

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
מטבע חוץ (3)							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	456.6	57.8	65.9	88.5	185.8	279.0	נכסים פיננסיים (1)
-	3.4	2.2	2.5	3.0	608.2	705.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.5	12.3	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	460.0	60.0	68.4	98.0	806.3	985.5	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	-	-	0.4	99.8	67.5	1,457.6	התחייבויות פיננסיות (1)
-	474.6	51.9	54.3	68.3	8.9	170.7	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	6.5	12.3	1.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	474.6	51.9	54.7	174.6	88.7	1,629.7	סך כל השווי ההוגן
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים, נטו
-	(14.6)	8.1	13.7	(76.6)	717.6	(644.2)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
4.0	4.0	18.6	10.5	(3.2)	73.4	(644.2)	החשיפה המצטברת במגזר

הערות לעמודים 48 עד 55 ראה עמוד 54

ליום 30 בספטמבר 2018

מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש	
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
156.4	1,108.8	800.9	1,750.6	794.4	988.4	16,381.1	נכסים פיננסיים (1)
-	3.4	2.2	2.5	3.9	635.9	714.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	13.1	24.5	2.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
156.4	1,112.2	803.1	1,753.1	811.4	1,648.8	17,098.0	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
55.8	283.5	400.4	966.7	629.6	463.6	18,052.1	התחייבויות פיננסיות (1)
-	474.6	72.4	55.8	69.0	374.6	307.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	13.1	24.5	2.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
55.8	758.1	472.8	1,022.5	711.7	862.7	18,362.1	סך כל השווי ההוגן
-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים, נטו
100.6	354.1	330.3	730.6	99.7	786.1	(1,264.1)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
1,137.3	1,036.7	682.6	352.3	(378.3)	(478.0)	(1,264.1)	החשיפה המצטברת במגזר
60.8	34.8	16.7	13.0	4.5	84.2	35.3	התחייבויות לזכויות עובדים, ברוטו-

הערות לעמודים 48 עד 55:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- 1. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- 2. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- 3. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2017			30 בספטמבר 2017			ליום 30 בספטמבר 2018				
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל שווי	ללא	מעל 20
חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	תקופת שווי	תקופת שווי	שנה
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי	הוגן	פרעון הוגן	
אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים			
בשנים			בשנים			בשנים				
0.78	2.25%	20,934.4	0.80	2.28%	20,805.9	0.92	2.33%	21,999.4	18.5	0.3
0.17		1,124.1	0.12		1,342.6	0.15		1,362.0	-	-
-		17.9	-		27.0	-		49.1	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 0.59	2.25%	22,076.4	0.60	2.28%	22,175.5	⁽²⁾ 0.74	2.33%	23,410.5	27.2	0.3
0.35	0.65%	19,779.3	0.36	0.82%	19,712.3	0.31	1.02%	20,855.6	-	3.9
2.32		1,142.4	0.12		1,356.6	3.08		1,353.6	-	-
-		17.9	-		27.0	-		49.1	8.7	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽²⁾ 0.45	0.65%	20,939.6	0.47	0.82%	21,095.9	⁽²⁾ 0.48	1.02%	22,258.3	8.7	3.9
										-
										(3.6)
										1,133.7
						13.19	1.38%	272.4		23.1

ב. חשיפת הבסיס

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

מגבלת הדירקטוריון	כחלק מההון הפנוי ליום		ליום 31 בספטמבר		מיגזר שיקלי לא צמוד
	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
			במיליוני ש"ח		
-	104.9%	103.5%	1,255.1	1,357.6	
(30%)+30%	(5.6%)	(3.9%)	(66.8)	(50.9)	מיגזר שיקלי צמוד מדד
(10%)+10%	0.7%	0.3%	8.4	5.8	מט"ח וצמוד מט"ח
	100.0%	99.9%	1,196.7	1,312.5	סך הכל

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פרוורוד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק אינו חשוף בפעילות הפרוורוד שלו לסיכוני מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2018. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים.

ליום 30 בספטמבר 2018	
אחוז השינוי במדד	במיליוני ש"ח
עלייה בשיעור של 3%	1.1
ירידה בשיעור של 3%	(10.5)

רגישות ההון לשינויים בשער חליפין

הבנק פועל בשוק המטבע בעיקר באמצעות עסקות ספוט ופרוורוד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים:

ליום 30 בספטמבר 2018

ליום 30 בספטמבר 2018				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	(0.2)	(0.5)	0.2	0.5
אירו	0.4	0.8	(0.4)	(0.8)

ליום 31 בדצמבר 2017

ליום 31 בדצמבר 2017				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1
אירו	0.3	0.5	(0.3)	(0.5)

הערות בעמוד הבא

הערות לטבלה בעמוד קודם:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

סיכון נזילות ומימון

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים של הבנק, הכוללים מזומנים, פיקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) וניירות ערך, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2018 ב- 6.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 5.6 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017, מזה, יתרת המזומנים ופיקדונות בבנק ישראל הסתכמה ב- 4.5 מיליארד ש"ח וכ- 1.6 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל (ב- 31 בדצמבר 2017- 4.6 מיליארד ש"ח ו- 1.0 מיליארד ש"ח, בהקבלה).

יחס הפיקדונות לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2018 עומד על 135.9% בהשוואה ל- 134.5% ביום 31 בדצמבר 2017. ב- 30 בספטמבר 2018 הסתכמו פיקדונות הציבור וכתבי התחייבות נדחים, בכ- 19.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 18.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. הבנק מנטר את היקף וריכוזיות המקורות על פי קריטריונים שונים, כגון גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפיקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במהלך תקופת הדיווח לא נדרש הבנק לבצע פעולות לעמידה ביחסי כיסוי והיחסים שנמדדו גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221 ו-342.

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה ראה פרק סקירת הסיכונים - שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2017 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

השפעת הסכם המיזוג על ניהול הסיכונים

ביום 20 בספטמבר 2018 חתמו הבנק הבינלאומי והבנק על הסכם על פיו ביום 31 בדצמבר 2018 ימוזג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי בכפוף לתנאים מסויימים. הנהלת הבנק ויחידת ניהול הסיכונים בבנק, בסיוע יחידת ניהול הסיכונים בחברת האם, מיפתה והעריכה את הסיכונים שעשויים לנבוע/להתפתח במהלך המיזוג ונקבעו דרכים לניהול ומזעור סיכונים אלו.

דיון בגורמי סיכון

על רקע מיזוג הבנק והרחבת סכסוכי העבודה בבנק ובחברת מתף הופרד ברבעון זה סיכון "יחסי עבודה" מהסיכון התפעולי והוערך כ- "בינוני-גבוה". (מידע נוסף ראה בדוח הדירקטוריון, פרק ממשל תאגידי, יחסי עבודה ובביאור 1 לתמצית הדוחות הכספיים).

סיכון מוניטין – רמת הסיכון עלתה ברבעון 3 2018 מ"קטנה" ל-"קטנה בינונית" לאור הגברת האווירה הציבורית השלילית כנגד הבנקים.

למעט האמור לעיל לא חלו שינויים ברמת גורמי הסיכון במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2017.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים ראה - פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר הבנק באינטרנט. מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017 ולא חל בה שינוי.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש דצמבר 2008, הבנק מקיים בקרות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 לא חל כל שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

יעקב מלכין
מנכ"ל הבנק

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 15 בנובמבר 2018

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יעקב מלכין מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע במהלך הרבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי;

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יעקב מלכין - מנכ"ל

15 בנובמבר 2018

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ב- 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע במהלך הרבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עופר סלפטר – סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

15 בנובמבר 2018

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

<u>63</u>	חוות דעת רואי חשבון המבקרים
<u>65</u>	דוח רווח והפסד
<u>66</u>	דוח על הרווח הכולל
<u>67</u>	מאזן
<u>68</u>	דוח על השינויים בהון
<u>69</u>	דוח על תזרימי המזומנים
<u>71</u>	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אוצר החייל בע"מ וחברת הבת שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1 ב. בדבר מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי הראשון לישראל (חברת האם), (להלן: "הבינלאומי"), באופן בו הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כפי שיהיו במועד המיזוג, יועברו לבינלאומי, והבנק יחוסל, ללא פירוק.

סומך חייקין
רואי חשבון

15 בנובמבר 2018

תמצית דוח רווח והפסד
(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
465.7	346.2	370.8	108.9	124.2	2 הכנסות ריבית
25.9	19.6	27.4	1.4	8.5	2 הוצאות ריבית
439.8	326.6	343.4	107.5	115.7	הכנסות ריבית, נטו
67.2	42.4	27.4	16.7	11.9	6,12 הוצאות בגין הפסדי אשראי הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
372.6	284.2	316.0	90.8	103.8	
					הכנסות שאינן מריבית
8.6	6.2	9.4	4.1	6.8	3 הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
229.5	171.4	176.2	57.6	59.0	עמלות
5.4	3.3	47.1	2.4	0.5	הכנסות אחרות
243.5	180.9	232.7	64.1	66.3	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
* 282.1	* 213.0	195.4	* 67.0	61.8	משכורות והוצאות נלוות
73.7	55.9	53.6	19.5	19.4	אחזקה ופחת בניינים וציוד
* 153.1	* 114.2	205.4	* 37.8	87.0	הוצאות אחרות
508.9	383.1	454.4	124.3	168.2	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
107.2	82.0	94.3	30.6	1.9	רווח לפני מיסים
36.3	29.7	30.7	10.8	1.7	הפרשה למסים על הרווח
					רווח נקי:
70.9	52.3	63.6	19.8	0.2	המימוש לבעלי מניות הבנק
					רווח בסיסי למניה בש"ח ^{א3}
0.56	0.41	0.50	0.16	-	רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
5.60	4.13	5.02	1.56	0.02	רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
27.98	20.64	25.10	7.81	0.08	רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש לאור יישום תיקון מספר 2017-07 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. ראה גם ביאור 1.ה. (3).

עופר סלפטר **יעקב מלכין** **יוסי לוי**
 סמנכ"ל, חשבונאי ראשי מנהל כללי יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 15 בנובמבר 2018

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
70.9	52.3	63.6	19.8	0.2	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים: התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
12.0	11.4	(7.2)	2.3	3.5	
5.3	3.7	14.0	(1.4)	1.4	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים (2)
(6.1)	(5.2)	(2.5)	(0.3)	(1.9)	השפעת המס המתייחס
11.2	9.9	4.3	0.6	3.0	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
82.1	62.2	67.9	20.4	3.2	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה ביאור 4 בדבר "רווח כולל אחר מצטבר".

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פיצויים להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן
(במיליוני ש"ח)

לימים בדצמבר 2017	לימים 30 בספטמבר		ביאור	
	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר			
6,816.3	6,929.9	6,823.1		נכסים
975.8	971.4	1,610.6	5	מזומנים ופקדונות בבנקים
13,353.7	13,150.2	13,908.5	6,12	ניירות ערך (1)
(172.6)	(158.8)	(181.1)	6,12	אשראי לציבור
13,181.1	12,991.4	13,727.4		הפרשה להפסדי אשראי
57.4	33.6	43.3		אשראי לציבור, נטו
67.0	70.3	28.5		אשראי לממשלה
14.4	12.0	30.3	10	בניינים וציוד
161.6	161.8	177.3		נכסים בגין מכשירים נגזרים
21,273.6	21,170.4	22,440.5		נכסים אחרים
				סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
17,733.0	17,594.3	18,658.7	7	פקדונות הציבור
168.0	134.8	88.8		פקדונות מבנקים
142.5	230.0	256.7		פקדונות הממשלה
393.8	394.8	439.8		כתבי התחייבות נדחים
31.5	24.6	21.8	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,514.2	1,521.2	1,616.2		התחייבויות אחרות (2)
19,983.0	19,899.7	21,082.0		סך כל ההתחייבויות
1,290.6	1,270.7	1,358.5		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
21,273.6	21,170.4	22,440.5		סך כל ההתחייבויות והון

(1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן וניירות ערך אשר שועבדו למלווים, ראה ביאור 5, ניירות ערך, להלן.

(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים בסך 5.3 מיליון ש"ח, 5.3 מיליון ש"ח ו- 5.8 מיליון ש"ח ב- 30 בספטמבר 2018, 30 בספטמבר 2017 ו- 31 בדצמבר 2017, בהתאמה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו- 2017 (בלתי מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,355.3	1007.9	(30.4)	377.8	יתרה ליום 30 ביוני 2018
0.2	0.2	-	-	רווח נקי בתקופה
3.0	-	3.0	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,358.5	1,008.1	(27.4)	377.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,250.3	906.1	(33.6)	377.8	יתרה ליום 30 ביוני 2017
19.8	19.8	-	-	רווח נקי בתקופה
0.6	-	0.6	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,270.7	925.9	(33.0)	377.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו- 2017 (בלתי מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,290.6	944.5	(31.7)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
63.6	63.6	-	-	רווח נקי בתקופה
4.3	-	4.3	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,358.5	1,008.1	(27.4)	377.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

סך כל ההון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	הון מניות ופרמיה (1)	
1,208.5	873.6	(42.9)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
52.3	52.3	-	-	רווח נקי בתקופה
9.9	-	9.9	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
1,270.7	925.9	(33.0)	377.8	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

6

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 358.7 מיליון ש"ח משנת 2006 ואילך.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
70.9	52.3	63.6	19.8	0.2	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח נקי לתקופה
					התאמות:
9.2	7.0	5.6	2.2	1.6	פחת על בניינים וציוד
67.2	42.4	27.4	16.7	11.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
					רווח משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(3.8)	(3.8)	(0.1)	(0.9)	-	ומחזקים לפדיון
					רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של
(0.2)	(0.2)	-	-	-	ניירות ערך למסחר
(1.3)	0.1	(45.7)	-	-	הפסד (רווח) ממימוש בניינים וציוד
(8.8)	(5.8)	(10.9)	(0.7)	(11.7)	מיסים נדחים, נטו
** 20.5 **	15.5	105.1 **	4.6	53.4	תכניות פיצויים ופרישה להטבה מוגדרת
(0.5)	(0.4)	0.4	0.4	(0.1)	התאמות בגין הפרשי שער חליפין
					שינוי נטו בכספים שוטפים:
8.3	8.3	-	-	-	ניירות ערך למסחר
1.7	4.1	(2.0)	(0.1)	5.6	נכסים בגין מכשירים נגזרים
48.6	46.3	(7.2)	(3.8)	(1.8)	נכסים אחרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
10.8	2.9	(8.4)	(7.1)	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
** 83.9 **	94.8	11.3 **	6.7	53.1	התחייבויות אחרות
* 33.8 *	28.8	2.1 *	(6.9)	13.9	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
340.3	292.3	141.2	30.9	127.0	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם ביאור 1.ה.(2) להלן.
** סווג מחדש

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
-	-	(49.0)	-	-	תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
-	-	(49.0)	-	-	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
* (151.7) *	170.2	(340.4) *	123.5	(179.8)	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
* (868.3) *	(654.3)	(574.2) *	(159.6)	26.9	שינוי נטו באשראי לציבור
* (29.0) *	(5.2)	14.1 *	(5.6)	17.2	שינוי נטו באשראי לממשלה
0.5	0.2	35.2	-	-	תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון
(206.8)	(198.5)	(776.0)	-	(90.3)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
573.8	572.3	31.1	195.9	4.4	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
21.3	21.2	112.1	7.2	7.0	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(4.7)	(4.0)	(1.9)	(1.1)	(0.6)	רכישת בניינים וציוד
3.2	-	80.5	-	0.2	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(661.7)	(98.1)	(1,468.5)	160.3	(215.0)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	60.0	-	-	הנפקת כתבי התחייבות נדחים
* 80.9 *	47.7	(79.2) *	(3.0)	24.5	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
* 464.9 *	326.2	925.7 *	79.7	157.8	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
* (131.2) *	(43.7)	114.2 *	(19.9)	60.5	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
(117.7)	(113.3)	(26.6)	(3.8)	(3.9)	פדיון כתבי התחייבות נדחים
296.9	216.9	994.1	53.0	238.9	מזומנים נטו מפעילות מימון
(24.5)	411.1	(333.2)	244.2	150.9	גידול (קטון) במזומנים
5,034.7	5,034.7	5,010.7	5,202.4	4,526.1	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
0.5	0.4	(0.4)	(0.4)	0.1	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
5,010.7	5,446.2	4,677.1	5,446.2	4,677.1	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו
580.3	435.1	441.4	132.9	154.1	ריבית שהתקבלה
73.2	59.4	53.0	15.2	19.2	ריבית ששולמה
32.8	26.1	75.2	9.5	24.7	מיסים על הכנסה ששולמו
34.0	34.0	6.8	-	0.5	מיסים על הכנסה שהתקבלו

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם ביאור 1.ה.(2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2018

תוכן עניינים

<u>72</u>	עיקרי המדיניות החשבונאית	1.
<u>78</u>	הכנסות והוצאות ריבית	2.
<u>79</u>	הכנסות מימון שאינן ריבית	3.
<u>80</u>	רווח למניה רגילה	3א.
<u>81</u>	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	4.
<u>84</u>	ניירות ערך	5.
<u>88</u>	סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	6.
<u>90</u>	פיקדונות הציבור	7.
<u>91</u>	זכויות עובדים	7א.
<u>97</u>	הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים	8.
<u>102</u>	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	9.
<u>102</u>	א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	
<u>102</u>	ב. תביעות משפטיות	
<u>104</u>	פעילויות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון:	10.
<u>104</u>	א. היקף הפעילות	
<u>110</u>	ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה	
<u>111</u>	ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים	
<u>112</u>	מגזרי פעילות פיקוחיים	11
<u>117</u>	מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה	11א.
<u>121</u>	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	12.
<u>133</u>	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	13.
<u>136</u>	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	14א.
<u>139</u>	פריטים הנמדדים בשווי הוגן	14ב.
<u>143</u>	שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3	14ג.
<u>146</u>	מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3	14ד.
<u>147</u>	חוות דעת אקטואר	

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2018. תמצית הדוחות הכספיים הביניים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר 2017 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שישומה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

הבנק נשלט שליטה ישירה על ידי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן "הבנק הבינלאומי" או "החברה האם" לפי העניין). ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק הבינלאומי לכלל בעלי המניות בבנק לרכוש את מניותיהם בבנק, על סוגיהן השונים, בהתאם למחיר המימוש הקבוע בתנאי האופציה שנתן הבנק הבינלאומי לחבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ.

במסגרת התהליך הושלמה ביום 16 בינואר 2018 רכישת החזקות חבר על ידי הבנק הבינלאומי. ביום 22 באפריל 2018 הושלמה רכישת מניותיהם של כלל בעלי מניות המיעוט בבנק על ידי הבנק הבינלאומי בהתאם להוראות סעיף 341 לחוק החברות, על פי המועדים והתנאים הקבועים בו. בעקבות השלמת התהליך מחזיק הבנק הבינלאומי ב-100% מזכויות ההצבעה והזכויות בהון הבנק.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 15 בנובמבר 2018.

ב. מיזוג הבנק

ביום 20 בספטמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג בין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל (להלן "הבנק הבינלאומי") לבין הבנק, לפיו יתמזג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי (על פי הוראות הפרק הראשון לחלק השמיני בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961) באופן בו הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כפי שיהיו במועד המיזוג, יועברו לבנק הבינלאומי ללא תמורה, הבנק יחוסל, ללא פירוק, ורשם החברות ימחק אותו מרישומיו.

בהתאם להסכם המיזוג מועד המיזוג של הבנק עם הבנק הבינלאומי נקבע לחול ביום 31 בדצמבר 2018 או בכל מועד אחר שיקבע באישור מס הכנסה כהגדרתו להלן או במועד מאוחר יותר בו יתקיים אחרון התנאים המתלים שנקבעו למיזוג ויבוצעו כל ההליכים והפעולות הנדרשים על פי חוק החברות או המועד שיוצין בתעודת המיזוג שתונפק על ידי רשם החברות או בכל מועד אחר שיקבע בהסכמה על ידי הבנקים המתמזגים, לפי המאוחר.

השלמת המיזוג הותנתה בהתקיימות מספר תנאים מתלים בתוך 12 חודשים ממועד חתימת הסכם המיזוג (או ממועד מאוחר יותר שיקבע בהסכמה בין הצדדים), ובכלל זה: קבלת אישור מראש (Pre Ruling) ממנהל רשות המיסים, בהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה (לעיל ולהלן - "אישור מס הכנסה"); קבלת אישורי רשויות, ככל שידרשו; וביצוע כל הפעולות והתקיימות כל התנאים למיזוג בהתאם לחוק החברות.

בהתאם להסכם המיזוג, התחייבות הבנק לשיפוי הדירקטורים ונושאי המשרה המכהנים ושכיהנו בו, כפי שתהיה בתוקף במועד המיזוג, בגין כל תביעה ו/או הליך משפטי שהוגשו או שיוגשו נגדם בקשר לכהונתם בבנק, לרבות בקשר למיזוג, תועבר לבנק הבינלאומי במסגרת השלמת המיזוג. בכפוף לכל דין, הבנק הבינלאומי ימשיך לפעול לכך שפוליסת ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה של הבנק הבינלאומי תמשיך לכסות את הדירקטורים ונושאי המשרה של הבנק, כפי שיהיו ויכהנו עד למועד המיזוג, בגין הפעולות שביצעו ויבצעו במהלך תפקידם בבנק עד למועד האמור, וזאת לפחות למשך שבע שנים ממועד המיזוג, כפי שתחול על הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק הבינלאומי.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הבנק והבנק הבינלאומי פנו לקבל אישור מס הכנסה לכך שהמיזוג יהיה מיזוג פטור ממס הכנסה וממס שבח מקרקעין על פי הוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה (להלן - "הטבות המס"), למעט תשלום מס הרכישה בגין העברת זכויות במקרקעין של הבנק הבינלאומי, אשר יחול על הבנק הבינלאומי.

ג. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות הדיווח לציבור הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ד. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.
2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.
3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)
1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות
 ביום 11 בינואר 2015, פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן מיושם החל מיום 1 בינואר 2018. התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- זיהוי החוזה עם הלקוח
 - זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
 - קביעת מחיר העסקה
 - הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
 - הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע
- בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.
- התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים זכיויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות רבית והכנסות מימון שאינן מרבית.
- בהתאם להוראות התקן החדש, אופן ההכרה בהכנסות מגריעה של נכסים לא פיננסיים (לרבות נדל"ן) תיבחן בדרך המשקפת העברת שליטה חלף ההוראות הקיימות כיום, אשר קשיחות יותר בהשוואה להוראות החדשות. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב
 ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות רבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון רבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בנק לא יהוון עלויות רבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות הרבית שיהונו);
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יושמו החל מיום 1 בינואר 2018. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)
3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום ההעסקה. התיקון מבהיר, כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות אחרות. יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה. נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצגה מחדש של מספרי השוואה לתקופות קודמות במטרה להתאימם להוראות החדשות.

ו. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרס 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2017-08 (להלן - "התיקון") בדבר הפחתת פרמיה על איגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פרעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 310-20 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות. בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על איגרות חוב בעלות אופציית פרעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפרעון המוקדם ביותר. ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות דוחות ביניים. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות". תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842. התיקון ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. כמו כן, הובהר כי תאגידים בנקאיים נדרשים לכלול גילוי כמותי על ההשפעה הצפויה של עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות, לא יאוחר מהדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2019. הבנק בוחן את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

(א) הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכונים אשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחיפיות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה. הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.

(ב) הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות.

בנוסף, ביום 30 באוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים".

במסגרת החוזר כאמור, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

מכשירים פיננסיים הינם:

- השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין – שינויים בשווי ההוגן שטרם מומשו של מניות אלה יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח הכלול האחר;
 - השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין – השקעות אלו שמוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק. קיימת אפשרות למדידה שוטפת לפי שווי הוגן, בכפוף לתנאים שנקבעו בהוראה;
 - ביאור שווי הוגן של מכשירים פיננסיים – עודכנו שיטות קביעת השווי ההוגן לצורך עריכת הביאור על שווי הוגן של מכשירים פיננסיים. כמו כן, הובהר כי התאגידים הבנקאיים רשאים ליישם שיטות פרקטיות תוך הפעלת שיקול דעת בעת יישום העדכון לצורך חישוב שווי הוגן של מכשירים פיננסיים שנמדדים בדוחות הכספיים בעלות מופחתת ואינם נסחרים בשוק פעיל; וכן
 - השקעות באגרות חוב – החוזר אינו משנה את המדידה והגילוי על ירידות ערך של אגרות חוב וכן אינו דורש להוסיף גילוי בדבר תקופות לפירעון של אגרות חוב כפי שנדרש בקודיפיקציה.
- התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019. במועד היישום לראשונה, הרווחים ו/או ההפסדים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שרשומים בקרן הון יסוגו מחדש לעודפים.
- הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.
- במסגרת חוזר המפקח מיום 2 ביולי 2018, הוארכה הוראת המעבר שמנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", עד ליום 1 בינואר 2021.

ג) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים ביעוד, במדידה ובהצגה של תוצאות הגידור.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הכללים מרחיבים את היכולת של תאגידים בנקאיים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים; הכללים מקלים ומפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור; וכן הכללים מעדכנים את הגילוי על הפעילויות של התאגידים הבנקאיים במכשירים נגזרים.

בנוסף, ביום 30 באוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים".

במסגרת החוזר כאמור, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב. התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2019. הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.

ביאור 2 – הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
319.8	333.5	105.1	111.5	א. הכנסות ריבית (1)
3.1	2.9	1.1	0.9	מאשראי לציבור
11.7	15.8	1.0	5.5	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
11.6	18.6	1.7	6.3	מפקדונות בבנקים
346.2	370.8	108.9	124.2	מאגרות חוב
				סך כל ההכנסות מריבית
8.8	14.5	-	4.2	ב. הוצאות ריבית
0.1	0.2	-	0.2	על פקדונות הציבור
10.7	12.7	1.4	4.1	על פקדונות מבנקים
19.6	27.4	1.4	8.5	על כתבי התחייבות נדחים
326.6	343.4	107.5	115.7	סך כל הוצאות הריבית
				סך הכנסות ריבית, נטו
1.2	8.2	-	3.3	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית (2)
1.2	8.2	-	3.3	הכנסות ריבית
				סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
2.9	3.7	0.3	0.9	ד. פרוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
8.7	14.9	1.4	5.4	מוחזקות לפידיון
				זמינות למכירה
11.6	18.6	1.7	6.3	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

- (1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 (2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

ביאור 3 - הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
(62.4)	27.1	10.8	(4.0)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM (1)
(62.4)	27.1	10.8	(4.0)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעות באגרות חוב				
3.8	0.1	0.9	-	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)
3.8	0.1	0.9	-	סך הכל מהשקעה באג"ח
64.2	(17.7)	(7.7)	6.4	3. הפרשי שער, נטו
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות				
-	4.4	-	4.4	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
-	(5.6)	-	(0.5)	הפרשה לירידת ערך בגין מניות זמינות למכירה
-	(1.2)	-	3.9	סך הכל מהשקעה במניות
5.6	8.3	4.0	6.3	סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר				
0.4	1.1	0.1	0.5	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
0.2	-	-	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו (3)
0.6	1.1	0.1	0.5	סך הכל מפעילויות מסחר (4)
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת הסיכון				
0.2	-	-	-	חשיפת ריבית
0.4	1.1	0.1	0.5	חשיפת למניות
6.2	9.4	4.1	6.8	סך הכל

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (2) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (3) אין רווחים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 ו-2017.
 (4) להכנסות מריבית מהשקעה באגרות חוב למסחר, ראה באור 2.

ביאור 3א – רווח למניה רגילה

הטבלאות שלהלן מציגות את חישוב הרווח הבסיסי והמדולל למניה לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018.

א. רווח בסיסי למניה

(1) רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
52.3	63.6	19.8	0.2	רווח בסיסי סך כל הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק

(2) ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2017	2018	2017	2018	
46,297	46,297	46,297	46,297	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה (מניות בנות 0.0001) באלפים
4,629.7	4,629.7	4,629.7	4,629.7	ממוצע משוקלל של ערך נקוב בש"ח
8,040	8,040	8,040	8,040	ממוצע משוקלל של מספר מניות הבכורה ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה (מניות בנות 0.001) באלפים
8,040.0	8,040.0	8,040.0	8,040.0	ממוצע משוקלל של ערך נקוב בש"ח
0.300	0.300	0.300	0.300	ממוצע משוקלל של מספר מניות היסוד ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה (מניות בנות 0.005) באלפים
1.5	1.5	1.5	1.5	ממוצע משוקלל של ערך נקוב בש"ח

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

סך הכל רווח כולל אחר המיחוס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(30.4)	(34.9)	4.5	יתרה ליום 30 ביוני 2018 (מבוקר)
3.0	0.8	2.2	שינוי נטו במהלך התקופה
(27.4)	(34.1)	6.7	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
(33.6)	(43.2)	9.6	יתרה ליום 30 ביוני 2017 (מבוקר)
0.6	(0.9)	1.5	שינוי נטו במהלך התקופה
(33.0)	(44.1)	11.1	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

סך הכל רווח כולל אחר המיחוס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(31.7)	(43.2)	11.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
4.3	9.1	(4.8)	שינוי נטו במהלך התקופה
(27.4)	(34.1)	6.7	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
(42.9)	(46.5)	3.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
9.9	2.4	7.5	שינוי נטו במהלך התקופה
(33.0)	(44.1)	11.1	יתרה ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2017 (מבוקר)

סך הכל רווח כולל אחר המיחוס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(42.9)	(46.5)	3.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
11.2	3.3	7.9	שינוי נטו במהלך השנה
(31.7)	(43.2)	11.5	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
2.1	(1.1)	3.2	2.2	(1.3)	3.5
רווחים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)					
(0.6)	0.3	(0.9)	-	-	-
1.5	(0.8)	2.3	2.2	(1.3)	3.5
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(הפסד) אקטוארי נטו בתקופה הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)					
(1.9)	1.1	(3.0)	(0.9)	0.6	(1.5)
1.0	(0.6)	1.6	1.7	(1.2)	2.9
(0.9)	0.5	(1.4)	0.8	(0.6)	1.4
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
0.6	(0.3)	0.9	3.0	(1.9)	4.9
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
10.0	(5.2)	15.2	(4.8)	2.3	(7.1)
רווחים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)					
(2.5)	1.3	(3.8)	-	0.1	(0.1)
7.5	(3.9)	11.4	(4.8)	2.4	(7.2)
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(הפסד) אקטוארי נטו בתקופה הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)					
(1.5)	0.8	(2.3)	(0.2)	0.3	(0.5)
3.9	(2.1)	6.0	9.3	(5.2)	14.5
2.4	(1.3)	3.7	9.1	(4.9)	14.0
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
9.9	(5.2)	15.1	4.3	(2.5)	6.8
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					

הערות בעמוד הבא

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
15.8	(5.5)	10.3
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר:		
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		
12.0	(4.1)	7.9
רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(1)		
3.8	1.4	(2.4)
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה		
הטבות לעובדים		
הפסד אקטוארי נטו בתקופה		
7.9	(2.8)	5.1
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(2)		
5.3	(2.0)	3.3
שינוי נטו במהלך התקופה		
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:		
17.3	(6.1)	11.2
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה		

1. הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה ביאור 3.
2. הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 7 א זכויות עובדים.

ביאור 5 - ניירות ערך

30 בספטמבר 2018

(בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
					שווי הוגן ⁽¹⁾
95.6	95.6	4.2	-	-	99.8
35.3	35.3	5.1	-	-	40.4
130.9	130.9	9.3	-	-	140.2

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון

של ממשלת ישראל	95.6	95.6	4.2	-	99.8
של אחרים בישראל	35.3	35.3	5.1	-	40.4
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	130.9	130.9	9.3	-	140.2

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת - (במניות - עלות)	רווחים		הפסדים	
		שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾
1,432.4	1,423.1	11.8	(2.5)	-	1,432.4
41.6	41.1	0.5	-	-	41.6
2.1	2.4	-	(0.3)	-	2.1
1,476.1	1,466.6	12.3	(2.8)	-	1,476.1
3.6	2.7	0.9	-	-	3.6
1,479.7	1,469.3	13.2	(2.8) ⁽²⁾	(2.8) ⁽²⁾	1,479.7
1,610.6	1,600.2	22.5	(2.8)	-	1,619.9

ב. ניירות ערך זמינים למכירה - אגרות חוב

של ממשלת ישראל	1,432.4	1,423.1	11.8	(2.5)	1,432.4
של מוסדות פיננסיים בישראל	41.6	41.1	0.5	-	41.6
של אחרים בישראל	2.1	2.4	-	(0.3)	2.1
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	1,476.1	1,466.6	12.3	(2.8)	1,476.1
מניות	3.6	2.7	0.9	-	3.6
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	1,479.7	1,469.3	13.2	(2.8) ⁽²⁾	1,479.7
סך כל ניירות הערך	1,610.6	1,600.2	22.5	(2.8)	1,619.9

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

הערות לעמודים 84-86 ראה עמוד 86

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

30 בספטמבר 2017

(בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		הפסדים	
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
					שווי הוגן ⁽¹⁾
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון					
של ממשלת ישראל	83.4	5.0	-	88.4	
של אחרים בישראל	35.8	5.8	-	41.6	
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	119.2	10.8	-	130.0	

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים		הפסדים	
		שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾
ב. ניירות ערך זמינים למכירה					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	777.2	16.7	(0.8)	777.2	
של מוסדות פיננסיים בישראל	49.4	-	(0.1)	49.4	
של אחרים בישראל	24.7	0.3	-	24.7	
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	851.3	17.0	(0.9)	851.3	
מניות	0.9	0.9	-	0.9	
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	852.2	17.9	(0.9)	852.2	
סך כל ניירות הערך	971.4	28.7	(0.9)	982.2	

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

הערות לעמודים 84-86 ראה עמוד 86

31 בדצמבר 2017

(מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון				
84.0	84.0	5.5	-	89.5
35.4	35.4	5.8	-	41.2
119.4	119.4	11.3	-	130.7
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון				

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		רווח כולל אחר מצטבר		
ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב -				
775.3	759.2	16.4	(0.3)	775.3
48.0	48.0	0.1	(0.1)	48.0
24.0	23.4	0.6	-	24.0
847.3	830.6	17.1	(0.4)	847.3
מניות				
9.1	8.2	0.9	-	9.1
856.4	838.8	18.0	(0.4) ⁽²⁾	856.4 ⁽²⁾
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				
975.8	958.2	29.3	(0.4)	987.1
סך כל ניירות הערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

הערות:

- פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות – ראה ביאורים 2 ו-3.
- ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו ב- 30 בספטמבר 2018 ב- 50.0 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2017 ו- 31 בדצמבר 2017 - 50.0 מיליון ש"ח).

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

ד. מידע לגבי אגרות חוב פגומות

ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר
2017	2017
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
2.1	2.8
2.5	

יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 בספטמבר 2018

(בלתי מבוקר)

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				אגרות חוב
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	
-	-	-	-	2.5	-	2.5	523.3	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	0.3	-	0.3	2.1	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	מניות
-	-	-	-	2.8	-	2.8	525.4	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

30 בספטמבר 2017

(בלתי מבוקר)

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				אגרות חוב
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	
0.8	-	0.8	107.4	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
0.1	-	0.1	38.8	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
0.9	-	0.9	146.2	-	-	-	-	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2017

(מבוקר)

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				אגרות חוב
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו				
סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	סה"כ	20%-40%	0-20%	שווי הוגן	
0.3	-	0.3	108.3	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
0.1	-	0.1	27.9	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים בישראל
0.4	-	0.4	136.2	-	-	-	-	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ו. ביום 27 באוגוסט 2018 הושלמה עסקה בה נמכרו מניות הבנק בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות. התמורה בגין החזקות הבנק בשיעור של 0.87% מהון המניות של הבורסה הסתכמה ב- 4.4 מיליון ש"ח המשקפים שווי של 500 מיליון ש"ח לכלל הון המניות של הבורסה. בגין העסקה רשם הבנק בדוחות רבעון זה רווח בסכום של כ- 3.6 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2017					30 בספטמבר 2018				
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	
יתרת חוב רשומה:									
4,900.4	2,267.4	2,633.0	148.2	2,484.8	5,190.7	2,359.6	2,831.1	213.6	2,617.5
10,517.2	-	10,517.2	8,864.8	1,652.4	11,077.4	-	11,077.4	9,511.3	1,566.1
15,417.6	2,267.4	13,150.2	9,013.0	4,137.2	16,268.1	2,359.6	13,908.5	9,724.9	4,183.6
סך הכל חובות*									
מזה:									
57.0	-	57.0	24.0	33.0	63.9	-	63.9	25.4	38.5
64.4	-	64.4	7.4	57.0	70.7	-	70.7	6.5	64.2
121.4	-	121.4	31.4	90.0	134.6	-	134.6	31.9	102.7
סך הכל חובות פגומים									
חובות בפיגור 90 ימים או יותר									
24.5	-	24.5	8.7	15.8	18.9	-	18.9	6.1	12.8
235.5	-	235.5	93.6	141.9	171.4	-	171.4	89.2	82.2
381.4	-	381.4	133.7	247.7	324.9	-	324.9	127.2	197.7
סך הכל חובות בעייתיים									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות									
71.6	-	71.6	10.8	60.8	94.1	-	94.1	8.5	85.6
87.2	-	87.2	63.6	23.6	87.0	-	87.0	62.8	24.2
158.8	-	158.8	74.4	84.4	181.1	-	181.1	71.3	109.8
37.5	-	37.5	7.9	29.6	62.6	-	62.6	5.6	57.0
** מזה בגין חובות פגומים									
31 בדצמבר 2017									
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל	
יתרת חוב רשומה:									
4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1	4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1
10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8	10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8
15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9	15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9
סך הכל חובות*									
מזה:									
64.1	-	64.1	25.9	38.2	64.1	-	64.1	25.9	38.2
63.6	-	63.6	8.3	55.3	63.6	-	63.6	8.3	55.3
127.7	-	127.7	34.2	93.5	127.7	-	127.7	34.2	93.5
סך הכל חובות פגומים									
חובות בפיגור 90 ימים או יותר									
20.9	-	20.9	5.4	15.5	20.9	-	20.9	5.4	15.5
202.3	-	202.3	93.8	108.5	202.3	-	202.3	93.8	108.5
350.9	-	350.9	133.4	217.5	350.9	-	350.9	133.4	217.5
סך הכל חובות בעייתיים									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות									
75.9	-	75.9	12.9	63.0	75.9	-	75.9	12.9	63.0
96.7	-	96.7	65.9	30.8	96.7	-	96.7	65.9	30.8
172.6	-	172.6	78.8	93.8	172.6	-	172.6	78.8	93.8
45.5	-	45.5	9.4	36.1	45.5	-	45.5	9.4	36.1
** מזה בגין חובות פגומים									

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
הפרשה להפסדי אשראי						
בלתי מבוקר						
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
154.0	73.0	81.0	182.4	77.1	105.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
16.7	5.7	11.0	11.9	(1.2)	13.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(17.3)	(8.8)	(8.5)	(19.0)	(10.0)	(9.0)	מחיקות חשבונאיות
10.7	6.3	4.4	11.1	6.6	4.5	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(6.6)	(2.5)	(4.1)	(7.9)	(3.4)	(4.5)	מחיקות חשבונאיות נטו
164.1	76.2	87.9	186.4	72.5	113.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018			
הפרשה להפסדי אשראי						
בלתי מבוקר						
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
148.4	69.3	79.1	178.4	80.8	97.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
42.4	12.3	30.1	27.4	0.2	27.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(71.1)	(27.2)	(43.9)	(60.7)	(29.2)	(31.5)	מחיקות חשבונאיות
44.4	21.8	22.6	41.3	20.7	20.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(26.7)	(5.4)	(21.3)	(19.4)	(8.5)	(10.9)	מחיקות חשבונאיות נטו
164.1	76.2	87.9	186.4	72.5	113.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
5.3	1.8	3.5	5.3	1.2	4.1	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 7 – פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

בישראל

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2017 2018		
	(בלתי מבוקר)		
10,240.5	10,058.1	11,055.5	פיקדונות לפי דרישה
199.3	155.1	163.8	אינם נושאים ריבית
10,439.8	10,213.2	11,219.3	נושאים ריבית
7,293.2	7,381.1	7,439.4	סה"כ לפי דרישה
17,733.0	17,594.3	18,658.7	לזמן קצוב ⁽¹⁾
-	-	-	סך כל פיקדונות הציבור ⁽²⁾
-	-	-	(1) מזה: פיקדונות שאינם נושאים ריבית
15,394.4	15,321.0	16,035.1	(2) מזה:
25.0	38.6	34.1	פיקדונות של אנשים פרטיים
2,313.6	2,234.7	2,589.5	פיקדונות של גופים מוסדיים
-	-	-	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2017 2018		
	יתרה (בלתי מבוקר)		
13,144.4	13,109.5	13,571.2	תקרת הפיקדון
3,895.9	3,871.5	4,092.1	במיליוני ש"ח
692.7	613.3	720.6	עד 1
-	-	274.8	מעל 1 עד 10
17,733.0	17,594.3	18,658.7	מעל 10 עד 100
-	-	-	מעל 100 עד 280
-	-	-	סך הכל

ביאור 7א- זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הבנק לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. הסכומים שנצברו בקרנות הפנסיה או בפוליסות הביטוח אינם כלולים במאזן מאחר ואינם בשליטתו. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול, פיצויים מוגדלים, פרישה ותמותה.

2. מענקים בגין ותק

עובדי הבנק זכאים למענק ותק מיוחד עם השלימם תקופת עבודה של 20 שנה. סכום המענק שווה למשכורת חדשית אחת. עובדים שהשלימו 25 שנות עבודה זכאים להשתתפות בנופש, להם ולבני זוגם, במימון הבנק. התחייבויות אלה נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול, פרישה ותמותה.

3. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם (הטבות כגון: שי לחג, השתתפות בפעילות נופש וכו'). התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות שיעור היוון, גידול בתגמול, פיצויים מוגדלים, פרישה ותמותה.

4. חופשה

על פי החוק ועל פי הסכמי העבודה זכאים עובדי הבנק לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

5. מענקי פרישה לחברי הנהלה

חברי הנהלת הבנק זכאים במקרה של פיטורין לקבל פיצויים רגילים ופיצויים מוגדלים. חלקם זכאים על פי תנאי חוזהיהם האישיים למענקי הסתגלות בגובה של עד 6 חודשים במקרה של פיטורין בגין התחייבויות אלו נערכו הפרשות מתאימות.

6. פיצויי פרישה במסגרת צעדי ההתייעלות החל משנת 2016

ההפרשות לפיצויי פרישה מוגדלים, כפי שנכללו במסגרת צעדי ההתייעלות שתוכננו לחמש השנים 2016-2020 ואושרו על ידי הדירקטוריון, כלולות בהנחות לחישוב עתודות לפרישה ופנסיה שפורטו בסעיף 1.

ב. סילוקים

הבנק מכיר בהפסדים בגין סילוקים בתכניותיו להטבה מוגדרת כאשר התשלומים החד-פעמיים הצפויים המתייחסים לתכנית יהיו, באופן מצטבר במשך השנה, גבוהים מסך עלות השירות ועלות הריבית השנתיות.

גובה ההפסד מחושב בהתאם לשיעור שבו קטנה המחויבות האקטוארית כתוצאה מהסילוק, מוכפל ביתרת הרווחים וההפסדים האקטואריים הצבורים ברווח כולל אחר.

ביאור 7א - זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017 (מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	2018 (בלתי מבוקר)	
199.5	199.5	203.4	200.2	198.0	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
6.9	5.2	4.9	1.7	1.4	עלות שירות
6.8	5.1	4.4	1.8	1.4	עלות ריבית
5.6	2.3	2.3	-	3.1	הפסד אקטוארי (רווח)
(15.4)	(11.9)	(64.8)	(3.5)	(19.4)	הטבות ששולמו
-	(1)	82.3	-	48.0	אחר לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
203.4	200.2	232.5	200.2	232.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
199.3	196.1	227.4	196.1	227.4	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף שנה
הטבות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017 (מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	2017 (בלתי מבוקר)	2018 (בלתי מבוקר)	
36.0	36.0	38.6	36.2	39.6	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
1.4	1.1	0.7	0.2	0.3	עלות שירות
1.5	1.1	1.1	0.3	0.3	עלות ריבית
0.8	1.8	0.2	2.7	(0.1)	הפסד אקטוארי (רווח)
(1.1)	(0.8)	(0.7)	(0.2)	(0.2)	הטבות ששולמו
38.6	39.2	39.9	39.2	39.9	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(1) מחויבויות ומצב המימון (המשך)

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
128.5	128.5	133.8	131.2	123.5	שווי הוגן של נכסי התוכנית בתחילת תקופה
7.9	4.8	4.8	0.7	2.4	תשואה בפועל על נכסי התוכנית
3.4	2.6	2.4	0.9	0.8	הפקדות לתוכנית על ידי הבנק
(6.0)	(3.9)	(18.4)	(0.8)	(4.1)	הטבות ששולמו
133.8	132.0	122.6	132.0	122.6	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף התקופה
(69.6)	(68.2)	(109.9)	(68.2)	(109.9)	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה*

* נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

תכנית פיצויים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
69.6	68.2	109.9	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
69.6	68.2	109.9	התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה

ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
9.6	10.7	9.3	56.0	56.5	42.3	הפסד אקטוארי נטו
9.6	10.7	9.3	56.0	56.5	42.3	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

תכנית פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
6.9	5.2	4.9	1.7	1.4	עלות שירות
6.8	5.1	4.4	1.8	1.4	עלות ריבית
(4.0)	(3.0)	(2.8)	(1.0)	(0.9)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:					
3.0	2.3	1.9	0.7	0.5	הפסד אקטוארי נטו
4.3	3.3	94.4	0.8	50.2	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק
17.0	12.9	102.8	4.0	52.6	סך עלות ההטבה, נטו

הטבות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
1.4	1.1	0.7	0.2	0.3	עלות שירות
1.5	1.1	1.1	0.3	0.3	עלות ריבית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:					
0.6	0.4	0.5	0.1	0.2	הפסד אקטוארי נטו
3.5	2.6	2.3	0.6	0.8	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

תכנית פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
1.7	0.5	0.3	0.3	1.6	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(3.0)	(2.3)	(1.9)	(0.7)	(0.5)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(4.3)	(3.3)	(12.1)	(0.8)	(2.2)	הפסד מסילוק
(5.6)	(5.1)	(13.7)	(1.2)	(1.1)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
17.0	12.9	102.8	4.0	52.6	סך עלות ההטבה נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה					
11.4	7.8	89.1	2.8	51.5	וברוח כולל אחר

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(2) הוצאה לתקופה (המשך)

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס (המשך)

הטבות לאחר פרישה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
0.9	1.8	0.2	2.7	(0.1)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(0.6)	(0.4)	(0.5)	(0.1)	(0.2)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
0.3	1.4	(0.3)	2.6	(0.3)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
3.5	2.6	2.3	0.6	0.8	סך עלות ההטבה נטו
					סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה
3.8	4.0	2.0	3.2	0.5	וברוח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2018 לפני השפעת המס

הטבות לאחר פרישה	תכנית פיצויים	
0.7	24.0	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו-2017 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה:

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים			שיעור ההיוון*
ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1.77%	1.91%	1.98%	1.05%	1.32%	1.38%	

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שיעור ההיוון*
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
1.32%-1.66%	1.60%-1.66%	1.05%-1.59%	1.61%	1.68%	

* במונחים ריאליים.

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)
ג. תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(3) הנחות (המשך)

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה (המשך)

הטבות לאחר פרישה			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		2018
			(בלתי מבוקר)
1.91%-2.26%	2.09%-2.26%	1.77%-2.14%	שיעור ההיוון*

*במונחים ריאליים.

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
גידול בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	2018	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	2018
(6.6)	(6.7)	(6.5)	(4.5)	(4.3)	(0.9)
שיעור ההיוון					
קיטון בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	2018	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2017	2018
8.8	8.9	8.6	7.7	7.3	6.1
שיעור ההיוון					

(4) נכסי תכנית

תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

תכנית פיצויים

הפקדות בפועל					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		תחזית* 2018
3.4	2.6	2.4	0.9	0.8	3.2
הפקדות					

* אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הלימות הון

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר", וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינם כשירות להכללה בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 50%. בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

(1) יעד הלימות הון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגידי בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 9.03% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 12.53%. לבנק יעדי הון שאושרו ע"י הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יעדי ההון יהיו: יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9.3% ויעד הון כולל שלא יפחת מן הדרישה הרגולטורית המסתכמת ביום 31 בדצמבר 2017 ב- 12.53%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

ביום 25 ביוני 2018 הנפיק הבנק לחברה האם כתבי התחייבות נדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בתמורה ל-60.0 מיליון ש"ח. כתבי ההתחייבות האמורים עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2. כתבי ההתחייבות הנדחים כוללים מנגנון לספיגת ההפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים. במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מעל יחס הון המזערי שנקבע לבנק על ידי המפקח על הבנקים, הבנק יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא עד ליום 25 ביוני 2025. לבנק יש אפשרות לבצע פדיון מוקדם אחד בלבד כ-5 שנים לאחר מועד ההנפקה. במידה ולא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, יעודכן שיעור הריבית השנתית בגובה הפרש בין ריבית העוגן באותו מועד לעומת שיעור ריבית העוגן במועד ההנפקה המקורי של כתבי ההתחייבות הנדחים. כתבי ההתחייבות האחרים שהנפיק הבנק אינם ניתנים להמרה במניות ואינם מקנים זכות לרכישת מניות. זכויותיהם בעת פירוק נדחות מפני התחייבויות אחרות.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

א. הלימות הון (המשך)

(1) יעד הלימות ההון (המשך)

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2017	2018	2017	2018
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
1,316.2	1,372.5	1,298.6	1,372.5
276.7	285.9	293.8	285.9
1,592.9	1,658.4	1,592.4	1,658.4
סך הכל הון כולל			
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
10,897.4	10,456.6	10,893.4	10,456.6
20.9	21.4	22.9	21.4
1,037.0	1,085.7	1,036.1	1,085.7
11,955.3	11,563.7	11,952.4	11,563.7
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	11.87%	10.86%	11.87%
13.32%	14.34%	13.32%	14.34%
9.03%	9.03%	9.02%	9.03%
12.53%	12.53%	12.52%	12.53%

(1) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 22.5 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות. (30.9.17 – 37.3 מיליון ש"ח, 31.12.17 – 34.3 מיליון ש"ח).

(2) לרבות דרישת הון בשיעור המבטאת 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס הון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.03% ו-12.53%, בהתאמה.

הערה: הנתונים בביאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12.1.2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה עד יום 31 בדצמבר 2020.

לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 להלן.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

א. הלימות ההון (המשך):

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 בספטמבר 2017 2018 (בלתי מבוקר)		
			1. הון עצמי רובד 1
1,290.6	1,270.7	1,358.5	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
(2.5)	(2.5)	(2.5)	מניות בכורה צוברות ומשתתפות שלא הוכרו כהון רובד 1
1.9	1.9	-	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
(0.6)	(0.6)	(2.5)	סך ההבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
1,290.0	1,270.1	1,356.0	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(0.2)	(0.2)	(0.1)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
26.4	28.7	16.6	סך ההתאמות בגין תכנית התייעלות- הון עצמי רובד 1
1,316.2	1,298.6	1,372.5	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
143.9	167.2	161.9	הון רובד 2: מכשירים
132.8	126.6	124.0	הון רובד 2: הפרשות
276.7	293.8	285.9	סך הכל רובד 2
1,592.9	1,592.4	1,658.4	סך כל ההון

(4). השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1 והתאמות בגין תכנית התייעלות

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 בספטמבר 2017 2018 (בלתי מבוקר)		
			באחוזים
			באחוזים
10.74%	10.57%	11.70%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי התייעלות
0.02%	0.02%	0.00%	השפעת הוראות המעבר
10.76%	10.59%	11.70%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות
0.25%	0.27%	0.17%	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
11.01%	10.86%	11.87%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק

(5)(א) רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:
 - שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
 - שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
 להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון ליום 30 בספטמבר 2018:

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הבנק	
באחוזים		
(0.86%)	(0.94%)	בנק

ב. יחס המינוף לפי הוראת המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.
 יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.
 בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

יחס המינוף

	30 בספטמבר		31 בדצמבר
	2017	2018	
הון רובד 1 (1)	1,298.6	1,372.5	1,316.2
סך החשיפות	22,647.8	24,219.0	22,717.6
יחס המינוף	5.73%	5.67%	5.79%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	5.00%	5.00%	5.00%

(1) להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות, ראה סעיף א. (4). לעיל.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

גורמים שעשויים להשפיע באופן מהותי על יחס המינוף

השינויים בהיקף החשיפות והון רובד 1 של הבנק עשויים להוביל לשינויים ביחס המינוף של הבנק. לשינויים האפשריים בהון הרגולטורי ראה ביאור 8.א. (4) לעיל.

להלן ניתוח השפעת האפשרויות על יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2018

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הבנק	בנק
באחוזים		
(0.4%)	(0.2%)	

ב. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
באחוזים	באחוזים	באחוזים	
329%	323%	295%	יחס כיסוי הנזילות*
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס כיסוי הנזילות בבנק מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221, בדבר "יחס כיסוי נזילות":

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות
לבנק קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, לסוף תקופת הדיווח כדלהלן:

חוזי שכירות לזמן ארוך – דמי שכירות של בניינים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
15.9	4.0	5.3	בשנה הראשונה
15.0	14.5	19.3	בשנה השנייה
13.7	14.1	15.6	בשנה השלישית
12.0	12.8	13.8	בשנה הרביעית
10.5	11.1	12.4	בשנה החמישית
51.3	57.3	52.5	מעל חמש שנים
118.4	113.8	118.9	סך הכל

ב. תביעות משפטיות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד הבנק

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תביעות משפטיות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט בביאור 24 ב דוחות הכספיים השנתיים. לא חל שינוי בתובענות ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2017, למעט לגבי:

1) תובענות נגד הבנק שהסכום הנטען בהן הוא מהותי:

א. בחודש מארס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ- 2 מיליארד ש"ח נגד הבנק ועוד ארבעה בנקים נוספים (מרכנתיל, מזרחי, איגוד ויהב).

סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לשער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ- "עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את " עמלת הייקור " הנטענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בקשה זהה בסכום של 10.5 מיליארד ש"ח הוגשה גם כנגד החברה האם ובנקים אחרים. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 ערערו התובעים על פסה"ד.

ב. ביום 31 בינואר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בסך של כ- 698 מיליון ש"ח אשר הוגשה נגד הבנק, החברה האם, ושלושה בנקים נוספים (להלן כולם ביחד- "הבנקים"), מתוכו סך של כ- 658 מיליון ש"ח בגין נזק לא ממוני וסך של כ-40 מיליון ש"ח בגין נזק ממוני.

לטענת המבקשים הבנקים אינם מחזיקים סניפים (או אינם מחזיקים מספיק סניפים) בקרב האוכלוסייה הערבית ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו. בכך, טוענים המבקשים, מפרים הבנקים את סעיף 3 (א) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000, סעיף 2 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק יסוד כבוד האדם וחירותו.

הקבוצה אותה מבקשים המבקשים לייצג היא כל אזרחי מדינת ישראל מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים מהפליה בנגישות לשירותים בנקאיים של הבנקים, עקב אי נוכחות סניפי בנק של הבנקים במקומות יישובם. על פי פסק דין מיום 18 בדצמבר 2017, הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, נדחתה. ביום 11 בפברואר 2018 הגישו המבקשים ערעור על פסק הדין.

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

ב. תביעות משפטיות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד הבנק (המשך)

(2) בקשה לאישור תובענה ייצוגית אשר לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי התביעה ולא נעשתה בגינה כל הפרשה.

ביום 27 בדצמבר 2017 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית ללא ציון סכום התביעה. הבקשה הוגשה כנגד הבנק וכנגד בנק דיסקונט. נושא הבקשה הינו גביית ריבית מערבים יחידים בשיעור העולה על המותר ע"פ חוק הערבות תשכ"ז-1967. המבקשים עותרים בין היתר להשבת הסכומים שנגבים ביתר, כן עותרים המבקשים למינוי בעל תפקיד אשר יפקח על השבת הכספים שנגבו ביתר לכלל הלקוחות.

(3) ביום 30 בספטמבר 2018 וביום 31 בדצמבר 2017 אין חשיפה נוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים ואשר סבירות התממשותן אינה קלושה ולא בוצעה בגינה הפרשה.

ג. הסכמים מהותיים

מידע בדבר הסכם בין הבנק הבינלאומי ובין הבנק למיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי ראה בביאור 1

למעט האמור לעיל לא חל שינוי בהסכמים מהותיים ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

30 בספטמבר 2018					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים¹					
595.9	-	-	-	595.9	-
595.9	-	-	-	595.9	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
595.9	-	-	-	595.9	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
687.2	-	-	687.2	-	-
69.8	-	-	-	69.8	-
757.0	-	-	687.2	69.8	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
69.8	-	-	-	69.8	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
628.5	-	617.0	11.5	-	-
628.5	-	617.0	11.5	-	-
חוזי אופציה אחרים					
80.3	-	15.3	65.0	-	-
79.3	-	15.3	64.0	-	-
-	-	-	-	-	-
1,416.6	-	1,264.6	152.0	-	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	-	-	-	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
2,769.5	-	1,264.6	839.2	665.7	-
סך הכל					

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2018					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים		חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית
	חוזי סחורות	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ		שקל מדד
א. נגזרים מגדרים¹					
16.3	-	-	-	16.3	-
5.4	-	-	-	5.4	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
4.8	-	-	4.8	-	-
7.5	-	-	2.3	5.2	-
ג. נגזרים אחרים¹					
9.2	-	8.7	0.5	-	-
9.2	-	8.7	0.5	-	-
30.3	-	8.7	5.3	16.3	-
22.1	-	8.7	2.8	10.6	-

- (1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 0.3 מיליון ש"ח.
- (4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

30 בספטמבר 2017						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית		שקל מדד
				אחר	אחר	
א. נגזרים מגזרים¹						
356.5	-	-	-	356.5	-	Swaps
356.5	-	-	-	356.5	-	סך הכל
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
356.5	-	-	-	356.5	-	
ב. נגזרים ALM^{1,2}						
874.2	-	-	874.2	-	-	חוזי Forward
68.8	-	-	-	68.8	-	Swaps
943.0	-	-	874.2	68.8	-	סך הכל
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
68.8	-	-	-	68.8	-	
ג. נגזרים אחרים¹						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
609.7	-	595.9	13.8	-	-	אופציות שנכתבו
609.7	-	595.9	13.8	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
182.2	-	125.3	56.9	-	-	אופציות שנכתבו
178.8	-	125.3	53.5	-	-	אופציות שנקנו
-	-	-	-	-	-	Swaps
1,580.4	-	1,442.4	138.0	-	-	סך הכל
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט						
0.1	-	-	0.1	-	-	
2,880.0	-	1,442.4	1012.3	425.3	-	סך הכל

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2017						0
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית		
				אחר*	שקל מדד	
א. נגזרים מגדרים 1						
2.4	-	-	-	2.4	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
7.6	-	-	-	7.6	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM^{1,2}						
2.8	-	-	2.8	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
11.8	-	-	4.3	7.5	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים 1						
6.8	-	6.3	0.5	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
6.8	-	6.3	0.5	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
12.0	-	6.3	3.3	2.4	-	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ^{3,4}
26.2	-	6.3	4.8	15.1	-	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ^{3,4}

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 1.6 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 בדצמבר 2017					
(מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים¹					
353.3	-	-	-	353.3	-
353.3	-	-	-	353.3	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
353.3	-	-	-	353.3	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
699.1	-	-	699.1	-	-
68.5	-	-	-	68.5	-
767.6	-	-	699.1	68.5	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
68.5	-	-	-	68.5	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
805.6	-	784.7	20.9	-	-
805.6	-	784.7	20.9	-	-
אופציות שנכתבו					
אופציות שנקנו					
111.0	-	88.2	22.8	-	-
109.7	-	88.2	21.5	-	-
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו					
אופציות שנקנו					
Swaps					
1,831.9	-	1,745.8	86.1	-	-
סך הכל					
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
0.1	-	-	0.1	-	-
2,952.9	-	1,745.8	785.3	421.8	-
סך הכל					

- (1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2017					
(מבוקר)					
חוזי ריבית	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל	שקל מדד
א. נגזרים מגדרים¹					
-	2.4	-	-	2.4	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	6.7	-	-	6.7	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
-	-	-	1.0	1.0	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	6.9	-	8.1	15.0	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים¹					
-	-	10.8	0.2	11.0	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	10.8	0.2	11.0	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	2.4	10.8	1.2	14.4	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי^{3,4}
-	13.6	10.8	8.3	32.7	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי^{3,4}

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 1.2 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2018			
(בלתי מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
30.3	6.4	23.9	-
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
-	-	-	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
30.3	6.4	23.9	-
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
17.5	1.1	16.4	-
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹			
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני			
17.5	1.1	16.4	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
47.8	7.5	40.3	-
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים			
22.1	7.1	15.0	-
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
30 בספטמבר 2017			
(בלתי מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
12.0	4.2	7.8	-
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
-	-	-	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
12.0	4.2	7.8	-
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
24.3	2.6	21.7	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
36.3	6.8	29.5	-
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים			
26.2	4.7	21.5	-
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
31 בדצמבר 2017			
(מבוקר)			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
14.4	6.4	8.0	-
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
14.4	6.4	8.0	-
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
18.8	0.5	18.3	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
33.2	6.9	26.3	-
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים			
32.7	5.6	27.1	-
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			

בתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018 ו 2017- ובשנת 2017 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

1. ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ג. פרוט מועדי פירעון- סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה

30 בספטמבר 2018				
(בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים
-	-	-	-	-
665.7	523.4	87.9	54.4	-
839.2	-	-	46.3	792.9
1,264.6	-	12.3	15.6	1,236.7
2,769.5	523.4	100.2	116.3	2,029.6
סך הכל				
חוזי ריבית				
-שקל מדד				
-אחר				
חוזי מטבע חוץ				
חוזים בגין מניות				
סך הכל				
30 בספטמבר 2017				
(בלתי מבוקר)				
2,880.0	341.2	116.0	266.6	2,156.2
סך הכל				
31 בדצמבר 2017				
(מבוקר)				
2,952.9	318.7	129.9	139.5	2,364.8
סך הכל				

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים – שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים – הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.
ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
(בלתי מבוקר)									
משקי בית									
מזה : כרטיסי		מגזר		עסקים		עסקים		מזה : כרטיסי	
סך	הכל	ניהול	גופים	עסקים	עסקים	בנקאות	קטנים	מזה : כרטיסי	סך
ישראל	ישראל	פיננסי	מוסדיים	גדולים	בינוניים	פרטית	וזעירים	אשראי	הכל
124.2	65.4	12.7	-	10.1	7.4	0.1	28.5	-	הכנסות ריבית מחיצוניים
8.5	2.9	4.1	-	0.4	0.1	0.5	0.5	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
115.7	62.5	8.6	-	9.7	7.3	(0.4)	28.0	-	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
(0.0)	4.8	(1.3)	-	(1.3)	(1.3)	1.4	(2.3)	1.2	מחיצוניים
115.7	67.3	7.3	-	8.4	6.0	1.0	25.7	1.2	בימגזרי
66.3	45.9	7.0	0.1	0.3	1	2.3	9.7	6.2	סך הכנסות ריבית, נטו
182.0	113.2	14.3	0.1	8.7	7.0	3.3	35.4	7.4	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
11.9	(1.2)	-	-	0.1	0.5	-	12.5	(1.6)	סך הכנסות (הוצאות)
168.2	117.1	4.4	(0.2)	13.1	6.8	2.7	24.3	9.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1.9	(2.7)	9.9	0.3	(4.5)	(0.3)	0.6	(1.4)	(0.3)	הוצאות תפעוליות ואחרות
1.7	(0.7)	4.3	0.1	(1.6)	(0.1)	0.2	(0.5)	0.0	רווח (הפסד) לפני מסים
0.2	(2.0)	5.6	0.2	(2.9)	(0.2)	0.4	(0.9)	(0.3)	הפרשה למסים על הרווח
22,051.5	9,322.8	8,582.0	4.2	1,172.7	719.5	15.4	2,234.9	1,075.2	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,421.7	9,322.8	-	4.2	1,124.9	719.5	15.4	2,234.9	1,075.2	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
13,908.5	9,703.7	-	23.7	1,123.8	745.5	21.2	2,290.6	1,399.0	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
134.6	31.9	-	-	13.7	13.9	-	75.1	-	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
18.9	6.1	-	-	-	0.6	-	12.2	-	יתרת חובות פגומים
20,686.0	15,288.9	1,794.6	46.3	539.2	260.3	803.8	1,952.9	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,745.4	15,288.9	-	46.3	394.3	260.1	803.8	1,952.0	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
18,658.7	15,102.7	-	34.1	552.4	271.8	932.4	1,765.3	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות של פיקדונות הציבור ^(א)
11,740.1	6,429.7	1,184.2	20.1	1,134.3	846.3	33.4	2,092.1	991.6	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,563.7	6,455.7	1,001.6	24.0	1,113.1	825.9	33.3	2,110.1	1,248.0	יתרת ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
12,989.2	9,506.9	-	2.4	241.6	105.8	2,587.2	545.3	-	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)
95.5	56.1	-	-	8.7	5.9	0.1	24.7	1.2	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
13.6	11.3	-	-	-	0.2	0.9	1.2	-	פיצול הכנסות ריבית, נטו
6.6	(0.1)	7.3	-	(0.3)	(0.1)	-	(0.2)	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
115.7	67.3	7.3	-	8.4	6.0	1.0	25.7	1.2	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
									אחר

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).
 ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

**ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)**

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017									
(בלתי מבוקר)									
משקי בית									
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה:		סך הכל
							כרטיסי אשראי	אשראי	
108.9	4.0	-	6.0	8.1	26.7	0.1	1.0	64.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
1.4	0.9	-	0.1	0.1	0.4	-	-	(0.1)	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
107.5	3.1	-	5.9	8.0	26.3	0.1	1.0	64.1	מחיצוניים
-	3.3	-	(0.2)	(0.3)	(0.3)	0.7	0.1	(3.2)	בינמגזרי
107.5	6.4	-	5.7	7.7	26.0	0.8	1.1	60.9	סך הכנסות ריבית, נטו
64.1	3.6	-	2.5	1.6	7.7	2.5	5.6	46.2	הכנסות שאינן מריבית
171.6	10.0	-	8.2	9.3	33.7	3.3	6.7	107.1	סך הכנסות
16.7	-	-	(0.1)	0.2	10.9	-	-	5.7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
124.3	1.4	-	4.0	3.9	17.8	1.4	6.3	95.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
30.6	8.6	-	4.3	5.2	5.0	1.9	0.4	5.6	רווח (הפסד) לפני מסים
10.8	3.0	-	1.6	1.9	1.4	1.0	0.2	1.9	הפרשה למסים על הרווח
									רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
19.8	5.6	-	2.7	3.3	3.6	0.9	0.2	3.7	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
20,859.8	8,275.8	3.0	889.3	956.8	2,139.0	16.0	984.5	8,579.9	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,580.0	-	3.0	885.3	956.8	2,139.0	16.0	984.5	8,579.9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
13,150.2	-	6.5	904.0	933.1	2,293.6	19.1	1,321.0	8,993.9	יתרת חובות פגומים
121.4	-	-	-	31.6	58.4	-	-	31.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
24.5	-	-	-	-	15.8	-	-	8.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
19,623.2	1,737.9	29.7	352.2	342.7	1,806.1	876.7	-	14,477.9	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
17,743.7	-	29.7	303.4	332.7	1,723.3	876.7	-	14,477.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
17,594.3	-	38.6	251.4	285.2	1,698.1	963.5	-	14,357.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,905.9	1,708.9	6.4	921.5	1,016.6	1,988.2	31.0	1,112.8	6,233.3	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
11,952.4	1,735.9	6.7	905.4	1,046.5	1,982.8	31.2	1,167.0	6,243.9	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
12,507.6	-	4.0	159.0	128.6	604.7	2,444.5	-	9,166.8	פיצול הכנסות ריבית, נטו
91.7	-	-	5.6	7.7	25.3	0.1	1.1	53.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
10.0	-	-	-	0.2	0.9	0.7	-	8.2	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
5.8	6.4	-	0.1	(0.2)	(0.2)	-	-	(0.3)	אחר
107.5	6.4	-	5.7	7.7	26.0	0.8	1.1	60.9	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).
 ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

**ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
(בלתי מבוקר)									
מגזר	משקי בית								
	סך פעילות ישראל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: כרטיסי אשראי	סך הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	370.8	37.3	0.1	27.8	23.2	87.9	0.2	3.1	194.3
הוצאות ריבית מחיצוניים	27.4	11.4	-	0.9	0.2	1.1	1.5	-	12.3
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו: מחיצוניים	343.4	25.9	0.1	26.9	23.0	86.8	(1.3)	3.1	182.0
בינמגזרי	(0.0)	(0.3)	-	(5.2)	(4.1)	(9.0)	4.4	0.5	14.2
סך הכנסות ריבית, נטו	343.4	25.6	0.1	21.7	18.9	77.8	3.1	3.6	196.2
הכנסות שאינן מריבית	232.7	54.1	0.1	1.2	3.7	26.6	7.1	17.9	139.9
סך ההכנסות	576.1	79.7	0.2	22.9	22.6	104.4	10.2	21.5	336.1
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	27.4	-	-	1.4	0.1	25.7	-	(1.1)	0.2
הוצאות תפעוליות ואחרות	454.4	7.9	0.2	21.9	13.0	65.7	5.6	19.6	340.1
רווח (הפסד) לפני מסים	94.3	71.8	-	(0.4)	9.5	13.0	4.6	3.0	(4.2)
הפרשה למסים על הרווח	30.7	22.8	-	(0.1)	3.3	4.6	1.6	1.1	(1.5)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	63.6	49.0	-	(0.3)	6.2	8.4	3.0	1.9	(2.7)
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)	21,627.7	8,280.8	4.0	1,148.2	750.9	2,294.9	19.4	1,005.8	9,129.5
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)	13,305.7	-	4.0	1,107.0	750.9	2,294.9	19.4	1,005.8	9,129.5
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	13,908.5	-	23.7	1,123.8	745.5	2,290.6	21.2	1,399.0	9,703.7
יתרת חובות פגומים	134.6	-	-	13.7	13.9	75.1	-	-	31.9
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום	18.9	-	-	-	0.6	12.2	-	-	6.1
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)	20,307.6	1,728.8	38.9	521.2	273.7	1,852.1	868.8	-	15,024.1
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)	18,427.2	-	38.9	388.7	273.5	1,833.2	868.8	-	15,024.1
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	18,658.7	-	34.1	552.4	271.8	1,765.3	932.4	-	15,102.7
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}	12,084.7	1,541.8	12.1	1,176.5	886.7	2,056.5	33.8	955.6	6,377.3
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)	11,563.7	1,001.6	24.0	1,113.1	825.9	2,110.1	33.3	1,248.0	6,455.7
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ב)}	12,815.8	-	2.1	223.2	137.4	502.3	2,529.0	-	9,421.8
פיצול הכנסות ריבית, נטו	281.8	-	0.1	22.0	18.6	74.7	0.1	3.6	166.3
מרווח מפעילות מתן אשראי	37.9	-	-	0.1	0.5	3.5	3.0	-	30.8
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר	23.7	25.6	-	(0.4)	(0.2)	(0.4)	-	-	(0.9)
סך הכל הכנסות ריבית, נטו	343.4	25.6	0.1	21.7	18.9	77.8	3.1	3.6	196.2

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.
ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 2017).
ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

**ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
(בלתי מבוקר)

סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		הכנסות ריבית מחיצוניים
							מזה:		
							כרטיסי אשראי	סך הכל	
346.2	27.2	-	18.2	23.8	84.7	0.1	3.1	192.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
19.6	8.5	-	0.3	0.4	0.8	0.7	-	8.9	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
326.6	18.7	-	17.9	23.4	83.9	(0.6)	3.1	183.3	מחיצוניים
0.0	6.6	-	(1.5)	(1.8)	(5.7)	2.9	0.3	(0.5)	בינמגזרי
326.6	25.3	-	16.4	21.6	78.2	2.3	3.4	182.8	סך הכנסות ריבית, נטו
180.9	5.2	-	3.4	4.3	25.3	6.8	16.9	135.9	הכנסות שאינן מריבית
507.5	30.5	-	19.8	25.9	103.5	9.1	20.3	318.7	סך הכנסות
42.4	-	-	(0.6)	6.0	24.7	-	0.2	12.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
383.1	4.2	0.1	11.5	11.5	64.1	4.3	19.3	287.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
82.0	26.3	(0.1)	8.9	8.4	14.7	4.8	0.8	19.0	רווח (הפסד) לפני מסים
29.7	9.5	-	3.3	3.1	5.1	1.8	0.3	6.9	הפרשה למסים על הרווח
									רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
52.3	16.8	(0.1)	5.6	5.3	9.6	3.0	0.5	12.1	
20,642.0	8,237.4	2.4	858.1	868.8	2,243.0	16.6	977.5	8,415.7	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
									מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,395.5	-	2.4	849.0	868.8	2,243.0	16.6	977.5	8,415.7	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
13,150.2	-	6.5	904.0	933.1	2,293.6	19.1	1,321.0	8,993.9	יתרת חובות פגומים
121.4	-	-	-	31.6	58.4	-	-	31.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
24.5	-	-	-	-	15.8	-	-	8.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
19,421.9	1,733.3	35.1	347.0	395.5	1,801.3	882.1	-	14,227.6	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
17,520.7	-	35.1	271.7	358.7	1,745.5	882.1	-	14,227.6	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
17,594.3	-	38.6	251.4	285.2	1,698.1	963.5	-	14,357.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,809.5	1,654.5	5.4	952.7	956.4	1,997.8	30.8	1,112.8	6,211.9	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
11,952.4	1,735.9	6.7	905.4	1,046.5	1,982.8	31.2	1,167.0	6,243.9	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ג)}
12,392.4	-	4.0	148.6	183.2	564.5	2,346.3	-	9,145.8	פיצול הכנסות ריבית, נטו
273.6	-	-	16.1	21.4	76.2	0.1	3.4	159.8	מרווח מפעילות מתן אשראי
29.9	-	-	0.2	0.6	2.6	2.2	-	24.3	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
23.1	25.3	-	0.1	(0.4)	(0.6)	-	-	(1.3)	
326.6	25.3	-	16.4	21.6	78.2	2.3	3.4	182.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.
ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).
ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

(מבוקר)

סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		סך הכל	
							מזה: כרטיסי אשראי	מזה: כרטיסי אשראי		
465.7	36.2	-	26.6	35.4	111.5	0.2	3.1	255.8	3.1	הכנסות ריבית מחיצוניים
25.9	10.9	-	0.9	0.7	1.7	1.5	-	10.2	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
439.8	25.3	-	25.7	34.7	109.8	(1.3)	3.1	245.6	3.1	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
(0.0)	9.7	-	(4.8)	(5.4)	(6.3)	4.5	1.5	2.3	1.5	מחיצוניים
439.8	35.0	-	20.9	29.3	103.5	3.2	4.6	247.9	4.6	בימגזרי
243.5	8.8	-	4.0	5.5	34.8	9.3	22.6	181.1	22.6	סך הכנסות ריבית, נטו
683.3	43.8	-	24.9	34.8	138.3	12.5	27.2	429.0	27.2	הכנסות שאינן מריבית
67.2	-	-	5.4	4.5	35.8	-	0.2	21.5	0.2	סך הכנסות
508.9	6.8	0.2	14.3	14.7	81.1	5.8	23.4	386.0	23.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
107.2	37.0	(0.2)	5.2	15.6	21.4	6.7	3.6	21.5	3.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
36.3	13.0	(0.1)	1.7	5.3	6.9	2.2	1.2	7.3	1.2	רווח (הפסד) לפני מסים
70.9	24.0	(0.1)	3.5	10.3	14.5	4.5	2.4	14.2	2.4	הפרשה למסים על הרווח
20,688.9	8,195.8	3.5	847.6	906.0	2,231.3	19.9	983.4	8,484.8	983.4	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
12,480.0	-	3.5	834.5	906.0	2,231.3	19.9	983.4	8,484.8	983.4	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
13,353.7	-	8.1	954.6	923.1	2,296.1	22.2	1,319.3	9,149.6	1,319.3	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
127.7	-	-	10.0	15.1	68.4	-	-	34.2	-	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח*
20.9	-	-	-	-	15.5	-	-	5.4	-	יתרת חובות פגומים
19,459.5	1,724.7	35.6	294.3	430.6	1,748.9	908.3	-	14,317.1	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
17,574.0	-	35.6	222.5	391.7	1,698.8	908.3	-	14,317.1	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
17,733.0	-	25.0	306.0	353.4	1,654.2	969.2	-	14,425.2	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
11,591.9	1,658.8	5.4	968.1	954.7	1,997.4	31.2	866.2	5,976.3	866.2	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,955.3	1,675.7	5.3	1,030.3	948.3	1,995.4	32.9	1,167.0	6,267.4	1,167.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
12,470.8	-	4.1	150.4	214.6	506.1	2,416.6	-	9,179.0	-	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)
367.3	-	-	21.1	29.2	101.0	0.1	4.6	215.9	4.6	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א),(ב)}
40.9	-	-	0.3	0.6	3.5	3.1	-	33.4	-	פיצול הכנסות ריבית, נטו
31.6	35.0	-	(0.5)	(0.5)	(1.0)	-	-	(1.4)	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
439.8	35.0	-	20.9	29.3	103.5	3.2	4.6	247.9	4.6	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
										אחר
										סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש, למעט מגזר שקלי לא צמוד.

ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).

ג. נכסים בניהול - לרבות קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

1. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים") בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות.

2. החלוקה למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הבנק. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאת הפעילות בין המגזרים השונים, ראה ביאור 27א בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
115.7	8.6	20.5	22.7	63.9	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
-	(1.3)	(2.0)	(3.6)	6.9	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
66.3	7.0	1.8	5.6	51.9	הכנסות שאינן מריבית:
-	-	-	-	-	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
182.0	14.3	20.3	24.7	122.7	סך ההכנסות
11.9	-	6.1	7.3	(1.5)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
168.2	4.4	23.1	16.6	124.1	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
1.9	9.9	(8.9)	0.8	0.1	לחיצוניים
1.7	4.3	(3.0)	0.3	0.1	רווח לפני מיסים
0.2	5.6	(5.9)	0.5	0.0	הפרשה למיסים על הרווח
22,051.5	8,582.0	2,470.3	1,580.8	9,418.4	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
13,727.4	-	2,353.5	1,532.9	9,841.0	התאגיד הבנקאי
18,658.7	-	744.8	1,250.6	16,663.3	יתרה ממוצעת של נכסים
					יתרת אשראי לסוף תקופה
					יתרת פקדונות לסוף תקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
107.5	3.1	18.2	22.0	64.2	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
-	3.3	(1.9)	(2.6)	1.2	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
64.1	3.6	4.5	5.1	50.9	הכנסות שאינן מריבית:
171.6	10.0	20.8	24.5	116.3	- מחיצוניים
16.7	-	4.0	5.5	7.2	סך ההכנסות
124.3	1.3	10.1	11.4	101.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
-	-	-	-	-	סך ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
30.6	8.7	6.7	7.6	7.6	לחיצוניים
10.8	3.0	2.4	2.7	2.7	בינמגזרי
19.8	5.7	4.3	4.9	4.9	רווח לפני מיסים
20,859.8	8,275.8	2,117.6	1,759.2	8,707.2	הפרשה למיסים על הרווח
12,991.4	-	2,168.8	1,714.5	9,108.1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
17,594.3	-	503.4	1,217.0	15,873.9	התאגיד הבנקאי
					יתרה ממוצעת של נכסים
					יתרת אשראי לסוף תקופה
					יתרת פקדונות לסוף תקופה

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
343.4	25.9	64.2	65.7	187.6	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
0.0	(0.3)	(11.2)	(8.1)	19.6	- מחיצוניים
					- בינמגזרי
232.7	54.1	6.4	17.4	154.8	הכנסות שאינן מריבית:
576.1	79.7	59.4	75.0	362.0	- מחיצוניים
27.4	-	11.7	15.5	0.2	סך ההכנסות
					הוצאות בגין הפסדי אשראי
454.4	7.9	43.0	46.4	357.1	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
94.3	71.8	4.7	13.1	4.7	לחיצוניים
30.7	22.8	1.7	4.6	1.6	רווח לפני מיסים
					הפרשה למיסים על הרווח
63.6	49.0	3.0	8.5	3.1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
					התאגיד הבנקאי
21,627.7	8,280.8	2,465.9	1,601.8	9,279.2	יתרה ממוצעת של נכסים
13,727.4		2,353.5	1,532.9	9,841.0	יתרת אשראי לסוף תקופה
18,658.7	-	744.8	1,250.6	16,663.3	יתרת פקדונות לסוף תקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
326.6	18.7	55.1	70.2	182.6	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
-	6.6	(8.2)	(7.3)	8.9	- מחיצוניים
					- בינמגזרי
180.9	5.2	8.7	18.9	148.1	הכנסות שאינן מריבית:
507.5	30.5	55.6	81.8	339.6	- מחיצוניים
42.4	-	8.3	18.9	15.2	סך ההכנסות
					הוצאות בגין הפסדי אשראי
383.1	4.2	28.8	46.7	303.4	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
-	-	-	-	-	לחיצוניים
82.0	26.3	18.5	16.2	21.0	בינמגזרי
29.7	9.5	6.7	5.9	7.6	רווח לפני מיסים
					הפרשה למיסים על הרווח
52.3	16.8	11.8	10.3	13.4	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
					התאגיד הבנקאי
20,642.0	8,237.4	2,100.4	1,743.0	8,561.2	יתרה ממוצעת של נכסים
12,991.4		2,168.8	1,714.5	9,108.1	יתרת אשראי לסוף תקופה
17,594.3	-	503.4	1,217.0	15,873.9	יתרת פקדונות לסוף תקופה

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
					הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
439.8	25.3	76.6	83.3	254.6	- מחיצוניים
-	9.7	(12.2)	(1.1)	3.6	- בינמגזרי
					הכנסות שאינן מריבית:
243.5	8.8	11.5	25.4	197.8	- מחיצוניים
67.2	-	18.2	25.4	23.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
					סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
508.9	6.8	35.4	60.0	406.7	לחיצוניים
107.2	37.0	22.3	22.2	25.7	רווח לפני מיסים
36.3	13.0	7.3	7.3	8.7	הפרשה למיסים על הרווח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
70.9	24.0	15.0	14.9	17.0	התאגיד הבנקאי
20,688.9	8,195.8	2,150.5	1,707.0	8,635.6	יתרה ממוצעת של נכסים
13,181.1	-	2,285.9	1,632.6	9,262.6	יתרת אשראי לסוף תקופה
17,733.0	-	590.0	1,206.6	15,936.4	יתרת פקדונות לסוף תקופה

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

- א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018		
הפרשה להפסדי אשראי					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
148.5	71.2	77.3	177.1	75.6	101.5
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
16.9	5.7	11.2	11.9	(0.9)	12.8
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(17.3)	(8.8)	(8.5)	(19.0)	(10.0)	(9.0)
מחיקות חשבונאיות					
10.7	6.3	4.4	11.1	6.6	4.5
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(6.6)	(2.5)	(4.1)	(7.9)	(3.4)	(4.5)
מחיקות חשבונאיות נטו					
158.8	74.4	84.4	181.1	71.3	109.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
5.5	1.8	3.7	5.3	1.5	3.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
(0.2)	-	(0.2)	-	(0.3)	0.3
גידול (קיטון) בהפרשה					
5.3	1.8	3.5	5.3	1.2	4.1
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
164.1	76.2	87.9	186.4	72.5	113.9
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018		
הפרשה להפסדי אשראי					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
141.9	67.8	74.1	172.6	78.8	93.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
43.6	12.0	31.6	27.9	1.0	26.9
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(71.1)	(27.2)	(43.9)	(60.7)	(29.2)	(31.5)
מחיקות חשבונאיות					
44.4	21.8	22.6	41.3	20.7	20.6
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(26.7)	(5.4)	(21.3)	(19.4)	(8.5)	(10.9)
מחיקות חשבונאיות נטו					
158.8	74.4	84.4	181.1	71.3	109.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
6.5	1.5	5.0	5.8	2.0	3.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
(1.2)	0.3	(1.5)	(0.5)	(0.8)	0.3
גידול (קיטון) בהפרשה					
5.3	1.8	3.5	5.3	1.2	4.1
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
164.1	76.2	87.9	186.4	72.5	113.9
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי(המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

ליום 30 בספטמבר 2017					ליום 30 בספטמבר 2018				
(בלתי מבוקר)					(בלתי מבוקר)				
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי
יתרת חוב רשומה של חובות(1)									
4,900.4	2,267.4	2,633.0	148.2	2,484.8	5,190.7	2,359.6	2,831.1	213.6	2,617.5
10,517.2	-	10,517.2	8,864.8	1,652.4	11,077.4	-	11,077.4	9,511.3	1,566.1
15,417.6	2,267.4	13,150.2	9,013.0	4,137.2	16,268.1	2,359.6	13,908.5	9,724.9	4,183.6
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1)									
71.6	-	71.6	10.8	60.8	94.1	-	94.1	8.5	85.6
87.2	-	87.2	63.6	23.6	87.0	-	87.0	62.8	24.2
158.8	-	158.8	74.4	84.4	181.1	-	181.1	71.3	109.8
ליום 31 בדצמבר 2017									
מבוקר									
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי	וממשלות סך הכל	סך הכל	פרטי	מסחרי	מסחרי
יתרת חוב רשומה של חובות(1)									
4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1	4,846.8	2,216.5	2,630.3	150.2	2,480.1
10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8	10,723.4	-	10,723.4	9,021.6	1,701.8
15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9	15,570.2	2,216.5	13,353.7	9,171.8	4,181.9
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1)									
75.9	-	75.9	12.9	63.0	75.9	-	75.9	12.9	63.0
96.7	-	96.7	65.9	30.8	96.7	-	96.7	65.9	30.8
172.6	-	172.6	78.8	93.8	172.6	-	172.6	78.8	93.8

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2018						פעילות לווים בישראל	
(בלתי מבוקר)							
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)				לא בעייתיים	
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים		
0.4	2.1	483.1	7.7	6.6	468.8	ציבורי - מסחרי	
-	-	195.0	0.2	0.6	194.2	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	49.1	1.2	0.3	47.6	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	
12.4	35.7	3,456.4	93.6	87.5	3,275.3	שרותים פיננסיים	
12.8	37.8	4,183.6	102.7	95.0	3,985.9	מסחרי אחר	
-	-	341.3	0.2	3.4	337.7	סך הכל מסחרי	
6.1	13.6	9,383.6	31.7	91.9	9,260.0	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
18.9	51.4	13,908.5	134.6	190.3	13,583.6	אנשים פרטיים - אחר	
-	-	2,316.3	-	-	2,316.3	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	43.3	-	-	43.3	בנקים בישראל	
18.9	51.4	16,268.1	134.6	190.3	15,943.2	ממשלת ישראל	
						סך הכל פעילות בישראל	

30 בספטמבר 2017						פעילות לווים בישראל	
(בלתי מבוקר)							
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)				לא בעייתיים	
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים		
0.7	2.3	371.8	8.6	7.0	356.2	ציבורי - מסחרי	
-	0.4	149.1	0.3	0.7	148.1	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	0.2	37.6	1.3	0.9	35.4	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	
15.1	50.7	3,578.7	79.8	149.1	3,349.8	שרותים פיננסיים	
15.8	53.6	4,137.2	90.0	157.7	3,889.5	מסחרי אחר	
-	-	276.1	0.2	2.0	273.9	סך הכל מסחרי	
8.7	13.9	8,736.9	31.2	100.3	8,605.4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
24.5	67.5	13,150.2	121.4	260.0	12,768.8	אנשים פרטיים - אחר	
-	-	2,233.8	-	-	2,233.8	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	33.6	-	-	33.6	בנקים בישראל	
24.5	67.5	15,417.6	121.4	260.0	15,036.2	ממשלת ישראל	
						סך הכל פעילות בישראל	

הערות בעמוד הבא.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2017							פעילות לווים בישראל
מבוקר							
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		בעייתיים (2)					
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים		
0.9	1.2	411.7	8.7	5.5	397.5	ציבורי - מסחרי	
-	-	167.7	0.2	0.3	167.2	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	0.1	26.5	1.2	1.2	24.1	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	
14.6	38.9	3,576.0	83.4	117.0	3,375.6	שרותים פיננסיים	
15.5	40.2	4,181.9	93.5	124.0	3,964.4	מסחרי אחר	
-	-	284.5	0.2	1.5	282.8	סך הכל מסחרי	
5.4	14.2	8,887.3	34.0	97.7	8,755.6	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
20.9	54.4	13,353.7	127.7	223.2	13,002.8	אנשים פרטיים - אחר	
-	-	2,159.1	-	-	2,159.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	57.4	-	-	57.4	בנקים בישראל	
20.9	54.4	15,570.2	127.7	223.2	15,219.3	ממשלת ישראל	
						סך הכל פעילות בישראל	

- 1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- 2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- 3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה ביאור 12.ב.ג. להלן.
- 4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- 5) צוברים הכנסות ריבית. כל החובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי- מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הביטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הביטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית פעילות לווים בישראל

30 בספטמבר 2018					ציבורי - מסחרי
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)
218.9	7.7	1.4	3.6	6.3	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.3	0.2	-	0.2	0.2	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.4	1.2	-	0.6	1.2	שרותים פיננסיים
242.0	93.6	1.3	52.6	92.3	מסחרי אחר
462.6	102.7	2.7	57.0	100.0	סך הכל מסחרי
0.2	0.2	0.2	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
70.9	31.7	2.3	5.6	29.4	אנשים פרטיים - אחר
533.7	134.6	5.2	62.6	129.4	סך הכל פעילות בישראל*
	134.2	4.8	62.6	129.4	*מזה
	63.9	4.8	14.2	59.1	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים חובות בארגון מחדש של חובות בעיתיים

30 בספטמבר 2017					ציבורי - מסחרי
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)
189.0	8.6	0.7	4.1	7.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.3	0.3	-	-	0.3	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.5	1.3	0.1	0.6	1.2	שרותים פיננסיים
216.2	79.8	6.2	24.9	73.6	מסחרי אחר
407.0	90.0	7.0	29.6	83.0	סך הכל מסחרי
0.2	0.2	0.2	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
69.8	31.2	2.9	7.9	28.3	אנשים פרטיים - אחר
477.0	121.4	10.1	37.5	111.3	סך הכל פעילות בישראל*
	120.3	9.0	37.5	111.3	*מזה
	57.0	6.1	10.8	50.9	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים חובות בארגון מחדש של חובות בעיתיים

ראה הערות בעמוד הבא.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2017					פעילות לווים בישראל
(מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של פגומים	סך הכל יתרת (2)(4) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)	פרטנית (3)
163.2	8.7	0.3	3.6	8.4	ציבורי - מסחרי
0.5	0.2	-	-	0.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.6	1.2	-	0.6	1.2	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
190.2	83.4	7.2	31.9	76.2	שרותים פיננסיים
355.5	93.5	7.5	36.1	86.0	מסחרי אחר
0.2	0.2	0.2	-	-	סך הכל מסחרי
64.9	34.0	3.1	9.4	30.9	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
420.6	127.7	10.8	45.5	116.9	אנשים פרטיים - אחר
					סך הכל ציבור - פעילות בישראל*
	126.6	9.7	45.5	116.9	מזה*
	64.1	7.1	13.9	57.0	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

הערות:

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת חוב רשומה.
- (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

פעילות לווים בישראל

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
6.8	-	-	8.9	-	-	ציבורי - מסחרי
0.4	-	-	0.3	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.3	-	-	1.1	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
56.7	0.6	0.1	84.6	0.4	0.2	שרותים פיננסיים
65.2	0.6	0.1	94.9	0.4	0.2	מסחרי אחר
0.3	-	-	0.2	-	-	סך הכל מסחרי
30.3	0.4	0.3	33.1	0.5	0.4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
95.8 ⁽⁴⁾	1.0	0.4 ⁽⁴⁾	128.2 ⁽⁴⁾	0.9	0.6 ⁽⁴⁾	אנשים פרטיים - אחר
						סך הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בישראל

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
6.1	-	-	9.2	-	-	ציבורי - מסחרי
0.4	-	-	0.3	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.3	-	-	1.0	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
54.0	1.1	0.2	81.5	0.8	0.4	שרותים פיננסיים
61.8	1.1	0.2	92.0	0.8	0.4	מסחרי אחר
0.3	-	-	0.2	-	-	סך הכל מסחרי
30.1	0.6	0.5	33.4	1.0	0.7	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
92.2 ⁽⁴⁾	1.7	0.7 ⁽⁴⁾	125.6 ⁽⁴⁾	1.8	1.1 ⁽⁴⁾	אנשים פרטיים - אחר
						סך הכל ציבור - פעילות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 4.8, 5.2, 12.8 ו- 11.0 מיליון ש"ח בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו- 2017, בהתאמה.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש

פעילות לווים בישראל					
30 בספטמבר 2018					
(בלתי מבוקר)					
ציבורי - מסחרי	שאינו צובר הכנסות ריבית	צובר (2) צובר 90 ימים או יותר	צובר (2) צובר 30 ימים ועד 89 ימים	צובר (2) צובר 2 לא בפיגור	סך הכל (3)
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	0.2	-	-	0.1	0.3
שרותים פיננסיים	1.0	-	-	0.1	1.1
מסחרי אחר	29.9	-	-	6.0	35.9
סך הכל מסחרי	31.7	-	-	6.8	38.5
אנשים פרטיים - אחר	16.9	-	-	8.5	25.4
סך הכל פעילות בישראל	48.6	-	-	15.3	63.9

פעילות לווים בישראל					
30 בספטמבר 2017					
(בלתי מבוקר)					
ציבורי - מסחרי	שאינו צובר הכנסות ריבית	צובר (2) צובר 90 ימים או יותר	צובר (2) צובר 30 ימים ועד 89 ימים	צובר (2) צובר 2 לא בפיגור	סך הכל (3)
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	-	-	-	0.3	0.3
שרותים פיננסיים	0.8	-	-	0.1	0.9
מסחרי אחר	20.9	-	-	8.2	29.1
סך הכל מסחרי	23.8	-	-	9.2	33.0
אנשים פרטיים - אחר	17.4	-	-	6.6	24.0
סך הכל פעילות בישראל	41.2	-	-	15.8	57.0

הערות בעמוד הבא

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

פעילות לווים בישראל					
31 בדצמבר 2017					
(מבוקר)					
ציבורי - מסחרי	שאינו צובר הכנסות ריבית	צובר (2) בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר (2) בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר (2) בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר (2) בפיגור של 90 ימים או יותר
בינוי ונדל"ן - בינוי	2.5	-	-	-	3.2
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	0.1	-	-	-	0.3
שרותים פיננסיים	0.8	-	-	-	0.8
מסחרי אחר	25.5	-	-	-	33.9
סך הכל מסחרי	28.9	-	-	-	38.2
אנשים פרטיים - אחר	18.9	-	-	-	25.9
סך הכל פעילות בישראל	47.8	-	-	-	64.1

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

לא קיימות התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי לימים 30 בספטמבר 2018, 30 בספטמבר 2017 ו- 31 בדצמבר 2017.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
-	-	2	0.3	0.3	2
-	-	-	0.2	0.2	1
7.8	7.8	28	1.7	1.7	21
7.8	7.8	30	2.2	2.2	24
4.1	4.1	73	2.8	2.8	59
11.9	11.9	103	5.0	5.0	83

פעילות לווים בישראל

ציבורי- מסחרי	בינוי ונדל"ן - בינוי	שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום					
30 בספטמבר 2017			30 בספטמבר 2018		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
2.1	2.1	7	0.6	0.6	6
0.9	0.9	3	0.6	0.8	3
15.4	16.9	92	17.0	17.0	93
18.4	19.9	102	18.2	18.4	102
11.1	11.1	214	10.4	10.4	226
29.5	31.0	316	28.6	28.8	328

פעילות לווים בישראל

ציבורי- מסחרי	בינוי ונדל"ן - בינוי	שרותים פיננסיים	מסחרי - אחר	סך הכל מסחרי	אנשים פרטיים - אחר	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום ²			
30 בספטמבר 2017		30 בספטמבר 2018	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
יתרת חוב	מס' חוזים	יתרת חוב	מס' חוזים
רשומה		רשומה	
פעילות לווים בישראל			
ציבורי- מסחרי			
-	-	-	4
-	-	0.2	1
-	-	-	-
-	8	5.9	30
-	8	6.1	35
-	20 (3)	0.1	28
-	28	6.2	63
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום ²			
30 בספטמבר 2017		30 בספטמבר 2018	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
יתרת חוב	מס' חוזים	יתרת חוב	מס' חוזים
רשומה		רשומה	
פעילות לווים בישראל			
ציבורי- מסחרי			
0.1	1	0.4	9
-	-	0.2	1
0.1	2	0.8	1
1.9	33	10.0	66
2.1	36	11.4	77
0.9	68 (3)	1.9	105
3.0	104	13.3	182
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. מכשירים פיננסיים חוץ – מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה

31 בדצמבר			30 בספטמבר			ינתר ההפרשה להפסדי אשראי
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
						יתרות החוזים (1)
נסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי :						
-	-	-	9.0	7.7	0.9	אשראי תעודות
0.8	0.7	0.6	57.2	58.8	42.7	ערבויות להבטחת אשראי
0.3	0.2	0.5	75.2	47.5	174.7	ערבויות לרוכשי דירות
0.8	1.1	0.9	203.8	210.7	242.4	ערבויות והתחייבויות אחרות
0.9	0.9	0.6	2,752.2	2,726.9	2,943.3	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
						מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.4	1.5	1.1	1,768.8	1,763.0	1,794.1	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
1.1	0.4	0.5	988.5	1,082.4	1,453.2	התחייבויות להוצאת ערבויות
0.5	0.5	1.1	123.7	132.3	237.8	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
-	-	-	2.1	1.9	1.4	

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

ביאור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 בספטמבר 2018						
(בלתי מבוקר)						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		נכסים
	אחר	דולר	ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
6,823.1	-	24.8	30.7	398.9	6,368.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,610.6	3.6	237.7	413.4	412.9	543.0	ניירות ערך
13,727.4	-	71.8	358.0	274.1	13,023.5	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
43.3	-	-	-	-	43.3	אשראי לממשלה
28.5	28.5	-	-	-	-	בניינים וציוד
30.3	8.7	1.5	19.6	-	0.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
177.3	18.7	-	-	2.8	155.8	נכסים אחרים
22,440.5	59.5	335.8	821.7	1,088.7	20,134.8	סך כל הנכסים
התחייבויות						
18,658.7	-	463.5	1,111.9	765.7	16,317.6	פקדונות הציבור
88.8	-	0.7	2.0	-	86.1	פקדונות מבנקים
256.7	-	3.1	27.0	0.6	226.0	פקדונות הממשלה
439.8	-	-	-	365.3	74.5	כתבי התחייבות נדחים
21.8	8.5	7.8	2.0	-	3.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,616.2	5.0	3.5	14.6	8.0	1,585.1	התחייבויות אחרות
21,082.0	13.5	478.6	1,157.5	1,139.6	18,292.8	סך כל ההתחייבויות
1,358.5	46.0	(142.8)	(335.8)	(50.9)	1,842.0	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	153.2	331.2	-	(484.4)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,358.5	46.0	10.4	(4.6)	(50.9)	1,357.6	סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה (לא צמוד – 166.0 מיליוני ש"ח, צמוד מדד – 2.9 מיליוני ש"ח, דולר – 9.6 מיליוני ש"ח, אחר – 1.0 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

30 בספטמבר 2017						
(בלתי מבוקר)						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי		לא צמוד	
	אחר	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים	דולר ארה"ב		
6,929.9	-	102.5	19.4	502.3	6,305.7	נכסים
971.4	0.9	239.2	195.5	276.0	259.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
12,991.4	-	126.1	235.7	288.4	12,341.2	ניירות ערך
33.6	-	-	-	-	33.6	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
70.3	70.3	-	-	-	-	אשראי לממשלה
12.0	6.3	2.9	1.8	-	1.0	בניינים וציוד
161.8	22.6	-	-	1.9	137.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
21,170.4	100.1	470.7	452.4	1,068.6	19,078.6	נכסים אחרים
						סך כל הנכסים
17,594.3	-	457.5	1,107.3	803.2	15,226.3	התחייבויות
134.8	-	0.3	2.1	-	132.4	פקדונות הציבור
230.0	-	2.7	9.8	0.6	216.9	פקדונות מבנקים
394.8	-	-	-	378.8	16.0	פקדונות הממשלה
24.6	4.6	11.4	1.5	-	7.1	כתבי התחייבות נדחים
1,521.2	5.0	2.0	13.2	8.6	1,492.4	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
19,899.7	9.6	473.9	1,133.9	1,191.2	17,091.1	התחייבויות אחרות
						סך כל ההתחייבויות
1,270.7	90.5	(3.2)	(681.5)	(122.6)	1,987.5	הפרש
-	-	11.3	692.7	-	(704.0)	השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
1,270.7	90.5	8.1	11.2	(122.6)	1,283.5	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
						סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה. (לא צמוד – 143.7 מיליוני ש"ח, צמוד - 3.2 מיליוני ש"ח, דולר - 10.0 מיליוני ש"ח, אחר - 1.9 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2017						
(מבוקר)						
		מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי	
פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל	אחר	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים						
	6,816.3	-	102.7	37.7	503.0	6,172.9
מזומנים ופקדונות בבנקים						
	975.8	9.1	240.4	190.8	275.6	259.9
ניירות ערך						
	13,181.1	-	125.0	297.5	325.6	12,433.0
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾						
	57.4	-	-	0.5	-	56.9
אשראי לממשלה						
	67.0	67.0	-	-	-	-
בניינים וציוד						
	14.4	10.8	1.7	1.7	-	0.2
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
	161.6	22.4	-	-	1.9	137.3
נכסים אחרים						
סך כל הנכסים	21,273.6	109.3	469.8	528.2	1,106.1	19,060.2
התחייבויות						
	17,733.0	-	456.3	1,106.9	786.9	15,382.9
פקדונות הציבור						
	168.0	-	0.3	1.9	-	165.8
פקדונות מבנקים						
	142.5	-	2.5	3.9	-	136.1
פקדונות הממשלה						
	393.8	-	-	-	377.5	16.3
כתבי התחייבות נדחים						
	31.5	9.6	10.6	0.8	-	10.5
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
	1,514.2	5.8	1.5	10.9	8.5	1,487.5
התחייבויות אחרות						
סך כל ההתחייבויות	19,983.0	15.4	471.2	1,124.4	1,172.9	17,199.1
הפרש						
	1,290.6	93.9	(1.4)	(596.2)	(66.8)	1,861.1
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
	-	-	11.0	595.0	-	(606.0)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
סך הכל	1,290.6	93.9	9.6	(1.2)	(66.8)	1,255.1

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה (לא צמוד - 159.8 מיליוני ש"ח, צמוד מדד - 3.5 מיליוני ש"ח, דולר - 7.0 מיליוני ש"ח, אחר - 2.4 מיליוני ש"ח).

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

יתרה במאזן	שווי הוגן (1)			סה"כ	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
6,823.1	1,468.0	5,211.7	150.1	6,829.8	נכסים פיננסיים
1,610.6	0.9	691.6	927.4	1,619.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
13,727.4	12,563.0	913.9	-	13,476.9	ניירות ערך (2)
43.3	6.1	37.1	-	43.2	אשראי לציבור, נטו
30.3	0.9	20.8	8.6	30.3	אשראי לממשלה
29.5	29.5	-	-	29.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
22,264.2	14,068.4	6,875.1	1,086.1 (3)	22,029.6	נכסים פיננסיים אחרים
18,658.7	1,632.0	16,991.8	-	18,623.8	סך כל הנכסים הפיננסיים
88.8	-	88.8	-	88.8	התחייבות פיננסיות
256.7	1.5	255.2	-	256.7	פקדונות הציבור
439.8	465.1	-	-	465.1	פקדונות מבנקים
21.8	-	13.2	8.6	21.8	פקדונות הממשלה
1,421.9	507.3	913.9	-	1,421.2	כתבי התחייבות נדחים
20,887.7	2,605.9	18,262.9	8.6 (3)	20,877.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1.3	1.3	-	-	1.3	התחייבויות פיננסיות אחרות
272.4	272.4	-	-	272.4	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים (4)

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה במאזן	שווי הוגן (1)			סה"כ	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
6,929.9	1,112.0	5,681.2	147.4	6,940.6	נכסים פיננסיים
971.4	0.9	476.3	505.0	982.2	מזומנים ופקדונות בבנקים
12,991.4	11,694.5	1,122.2	-	12,816.7	ניירות ערך (2)
33.6	0.4	33.0	-	33.4	אשראי לציבור, נטו
12.0	0.8	6.5	4.6	11.9	אשראי לממשלה
33.0	33.0	-	-	33.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
20,971.3	12,841.6	7,319.2	657.0 (3)	20,817.8	נכסים פיננסיים אחרים
17,594.3	1,861.7	15,700.5	-	17,562.2	סך כל הנכסים הפיננסיים
134.8	0.8	134.0	-	134.8	התחייבות פיננסיות
230.0	2.6	227.4	-	230.0	פקדונות הציבור
394.8	424.4	-	-	424.4	פקדונות מבנקים
24.6	-	20.0	4.6	24.6	פקדונות הממשלה
1,363.0	240.2	1,122.2	-	1,362.4	כתבי התחייבות נדחים
19,741.5	2,529.7	17,204.1	4.6 (3)	19,738.4	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1.3	1.3	-	-	1.3	התחייבויות פיננסיות אחרות
200.2	200.2	-	-	200.2	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					יתרה	
שווי הוגן (1)				במאזן		
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1			
6,828.7	1,117.3	5,577.6	133.8	6,816.3		נכסים פיננסיים
						מזומנים ופקדונות בבנקים
987.1	0.9	472.4	513.8	975.8		ניירות ערך (2)
13,031.4	12,187.2	844.2	-	13,181.1		אשראי לציבור, נטו
57.0	15.7	41.3	-	57.4		אשראי לממשלה
14.4	0.4	4.3	9.7	14.4		נכסים בגין מכשירים נגזרים
30.2	30.2	-	-	30.2		נכסים פיננסיים אחרים
20,948.8	13,351.7	6,939.8	657.3 (3)	21,075.2		סך כל הנכסים הפיננסיים
						התחייבויות פיננסיות
17,710.9	1,772.3	15,938.6	-	17,733.0		פקדונות הציבור
168.1	0.4	167.7	-	168.0		פקדונות מבנקים
142.5	2.3	140.2	-	142.5		פקדונות הממשלה
423.7	423.7	-	-	393.8		כתבי התחייבות נדחים
31.5	-	21.8	9.7	31.5		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,335.5	491.3	844.2	-	1,336.2		התחייבויות פיננסיות אחרות
19,812.2	2,690.0	17,112.5	9.7 (3)	19,805.0		סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
						מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
1.3	1.3	-	-	1.3		עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
						בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים (4)
203.4	203.4	-	-	203.4		

הערות:

- (1) רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 2,707.9 מיליוני ש"ח ובסך 11,229.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה (ביום 30 בספטמבר 2017, 2,054.7 מיליוני ש"ח ו- 10,679.6 מיליוני ש"ח בהתאמה ובדצמבר 2017 - 2,060.6 מיליוני ש"ח ו- 10,632.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 14 ב'ד'.
- (4) ההתחייבויות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי ריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים ריבית. בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונוו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה. פיקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב). מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים עסקות בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולא יאכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים		מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
1,432.4	-	-	649.0	783.4
41.6	-	-	-	41.6
2.1	-	-	2.1	-
2.7	-	-	-	2.7
1,478.8	-	-	651.1	827.7
-	-	-	-	-
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה				
סך כל ניירות ערך למסחר				
נכסים בגין מכשירים נגזרים :				
-	-	-	-	-
16.3	-	-	16.3	-
5.3	-	0.9	4.4	-
8.7	-	-	0.1	8.6
30.3	-	0.9	20.8	8.6
סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,509.1	-	0.9	671.9	836.3
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :				
-	-	-	-	-
10.6	-	-	10.6	-
2.8	-	-	2.8	-
8.7	-	-	0.1	8.6
22.1	-	-	13.5	8.6
סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
22.1	-	-	13.5	8.6

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קידוח	סך הכל שווי הוגן
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
367.2	410.0	-	-	777.2
אגרות חוב של ממשלת ישראל				
49.4	-	-	-	49.4
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל				
-	24.7	-	-	24.7
אגרות חוב של אחרים בישראל				
416.6	434.7	-	-	851.3
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה				
-	-	-	-	-
אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
חוזי ריבית שקל מדד				
-	-	-	-	-
חוזי ריבית אחרים				
-	2.4	-	-	2.4
חוזי מטבע חוץ				
-	2.5	0.8	-	3.3
חוזי מניות				
4.6	1.7	-	-	6.3
4.6	6.6	0.8	-	12.0
סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים				
421.2	441.3	0.8	-	863.3
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
חוזי ריבית שקל מדד				
-	-	-	-	-
חוזי ריבית אחרים				
-	15.1	-	-	15.1
חוזי מטבע חוץ				
-	4.8	-	-	4.8
חוזי מניות				
4.6	1.7	-	-	6.3
4.6	21.6	-	-	26.2
סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
4.6	21.6	-	-	26.2

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים	מחירים	
			נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
775.3	-	-	407.2	368.1	אגרות חוב של ממשלת ישראל
48.0	-	-	-	48.0	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
24.0	-	-	24.0	-	אגרות חוב של אחרים בישראל
8.2	-	-	-	8.2	מניות של אחרים
855.5	-	-	431.2	424.3	סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
-	-	-	-	-	אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
2.4	-	-	2.4	-	חוזי ריבית אחרים
1.2	-	0.4	0.7	0.1	חוזי מטבע חוץ
10.8	-	-	1.2	9.6	חוזי מניות
14.4	-	0.4	4.3	9.7	סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים
869.9	-	0.4	435.5	434.0	סך כל הנכסים
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
13.6	-	-	13.6	-	חוזי ריבית אחרים
8.3	-	-	8.2	0.1	חוזי מטבע חוץ
10.8	-	-	1.2	9.6	חוזי מניות
32.7	-	-	23.0	9.7	סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
32.7	-	-	23.0	9.7	סך כל ההתחייבויות

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים	נתונים לא משמעותיים	נתונים לא אחרים	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
-	0.4	0.4	-	-	

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים	נתונים לא משמעותיים	נתונים לא אחרים	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
-	1.1	1.1	-	-	

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים	נתונים לא משמעותיים	נתונים לא אחרים	
		רמה 3	רמה 2	רמה 1	
-	1.1	1.1	-	-	

ג. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן

במהלך התקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו-2017 ובמהלך שנת 2017 לא היו העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן.

ביאור 14ג – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (2)(1)		שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	נכסים
				בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד		
							נכסים בגין מכשירים נגזרים :
(0.5)	0.9	(0.9)	-	0.2	1.6	1.6	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
(0.5)	0.9	(0.9)	-	0.2	1.6	1.6	סך כל הנכסים
							התחייבויות
							התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :
-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
-	-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו (2)(1)		שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	נכסים
				בדוח רווח והפסד	בדוח רווח והפסד		
							נכסים בגין מכשירים נגזרים :
0.3	0.8	(1.5)	-	1.6	0.7	0.7	חוזי מטבע חוץ
0.3	0.8	(1.5)	-	1.6	0.7	0.7	סך כל הנכסים
							התחייבויות
							התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :
-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
-	-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) נטו ש שמומשו טרם מומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 14g – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2018	
נכסים						
בדוח רווח והפסד						
0.4	0.9	(1.7)	(0.1)	2.3	0.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים : חוזי מטבע חוץ
0.4	0.9	(1.7)	(0.1)	2.3	0.4	סך כל הנכסים
התחייבויות						
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :						
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2017 (1)	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2017	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017	
נכסים						
בדוח רווח והפסד						
0.5	0.8	(3.0)	-	2.9	0.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים : חוזי מטבע חוץ
0.5	0.8	(3.0)	-	2.9	0.9	סך כל הנכסים
התחייבויות						
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :						
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו וטרם מומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 14ג – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017 (1)		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017	
							נכסים
							נכסים בגין מכשירים נגזרים :
0.1	0.4	(3.6)	(0.1)	3.2	0.9	חוזי מטבע חוץ	
0.1	0.4	(3.6)	(0.1)	3.2	0.9	סך כל הנכסים	
							התחייבויות
							התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :
-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד	
-	-	-	-	-	-	סך כל ההתחייבויות	

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ושטרם מומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

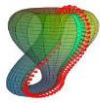
30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים
4.23%	1.05%-7.86%	0.9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
		0.4		שווי הוגן של בטחונות	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים
1.59%	1.05%-7.36%	0.8	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
		1.1		שווי הוגן של בטחונות	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים
1.58%	1.05%-7.36%	0.4	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
		1.1		שווי הוגן של בטחונות	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- ריבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קיטון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

15 בנובמבר 2018

הצהרת אקטואר – מר אליאור ויסברג

נתבקשתי על ידי בנק אוצר החייל בע"מ להעריך את התחייבויותיו בגין מענקי ותק, פיצויים ופיצויים מוגדלים, נופש והטבות לפנסיונרים ליום 30 בספטמבר 2018 (להלן – "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל. פרט לביצוע הערכה אקטוארית זאת אין לי קשרים עסקיים עם הבנק, עם בעל עניין בבנק או עם בן משפחה של בעל עניין, עם חברה בת של הבנק או עם חברה קשורה לבנק. עבודתי לא לוותה בהגבלות ובהתניות שהיה בהן כדי להשפיע עליה או להטותה.

אני משמש כאקטואר חיצוני של הבנק החל משנת 2001. אני בעל תואר במתמטיקה וסטטיסטיקה, חבר באגודה האקטוארית האנגלית ובאגודת האקטוארים בישראל, בעל 37 שנות ניסיון בתחום הערכות אקטואריות. אני נותן שירותי אקטואריה לחברות גדולות במשק ובכללן משטרת ישראל, חברת החשמל, רשות שדות התעופה, נמל אשדוד, בנק המזרחי וחברות רבות אחרות.

היקף חוות הדעת האקטוארית

1. לצורך חישוב ההתחייבות של התאגיד הבנקאי, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השווייתי את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
2. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על הנתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
3. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוט המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 4 להלן.

חוות הדעת

4. הערכתי את ההתחייבות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים.
 5. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בסעיפים 1 ו-2 לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
 6. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.
 7. ההתחייבות המופרטת בדיון וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי התחייבויות התאגיד הבנקאי בגין מחויבויות שונות של הבנק לעובדיו, כמתואר בחוות דעתי המפורטת.
- אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2018.

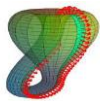
חתימה

אליאור ויסברג

שם האקטואר

15/11/2018

תאריך

לכבוד

בנק אוצר החייל בע"מ
רחוב מנחם בגין 11
רמת – גן 52521

**הנדון: הערכה אקטוארית בהתאם להוראות המפקח על הבנקים
בנושא זכויות עובדים בבנק אוצר החייל – לתאריך 30 בספטמבר 2018**

כללי

1. הערכה אקטוארית זו הוכנה לבקשתו של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק") לצורך יישום הנחיות בנק ישראל בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההערכה כוללת חישובים אקטואריים של התחייבויות שונות לעובדים, למסיימים עבודתם ולגמלאים, לצורך הכללתם בדוחות הכספיים, ל- 30 בספטמבר 2018.

2. ההנחות האקטואריות בבסיס החישובים הן בגישת best estimate ולא שמרניות, כלומר – מטרת ההערכה להציג תחזיות מדויקות ככל האפשר. תוצאות דומות (אך לא זהות) היו יכולות להתקבל ע"י בחירת הנחות אחרות בטווח סביר.

3. דוח זה מפרט את הנתונים, ההנחות ושיטות העבודה בהם עשינו שימוש. הדוח כולל טבלאות מסכמות של הנתונים הרלוונטיים השונים ופירוט המחויבויות השונות.

4. פירוט קבוצות העובדים הקיימות בבנק ליום 30 בספטמבר 2018

4.1 **עובדים פעילים** – קבוצה זו מהווה את כל העובדים המועסקים על ידי הבנק נכון ליום ההערכה האקטוארית. קבוצה זו נחלקת ל-4 תתי קבוצות:

4.1.1 **עובדים זמניים** – עובדים חדשים בבנק אשר תקופת העסקתם המרבית הינה עד 4 שנים (לאחר תקופה זו עובדים אלו מסיימים את עבודתם או הופכים לעובדים קבועים).

4.1.2 **עובדים קבועים** – עובדים קבועים אשר תנאי עבודתם מוסדרים באופן קולקטיבי, בהסכמים ובהסדרים קיבוציים המגובשים מעת לעת בין הבנק ובין ארגון עובדי הבנק.

4.1.3 **עובדים בחוזה אישי** – עובדים אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

4.1.4 **עובדים בכירים בחוזה אישי** – חברי הנהלת הבנק, אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

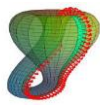
4.2 **פנסיונרים** – עובדים שפרשו מהבנק. קבוצה זו נחלקת ל- 3 תתי קבוצות:

4.2.1 **פנסיונרים לפי חוק** – עובדים שפרשו בגיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.2 **פנסיונרים בפרישה מוקדמת** – עובדים שפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.

4.2.3 **שארים** – בן/בת זוגו של הפנסיונר/רית.

5. קבלתי מהבנק מסמך ובו מיפוי של ההסכמים והנוהגים בבנק. בנוסף קיימתי עם אנשי החטיבה לחשבונאות פגישות ושיחות נוספות להבהרת מהות ההטבות השונות.

להלן פירוט ההטבות עבורן בוצעה ההערכה האקטוארית:

6. מענק ותק

- 6.1 עובדים פעילים זכאים למענק חד פעמי עם השלמת 20 שנות עבודה.
- 6.2 עבור כל עובד מחושבת המחויבות בהתחשב בהסתברות להשלים 20 שנות עבודה בבנק (תוך התחשבות בלוחות תמותה ונכות ובשיעורי עזיבה חזויים).
- 6.3 המחויבות נצברת באופן לינארי לאורך 20 שנות העבודה הנדרשות לקבלת המענק.
- 6.4 זכאים למענק רק עובדים פעילים שמגיעים לוותק הרלוונטי לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.
- 6.5 גובה המענק כולל מרכיב קבוע ומרכיב הנגזר משכרו של העובד וכולל צפי לעליית השכר הריאלית השנתית.

7. הטבות לפנסיונרים

- 7.1 עובדים המסיימים עבודתם בבנק אשר מוגדרים במסגרת הפרישה כגמלאים של הבנק, זכאים להטבות כספיות בכל שנה. הטבות אלה כוללות: תלושי ביגוד, שי לחג, נופש שנתי ומינוי לתיאטרון.
- 7.2 החישוב האקטוארי מבוצע הן עבור הפנסיונרים של הבנק, והן עבור עובדי הבנק, בגין האפשרות שיהנו מהטבות אלו בעתיד.
- 7.3 המחויבות עבור עובדים נצברת באופן לינארי לאורך שנות העבודה.
- 7.4 ההטבות משולמות לפנסיונרים או לשארים עד יום מותם.
- 7.5 ההנחה היא ששווי ההטבות יצמד למדד ללא עלייה ריאלית בשוויין.

8. פיצויים

התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו מכוסה החל משנת 1994 על ידי הפקדות חודשיות סדירות על שם העובדים בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. הסכומים שהופקדו על שם העובדים לכיסוי מחייבות זו אינם כלולים במאזן הבנק מכיון שאינם בשליטת הבנק. החבות עד שנת 1994 וחלק מהחבות לפיצויים בשיעור של 2.33% / 8.33% מן השכר לפיצויים מופקד באופן שוטף בהפקדה נפרדת על שם העובד. ההתחייבות הכלולה בדוחות משקפת את מחויבותו של הבנק בגין חלק זה.

- 8.1 עובד שהתפטר יקבל את הכספים שנצברו לזכותו בקופת הפיצויים.
- 8.2 עובד בעל ותק של שנה ומעלה שפוטר מעבודתו יהיה זכאי לפיצויי פיטורין כנדרש בחוק פיצויי פיטורין.

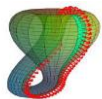
9. פיצויים מוגדלים

בגין עובדים פעילים שבהתאם להערכת ההנהלה, צפוי שיפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק, במסלול פיצויים מוגדלים, חושבה התחייבות בהתבסס על צפי הפיצויים שישולמו ועל ניסיון העבר.

9.1 מהלכי התייעלות – שיעורי העזיבה ושיעורי הפיצויים הותאמו להחלטת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לפרישה מרצון המתוכננת בשנים 2016-2020 בעקבות מהלכי התייעלות.

10. מענק נופש

במלאת לעובד 25 שנות ותק זכאים העובדים הפעילים ובני זוגם להשתתפות בנופש שנתי המאורגן על ידי הבנק במימון מלא של הבנק.

הנחות, שיטות עבודה ומתודולוגיה אקטוארית

11. הנחות החישוב:

- 11.1 שיעור ההיוון – שיעור ההיוון להטבות לעובדים חושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בארה"ב בדירוג AA, על פי הוראות המפקח על הבנקים.
 - 11.2 שיעור תמותה ונכות – מבוססים על לוחות תמותה ב' של חברות הביטוח.
 - 11.3 שיעורי עזיבה – שיעורי העזיבה חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי העזיבה משקפים את ציפיות ההנהלה והחלטותיה בדבר פרישת עובדים בתנאים מועדפים ומבוססים על מידע שנאסף בבנק ונתוני עזיבה החל משנת 2009.
 - 11.4 גיל פרישה – גברים ונשים - 67.
 - 11.5 שיעורי הגידול בשכר – שיעורי הגידול בשכר חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי גידול השכר מבוססים על מידע שנאגר בבנק וכולל נתוני גידול בשכר עובדים קבועים וזמניים משנת 2009.
 - 11.6 עלות ההטבה – מוערכת על בסיס עלויות בפועל וכוללת תחזית לגידול ריאלי.
12. שיטת החישוב האקטוארית ששימשה כדי להעריך את ההתחייבות הינה שיטת יחידת הזכאות החזויה. לפי שיטה זו, ההערכה כוללת את כל ההטבות שצפוי כל עובד לקבל, נצברות על בסיס הקו הישר יחסית לוותק שנצבר בהשוואה לתקופת השירות הצפויה.

13. תוצאות ההערכה האקטוארית

להלן ריכוז ההתחייבות האקטוארית:

	ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 30 בספטמבר 2018	
הטבות לאחר פרישה			
פיצויים*	79.8	55.4	
הטבות לפנסיונרים	38.6	39.9	
הטבות אחרות לזמן ארוך			
מענק ותק	3.6	3.4	
נפש 25 שנה	16.2	14.1	
סך הכל	138.2	112.8	

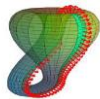
* היתרה לא כוללת יתרה בקופה המרכזית לפיצויים בסך (12.2) מיליון ש"ח והטבות שהוצגו לא על בסיס חישוב אקטוארי בסך 66.7 מיליון ש"ח.

14. הערכה אקטוארית זו מסכמת פרטים חשבונאיים ואקטואריים הקשורים בהתחייבות של הבנק לעובדים במהלך שנות עבודתם ולאחר שסיימו עבודתם בבנק בעתיד. הביאורים האקטואריים המצורפים לתאריכים השונים מצורפים לדוח זה. העבודה הוכנה על פי הנחיות וסטנדרטים חשבונאיים ואקטואריים מקצועיים מקובלים לעבודות מסוג זה.

בכבוד רב,

אליאור ויסברג

אקטואר

נספח א' – ניתוחי רגישות

להלן ניתוחי רגישות לסכום ההתחייבות ביחס לשינוי של 1% בריבית להיוון, בשיעור עליית השכר ובשיעורי העזיבה

רגישות לשינויים בשיעורי העזיבה		רגישות לשינויים בשיעורי ההיוון		רגישות לשינויים בשיעורי התגמול		התחייבות אקטוארית ליום 30 בספטמבר 2018		הטבות לאחר פרישה
אחוז השינוי	קיטון ב-1%	גידול ב-1%	אחוז השינוי	קיטון ב-1%	אחוז השינוי	גידול ב-1%	פיצויים	הטבות לפנסיונרים
(10.3%)	(5.7)	14.6%	8.1	11.0%	6.1	(1.6%)	55.4	39.9
2.5%	1.0	(1.0%)	(0.4)	21.6%	8.6	(16.3%)	(0.9)	(6.5)
הטבות אחרות לזמן ארוך								
5.9%	0.2	(5.9%)	(0.2)	5.9%	0.2	(5.9%)	3.4	14.1
9.9%	1.4	(8.5%)	(1.2)	8.5%	1.2	(7.1%)	14.1	112.8
(2.7%)	(3.1)	5.6%	6.3	14.3%	16.1	(7.6%)	112.8	(8.6)

רגישות לשינויים בשיעורי התגמול		רגישות לשינויים בשיעורי ההיוון		רגישות לשינויים בשיעורי העזיבה		התחייבות אקטוארית ליום 30 בספטמבר 2018		הטבות לאחר פרישה
אחוז השינוי	קיטון ב-1%	אחוז השינוי	גידול ב-1%	אחוז השינוי	קיטון ב-1%	גידול ב-1%	פיצויים	הטבות לפנסיונרים
(1.4%)	(0.8)	10.5%	5.8	11.0%	6.1	(1.6%)	55.4	39.9
-	-	-	-	21.6%	8.6	(16.3%)	(0.9)	(6.5)
הטבות אחרות לזמן ארוך								
(5.9%)	(0.2)	5.9%	0.2	5.9%	0.2	(5.9%)	3.4	14.1
(7.1%)	(1.0)	7.8%	1.1	8.5%	1.2	(7.1%)	14.1	112.8
(1.8%)	(2.0)	6.3%	7.1	14.3%	16.1	(7.6%)	112.8	(8.6)

ממשל תאגידי פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי

ממשל תאגידי

154	עבודת הדירקטוריון
154	גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

בעל השליטה בבנק הוא הבנק הבינלאומי. במהלך שנת 2017 ועד ליום 16 בינואר 2018 החזיק הבנק הבינלאומי ב-77.99% מהזכות לקבלת רווחים וב-78.0% מזכויות ההצבעה וחבר משרתי הקבע והגיימלאים בע"מ (להלן - "חבר") החזיק 22.0% מהזכות לקבלת רווחים וזכויות ההצבעה. ביום 14 בינואר 2018 הציע הבנק הבינלאומי לכלל בעלי המניות בבנק לרכוש את מניותיהם בבנק, על סוגיהן השונים, בהתאם למחיר המימוש הקבוע בתנאי האופציה שנתן הבנק הבינלאומי לחבר. במסגרת התהליך, הושלמה ביום 16 בינואר 2018 רכישת החזקות חבר על ידי הבנק הבינלאומי. ביום 22 באפריל 2018 הושלמה רכישת מניותיהם של כלל בעלי מניות המיעוט בבנק על ידי הבנק הבינלאומי בהתאם להוראות סעיף 341 לחוק החברות, על פי המועדים והתנאים הקבועים בו. בעקבות השלמת התהליך מחזיק הבנק הבינלאומי ב-100% מזכויות ההצבעה והזכויות בהון הבנק.

מיזוג הבנק

ביום 20 בספטמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג בין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל (להלן "הבנק הבינלאומי") לבין הבנק, לפיו יתמזג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי. מועד המיזוג יחול ביום 31 בדצמבר 2018 או במועד מאוחר יותר בו יתקיים אחרון התנאים המתלים ויבוצעו כל ההליכים והפעולות הנדרשים על פי הפרק הראשון בחלק השמיני לחוק החברות, או המועד שיצוין בתעודת המיזוג שתונפק על ידי רשם החברות, או במועד בו יושלם ההליך התפעולי של המיזוג או בכל מועד אחר שיקבע בהסכמה על ידי הבנק הבינלאומי והבנק לפי המאוחר. למידע נוסף ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

עבודת הדירקטוריון

במהלך תשעת החודשים של שנת 2018 המשיך דירקטוריון הבנק את פעילותו בקביעת מדיניות הבנק והקווים העקרוניים לפעולתו, בקביעת הנחיות ובקיום פיקוח ובקרה על הפעילות השוטפת של הבנק. המליאה וועדותיה קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק. בתקופה זו התקיימו 15 ישיבות מליאת הדירקטוריון וכן 29 ישיבות של וועדות הדירקטוריון.

שינוי בהרכב הדירקטוריון

ביום 16 בינואר 2018 פרשו מתפקידם כדירקטורים גב' מישל מלמד, מר אייל אביב ומר יצחק שגב. בעקבות פרישתם פחת מספר הדירקטורים מ-14 ל-11.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

בתשעה חודשים של שנת 2018 לא חל שינוי בגילוי שניתן בדוחות הכספיים לשנת 2017 לגבי פעילותו של המבקר.

יחסי עבודה והסכמי עבודה קיבוציים

תוקף הסכם תנאי העסקה בבנק הסתיים ביום 31 במרס 2018. הבנק החל לקיים משא ומתן עם ועד העובדים. ביום 1 במאי 2018 החליט דירקטוריון הבנק הבינלאומי להסמיך את הנהלת הבנק הבינלאומי, לבוא בדברים עם ההסתדרות ועם ועד העובדים של הבנק בנוגע לאפשרות מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים בבנק. החלטה דומה התקבלה בדירקטוריון הבנק ביום 17 במאי 2018. ביום 23 במאי 2018 הודיעה ההסתדרות המעו"ף על סכסוך עבודה בבנק. עיקר העניינים בסכסוך מתייחסים להודעת הבנק והבנק הבינלאומי בקשר לאפשרות מיזוג הבנק עם ולתוך הבנק ו/או שינויים מבניים אחרים בבנק. בהתאם להודעה יכולים עובדי הבנק לנקוט בצעדים אירגוניים על פי הנחיית ההסתדרות החל מיום 10 ביוני 2018. ביום 20 בספטמבר 2018 הודיע הבנק הבינלאומי על מיזוג הבנק לתוך הבנק הבינלאומי. מתקיים מו"מ עם ועד העובדים בבנק. ועד העובדים הכריז על עיצומים בעיקר בתחום השיווק וההכנות למיזוג.

<u>156</u>	הליכים משפטיים
<u>156</u>	הסכמים מהותיים
<u>156</u>	דירוג הבנק
<u>156</u>	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם
<u>160</u>	חקיקה ופיקוח הנוגעים למערכת הבנקאית

הליכים משפטיים

בביאור 9 לדוחות הכספיים מתוארות תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק.

הסכמים מהותיים

מידע בדבר הסכם בין הבנק הבינלאומי ובין הבנק למיזוג הבנק עם ולתוך הבנק הבינלאומי ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים. למעט האמור לעיל לא חל שינוי בהסכמים מהותיים ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2017.

דירוג הבנק

בחודש דצמבר 2017 אישרה מחדש חברת "מידרוג" את דירוג האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג a1.il אופק יציב, את פיקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1, את הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa2.il אופק יציב, ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa3.il אופק יציב.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו בשנת 2018 ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בשנת 2018, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אוקטובר 2018, במחצית הראשונה של שנת 2018 צמח המשק ב-4.2% במונחים שנתיים, לאחר עלייה דומה במחצית השנייה של 2017 ועלייה של 2.4% ברבעון הראשון של 2017. העלייה בתוצר במחצית הראשונה של שנת 2018 משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה הציבורית, ביצוא הסחורות והשירותים ובהשקעות בנכסים קבועים. בנוסף, חלה עלייה ביבוא סחורות ושירותים. פרמטר נוסף המצביע על התאוששות הוא המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל שעלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-2.3%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש אוקטובר 2018 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2018 ב-3.7%, והעלתה את תחזית הצמיחה לשנת 2019 ל-3.6% מ-3.5% בתחזית הקודמת. הייצוא צפוי לצמוח בקצב מעט מהיר יותר, לאור הבשלה של כמה השקעות בענפי המשק. קרן המטבע הבינלאומית העלתה בחודש אוקטובר 2018 את תחזית צמיחת התוצר בישראל לשנת 2018 ל-3.6% מ-3.3% בתחזית הקודמת, והותירה את תחזית הצמיחה לשנת 2019 על 3.5%.

סיכוני אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה. חברת דירוג האשראי העולמית מודי'ס העלתה במהלך חודש יולי 2018 את אופק דירוג האשראי של ישראל מ"נייטרלי" ל"חיובי" ואישרה אותו ברמה של A1. משמעות העלאת התחזית הינה סיכוי גבוה להעלאת דירוג האשראי של ישראל במהלך 12-18 החודשים הקרובים. בין הגורמים להעלאת תחזית הדירוג הינם הביצועים הפיסקליים הטובים ובין היתר, הורדת יחס החוב הציבורי לתוצר ביותר מ-10 נקודות האחוז משנת 2008 לכ-60% מהתוצר. גורם נוסף שהביא להחלטה הינו איתנותה הגוברת של הכלכלה, הנתמכת על ידי הדינמיות של מגזר ההי-טק.

חברת S&P העלתה במהלך חודש אוגוסט 2018 את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של AA. העלאת הדירוג באה על רקע שיפור במדיניות הפיסקלית של ממשלת ישראל, אשר לצד ביצועים כלכליים חזקים במיוחד, הביאו לירידה ניכרת ביחס החוב הממשלתי נטו לתוצר בשנים האחרונות. נציגי חברת הדירוג הדגישו את חוזקות הליבה של דירוג האשראי של ישראל, כגון: כלכלה מגוונת, מודרנית ומשגשגת, חשבונות חיצוניים חזקים, משמעת פיסקלית ומסגרת מוניטרית גמישה.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נמדד גירעון בסך 24.1 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 4.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יש לציין כי בחודש ספטמבר 2018 נמדד גירעון גבוה בעיקר שעקב עיתוי חגי תשרי, רשות המיסים איפרשה דחייה בתשלומי מע"מ לתחילת אוקטובר 2018. ללא דחיית המיסים היה עומד הגירעון של 18.0 מיליארד ש"ח. הגירעון המתוכנן לשנת 2018 עומד על 38.5 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2017-ספטמבר 2018) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.35% מהתמ"ג. גירעון מצטבר זה כולל את חודש ספטמבר 2018 שבו היו הכנסות מיסים נמוכות באופן חריג, חודש אוקטובר 2017 בו היו הכנסות מיסים חריגות, וחודש דצמבר 2017 בו היו הכנסות מיסים נמוכות, לפיכך יש קושי להסיק על הגירעון הצפוי בכל שנת 2018. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-7.4% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-5.6%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

גביית המסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 הסתכמה בכ-228 מיליארד ש"ח, עלייה ריאלית של 3% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בניכוי תיקוני חקיקה, הכנסות חריגות, הפרשי עיתוי בהחזרי מס והקדמת יבוא כלי רכב ותוספת ההכנסות שנדחו לאוקטובר 2018.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב-1.1% (מדד "בגין"). עיקר העלייה נרשמה בסעיפי ירקות ופירות – 14.0%, תחבורה ותקשורת – 1.8% ודיור – 1.7%. עיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה – 14.9%. מדד המחירים לצרכן ב-12 החודשים האחרונים עלה ב-1.2%, מעט מעל הרף התחתון של יעד האינפלציה של בנק ישראל, העומד על 1%.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2018, האינפלציה בשנת 2018 תעמוד על 0.8%, מעט נמוכה מיעד יציבות המחירים של הממשלה (1%-3%) וכי בשנת 2019 תעמוד האינפלציה על 1.5%. התחזית מבטאת את ההערכה שהאינפלציה תעלה בהדרגה לכיוון מרכז תחום היעד. התרומה העיקרית צפויה לנבוע משוק העבודה ההדוק שיתמוך בהמשך עליית השכר וכתוצאה מכך בגידול בעלויות הייצור וימתנו אותה המשך הגידול בתחרות במשק, הצעדים שהממשלה נוקטת על מנת להוזיל את יוקר המחיייה והתפתחות המסחר באינטרנט.

נכון לחודש ספטמבר 2018, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%, הנמצא בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה, כאמור. המשך המדיניות המוניטרית של בנק ישראל, תלויה, בין היתר, בסביבת האינפלציה הקיימת והתבססותה בתוך טווח היעד.

שוק הדיור

הפירסומים האחרונים משקפים ירידה במחירי הדירות ובהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אוקטובר 2018, נרשמה ירידה של 0.3% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2018, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2018. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2018 ירדו ב-1.1%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

ב-12 החודשים שבין יולי 2017 ליולי 2018 הוחל בבנייתן של כ-44,000 דירות, ירידה של כ-20% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ונסתיימה בנייתן של כ-48,330 דירות, ירידה של 2.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בחודשים יוני-אוגוסט 2018 נמכרו כ-5,630 דירות חדשות, ירידה קלה של כ-0.7%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים מרץ-מאי 2018, בניכוי הגורמים העונתיים.

ב-12 החודשים שבין ספטמבר 2017 לאוגוסט 2018 נרשמה ירידה של 17.1% במספר הדירות החדשות שנמכרו, בהשוואה ל-12 החודשים הקודמים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים ואף נרשמה ירידה קלה. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט 2018 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 4.0%, בהשוואה ל-4.1% בחודש יולי 2018. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד בחודש אוגוסט 2018 על 3.4%, בדומה לחודש יולי 2018. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, שוק העבודה ההדוק, צפוי לתרום לעלייה באינפלציה.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, עלה שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.6% ושער החליפין של השקל מול האירו עלה בשיעור של כ-1.5%. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 רכש בנק ישראל כ-2.8 מיליארד דולר (מזה כ-0.9 מיליארד דולר בגין רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש נובמבר 2017 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, ירכוש הבנק בשנת 2018 כ-1.5 מיליארד דולר.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
תשעת החודשים הראשונים של שנת 2017	תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018	30.9.17	31.12.17	30.9.18	
(8.3%)	4.6%	3.53	3.47	3.63	דולר
2.9%	1.7%	4.16	4.15	4.22	אירו

ריבית בנק ישראל

מאז חודש פברואר 2015, בו החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרס 2015, לרמה של 0.1%, קיימת יציבות ברבית המוניתרית במשק. הוועדה העריכה אז כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה כל עוד הדבר יידרש, כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2018, הרבית צפויה לעלות לשיעור של 0.25% ברבעון הראשון של שנת 2019 ולהמשיך לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של 2019.

הסביבה הגלובלית

ארה"ב הטילה מכסים על סחורות סיניות בשווי 250 מיליארד דולר וסין הגיבה במכסים משל עצמה על יבוא אמריקאי בשווי 110 מיליארד דולר. הטלת המכסים ההדדית בין שתי הכלכלות, פגעה באמון המשיקיעים והובילה לירידות בשווקים ברחבי העולם. הבורסות בסין הינן בין הנפגעות הקשות ביותר ואיבדו כ-20% מאז תחילת השנה. ההתפתחויות בסביבת הסחר העולמי עלולות להחריף לכדי "מלחמת סחר" וזו עלולה להשפיע משמעותית על המשק העולמי בכלל ועל המשק הישראלי בפרט. תמונת המקרו של הכלכלה העולמית מוסיפה להיות חיובית, ובפרט בארה"ב, אך מדדים שונים מצביעים על אובדן המומנטום – בפרט ההאטה בקצב הצמיחה של הסחר העולמי, על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית סיכון הפוליטי באירופה, והתנוודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים. ה-OECD הוריד קלות את תחזית הצמיחה העולמית, כתוצאה מהפחתת תחזית הצמיחה בגוש האירו ובשווקים נוספים. האינפלציה בארה"ב נעה סביב היעד של 2%. גם באירופה וביפן עלתה האינפלציה, אך אינפלציית הליבה עדיין נמוכה.

נתוני הפעילות בארה"ב מצביעים על המשך צמיחה נאה גם ברבעון השלישי, בתמיכת ההרחבה הפיסקלית. שוק העבודה, הצריכה הפרטית והייצור התעשייתי מוסיפים להציג חוסן. הצמצום המוניתרי צפוי להימשך. על פי תחזית הפד הריבית תעלה עוד פעם אחת ב-2018 ושלוש פעמים במהלך 2019. באירופה התמתן קצב הצמיחה לעומת זה ששרר ב-2017, לאור ירידה בקצב הגידול של הצריכה הפרטית, והמדיניות המוניתרית המרחיבה נמשכת: אף שה-ECB צפוי להפסיק את ההרחבה הכמותית בסוף השנה, הוא אינו צפוי להעלות את הריבית בטווח הקרוב. ביפן חלה התאוששות בפעילות ברבעון השני, והמדיניות נותרה מאוד מרחיבה. עליית התשואות בארה"ב והחשש מ"מלחמת הסחר" מוסיפים להכביד על המשקים המתעוררים. ההאטה בפעילות בסין מתבטאת בהאטה בהשקעות בתשתית ובחולשת מגזר התעשייה. מחיר הנפט שב לעלות על רקע השפעות מצד ההיצע.

קרן המטבע הבינלאומית פירסמה במהלך חודש אוקטובר 2018 תחזית פחות אופטימית לצמיחה הגלובלית. הקרן הודיעה על הורדת תחזית הצמיחה העולמית בפעם הראשונה מזה שנתיים לצמיחה בשיעור של 3.7%.

בשנת 2018 ו-2019, בהשוואה לתחזית צמיחה של 3.9% שפורסמה במהלך יולי 2018. הירידה בתחזית הצמיחה נובעת בעיקר כתוצאה מהקשחת מדיניות הסחר של ארה"ב שעלולה לחולל מלחמת סחר ומההידרדרות במצבם של השווקים המתעוררים.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ- 8.8%. מדד האג"ח הכללי נותר יציב. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמה מעורבת. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה עלייה של כ- 9.4% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של 0.7%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה יציבות.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר 2017	ינואר 2018	ינואר 2017	ינואר 2018	
758	829	(3.4%)	8.8%	מדד ת"א 35*
1,027	1,020	0.8%	8.8%	מדד ת"א 125*
3,680	3,678	3.3%	0.0%	מדד אג"ח כללי

* החל מיום 9 בפברואר 2017 חל שינוי בשמות המדדים - מדד ת"א 25 הפך לת"א 35 ומדד ת"א 100 הפך לת"א 125.

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 חלה ירידה של כ-11.7%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נרשמה בגין ירידה בכל סוגי גיוסי ני"ע.

היקף גיוסי ההון		
במיליוני ש"ח		
ינואר 2017	ינואר 2018	שיעור השינוי
8,931	6,679	(25.2%)
36,817	33,969	(7.7%)
56,380	49,557	(12.1%)
102,128	90,205	(11.7%)

מניות והמירים
אג"ח ממשלתי
אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-9.0% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באירופה, ירד מדד הירוסטוקוס-600 בכ-1.5%, ומדד המדינות המתפתחות (MSCI-EM) ירד בכ-9.5%.

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

הודעת נגידת בנק ישראל בעניין מתווה להפחתת העמלה הצולבת

ביום 16 בינואר 2018 הודיעה נגידת בנק ישראל על כוונתה להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה על פי מתווה שפרטיו הסופיים ייקבעו לאחר בחינת הערות הציבור. לאחר בחינת הערות הציבור פירסם בנק ישראל ביום 25 בפברואר 2018 מתווה מעודכן של הפחתת העמלה הצולבת, להלן עיקריו:

עמלה על עסקאות חיוב נדחה - תופחת משיעור 0.7% כיום עד לשיעור 0.5% בחמישה שלבים, בשלב ראשון החל מיום 1 בינואר 2019 תופחת ל-0.6%, והחל מיום 1 בינואר 2020 תופחת, מידי שנה, ב-0.025% נוספים. בשלב האחרון, החל מיום 1 בינואר 2023 תופחת ל-0.5%.

עמלה על עסקאות חיוב מיידיות - תופחת משיעור 0.3% כיום עד לשיעור 0.25% בשני שלבים, הראשון החל מיום 1 בינואר 2021 והשני מיום 1 בינואר 2023.

ביום 13 בספטמבר 2018 העביר הפיקוח על הבנקים לחברי הוועדה המייעצת לענייני בנקאות את טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מיידיות), התשע"ח – 2018, לפיה שירות שנותן סולק ללקוח בקשר לסליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מיידיות מוכרז שירות בר-פיקוח לעניין העמלה הנגבית בעדו ומועברת למנפיק. בטיטת הצו נקבע שיעור מירבי של העמלה בהתאם למתווה המפורט לעיל (ובתוספת התייחסות לשיעור העמלה הצולבת למשרדי ממשלה ורשויות שהוקמו בחיקוק שימשיך ויעמוד על 0.55% עד ליום 31.12.2021 כדי למנוע את ייקורה). להפחתת שיעור העמלה הצולבת צפויה להיות השלכה מסוימת על הכנסות קבוצת הבנק מפעילות בכרטיסי אשראי.

טיטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008

הטיטת, אשר הופצה ביום 15 לאוקטובר 2018, כוללת מספר תיקונים, שעיקרם- חובת צירוף לקוח שהינו עסק קטן או עוסק מורשה למסלול עמלות המתאים לו, ביזמת הבנק, כאשר בהתאם לבדיקה שנקבעה בכללים הלקוח עשוי להנות מחיסכון בעמלות כתוצאה מהצירוף למסלול; עדכון הבדיקה הקבועה בכללים לצירוף אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות למסלול עמלות בסיסי, ביזמת הבנק; הוספת עמלות לתעריפון בגין שירותים מיוחדים חדשים וכן עדכון הכללים בעניין גילוי התעריפון והצגת מידע על עמלות.

החלטת רשות ההגבלים העסקיים בעניין פטור הסכם הכרה הדדית

ביום 30 ביולי 2018 ניתנה החלטה של מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים בעניין בקשת פטור שהוגשה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בקשר עם הסכם שעניינו הסכמה הדדית לשימוש של לקוחות כל צד להסכם במכשירי הבנק האוטומטיים (להלן - "ATM") של הצדדים האחרים, הסדרת הפן התפעולי וגובה העמלה בין הצדדים, אשר נחתם בשנת 1984 בין הבנק לבין בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ ובנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן - "ההסכם"), אליו הצטרפו במועד מאוחר יותר בנק ירושלים בע"מ ובנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

מ"מ הממונה העניק להסכם פטור מותנה בתנאים, שאלה עיקרם: הצדדים יצרפו להסכם בתנאים שווים וללא עלות כל מנפיק או מתפעל מכשירים אוטומטיים המעוניין בכך בתנאי שיתקיים לגביו אחד משני התנאים הבאים: א. הוא מפוקח על פי דין לעניין פעילותו כמנפיק או כמתפעל מכשירים אוטומטיים ומבצע פעולות הנוגעות לסליקת

ATM, אשר כלולות בהסכם. במקרה זה, ניתן יהיה לגבות תשלום חד פעמי, מבוסס עלויות, שגובהו לא יעלה על ההוצאות הנובעות באופן ישיר מהתאמת המערכות לצורך החיבור; ב. הוא מתפעל מכשירים אוטומטיים או מנפיק מפקח על פי דין לעניין פעילותו כמנפיק המבצע את כל הפעולות הנוגעות לסליקת ATM, אשר כלולות בהסכם, באמצעות אחד הצדדים להסכם או באמצעות שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן - "שב"א"). שעור העמלה בגין משיכת מזומן יהיה זהה לכל הצדדים להסכם ולא יעלה על 20 סנט לפעולה.

הצדדים לא יסרבו סירוב בלתי סביר להתקשר בהסכם למתן שירותי סליקת ATM עם כל מנפיק או מתפעל מכשירים אוטומטיים או בהסכם לשימוש במכשירים אוטומטיים עם כל מתפעל מכשירים אוטומטיים. ככל ששב"א תפעיל ממשק סליקת ATM, החובה להתקשר כאמור לא תהא בתוקף לגבי מנפיקים ומתפעלי מכשירים אוטומטיים שבאפשרותם לעשות שימוש בממשק הסליקה לצורך פעילותם. הפטור בתוקף למשך 5 שנים.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מספר 57), התשע"ח-2018

החוק, אשר פורסם ביום 25 ליולי 2018, כולל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן: טיפול בתקלה, בירור חשבון, סיום התקשרות. בנוסף, נקבע כי משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנ"ל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, והלקוח לא יופנה לשירות השארית הודעה, אלא אם כן בחר בכך. המפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה הקבוע לעיל, בשיעור מכלל הפניות לתקופה שקבע, או בפרק זמן שקבע. איגוד הבנקים פנה למפקח על הבנקים בבקשה לעשות שימוש בסמכותו האמורה. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו.

הצעת חוק שירותי תשלום, התשע"ח-2018

בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים, פורסמה ביום 11 ביולי 2018 ברשומות הצעת החוק הנ"ל מטעם הממשלה.

החוק המוצע בא להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, בחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

החוק המוצע מבקש להסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.
- בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק המוצע הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום.

החוק המוצע עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום (ביצועה, הפסקתה והאחריות לה), הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב (של חשבון או אמצעי תשלום), אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק.

מועד התחילה יהיה שנה מיום פרסום החוק והוא יחול גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה בכפוף להוראות המעבר שנקבעו לענין זה.

בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת הצעת החוק על קבוצת הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 בעניין כרטיסי חיוב

בהתאם לתיקון, שפורסם ביום 2 ביולי 2018, מנפיק שהינו בנק יעביר למתפעל הנפקה את התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב שהנפיק, בהתאם למועד/ים שנקבעו/ בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל ההנפקה את התמורה. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 1 בפברואר 2019 ביחס לתמורה שנדרש מתפעל ההנפקה להעביר לסולק במועד זה. בנוסף, נקבע בתיקון האמור כי כלל הבנקים ומתפעלי ההנפקה נדרשים להמציא למפקח על הבנקים את הסכמי התפעול החדשים (לרבות חידוש של הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה) שנחתמו עד 31 בינואר 2022. בנק בעל היקף פעילות רחב נדרש לקבל את אישור המפקח להסכם החדש (דרישה זו אינה חלה על הבנק). מועד תחילת ההוראה הוא מיום פרסומה. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת ההוראה על קבוצת הבנק.

טיטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 325 – ניהול מסגרות אשראי

טיטת מעודכנת לתיקון ההוראה פורסמה ביום 28 באוקטובר 2018, ועיקרה הרחבת תחולת ההוראה גם ביחס למסגרות הניתנות בכרטיסי אשראי. בנוסף להרחבת התחולה, עודכנו מספר דרישות בהוראה הנוגעות להסכם האשראי ולחריגות ממסגרת האשראי וכן התווספו דרישות הנוגעות למתן התראות ללקוחות אודות אופן ניצול מסגרות אשראי בחשבון העו"ש ובכרטיסי אשראי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 8 באוקטובר 2018 במטרה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ. ההוראה חלה כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי. בהתאם להוראה, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה, וכן החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים הכוללים, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והרחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים. ההוראה מטילה חובות על הדירקטוריון, ההנהלה הכללית והביקורת הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכוני מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 במרץ 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 25 בדצמבר 2017 פורסם תיקון להוראה, במסגרתו הוסדרו בעיקר הכללים ליישום חובה, שהוטלה על התאגידים הבנקאיים בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, להעביר מידע בדבר יתרת לקוח בחשבון עובר ושב לגופים פיננסיים אחרים. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 ביולי 2018. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד שנקבע. ביום 22 במרס 2018 פורסם תיקון נוסף להוראה במסגרתו נקבעה דרך נוספת לפתיחת חשבון מקוון ואימות פרטי זהות הלקוח באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק, בכפוף לאישור הפיקוח על הבנקים. במסגרת תיקון זה הותרה גם פתיחת חשבון מקוון לקטין שמלאו לו 16 שנים, והותרה פעילות בדואר אלקטרוני ללא הצפנה, בכפוף להערכת סיכונים ובקורת נוספות.

ביום 7 באוקטובר 2018 פורסמה טיוטת תיקון נוספת להוראה שעיקריה: מתן אפשרות לצרף או לגרוע מרחוק בעלים בחשבון או מורשה חתימה בחשבון, וביטול שתי מגבלות בהוראה - האחת, איסור שינוי בעלי חשבון מקוון לאחר פתיחתו, והשנייה, איסור פעילות מורשה חתימה בחשבון מקוון.

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367- בנקאות בתקשורת ומספר 462 - השקעות של לקוחות בנכסים פיננסיים באמצעות מנהלי תיקים

ביום 4 באוקטובר 2018 פורסמה הוראת עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367 ומספר 462. התיקון להוראות מאפשר מתן יפוי כוח לבעל רשיון ניהול תיקים ("מנהל תיקים") באופן מקוון וללא צורך בהגעת הלקוח לסניף, וכן מאפשר למנהל תיקים לפעול בחשבון שנפתח באופן מקוון.

אשראי ובטוחות

בתאריך 28 במאי 2018 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא הטיפול הבנקאי בנושא הפקטורינג. במכתב זה דורש בנק ישראל מהבנקים לערוך בדיקות נאותות של הטיפול בעסקאות הפקטורינג ע"י מערך ניהול הסיכונים והביקורת הפנימית. כמו כן דורש בנק ישראל קבלת חו"ד חשבונאית ומשפטית ובנוסף, הערכת סיכון להלבנת הון תוך קביעת היקף הליך "הכרת הלקוח" לחייבים של הלקוח. על פי המכתב על חוזה"ד להתייחס בין היתר לסיכונים המפורטים במכתב העלולים לגרום לכך שלא ניתן יהיה להכיר בעסקה כעסקת מכר.

בתאריך 22 במאי 2018 ניתן פס"ד ע"י בית המשפט העליון העוסק, בין היתר, בנושא סיווג עסקת המחאת זכות, דהיינו האם מדובר בעסקת המחאת זכות על דרך המכר או המחאת זכות על דרך השעבוד. בפס"ד מנתח בימ"ש את הסממנים השונים שבעסקאות מסוג זה וקובע כי במקרה שנדון בפניו מדובר בהמחאת זכות על דרך השעבוד ולא על דרך המכר שכן מלוא הסיכון בעסקת ההמחאה לא הועבר לידי הגוף המממן. הבנק בוחן את השלכות פסק הדין על העיסקאות המבוצעות ויערך בהתאם לנדרש על פי הוראת המפקח.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

החוק פורסם ביום 15 במרס 2018 והוא ייכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו. בחוק נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בעניין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון היתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי והיא שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו.

החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנהוג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, תהפוך לחוב רגיל ותהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, רבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם רבית פיגורים; רבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מרבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך

מתאים; השפעת הנזק המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון, ועוד. הבנק בוחן את השלכות הרפורמה ונערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

הצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015 והחלה להידון בועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 29 במאי 2018, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

תחרותיות

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מספר 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מספר 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל "חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק").

התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון יחול על חוזים שייכרתו מיום כניסת התיקון לתוקף. ביום 8 בנובמבר 2018 פורסם תיקון נוסף לחוק אשר דחה את מועד התחילה המקורי וקבע כי התיקון האמור ייכנס לתוקפו שישה חודשים מיום שיפורסמו תקנות ראשונות על פיו או 27 חודשים מיום פרסום התיקון לחוק, לפי המוקדם. הבנק נערך ליישום החוק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 - פישוט הסכמים ללקוח

ההוראה, אשר פורסמה ביום 10 ביולי 2018, נועדה לקבוע מבנה וכללים לפישוט הסכמים בנקאיים למתן אשראי, ומהווה יישום של סעיף 3(ד) לחוק אשראי הוגן הנזכר לעיל. ההוראה קובעת כי על התאגיד הבנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז ותמציתי בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית עמו. מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 9 במאי 2019.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים. החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט.

הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי.

הנגיד, בהסכמת שר האוצר, אמור לקבוע בכללים, עד מועד התחילה, את סוגי החשבונות שעל הפעילות הפיננסית המתנהלת בהם יחול החוק. אם לא קבע כאמור - יחול החוק על כל סוגי החשבונות, אלא אם קבע הנגיד, בהסכמת שר האוצר, את סוגי החשבונות עליהם לא יחול החוק.

החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק). מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

שוק ההון

א. קופות גמל

משרד האוצר פרסם ביום 19 בדצמבר 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו-2016, אשר מתקנת טיוטות קודמות באותו נושא.

על פי הטייטה משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול ("מתפעל") רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות המתפעל או באמצעות צד קשור למתפעל ובלבד ששיעור עמלת הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. כמו כן, נקבעו תנאים שבהם משקיע מוסדי רשאי לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי. הטייטה מוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך וקובעת כי משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רשיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך, יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה.

ביום 31 באוקטובר 2017 פורסמו התקנות הסופיות, אשר אינן כוללות את המגבלה הנ"ל של 20% לעניין רכישה או מכירה של ניירות ערך באמצעות מתפעל או צד קשור למתפעל, כאמור לעיל. כמו כן, נקבע כי ההליך התחרותי הנוגע להחזקה של ניירות ערך ייערך אחת לחמש שנים במקום שלוש, כאשר הדרישה לעריכת הליך תחרותי כאמור תיכנס לתוקפה רק בחלוף שנה מיום פרסום התקנות.

לא ניתן עדיין להעריך את השלכות התקנות על הכנסות הקבוצה מתחום פעילות זה.

ב. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2018, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים.

בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי OTC - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). דרישות הנוהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב ראשון על לקוח מפקוח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל) ובנק מרכזי, או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר.

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את ההסכם הביטורלי בין ארה"ב לבין ישראל בנוגע ליישום ה-FATCA ("הסכם הפטקא") והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - COMMON REPORTING STANDARD) שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במדינת ישראל לבין הרשויות המוסמכות במדינות עמן נחתם הסכם לחילופי מידע, במתכונת שקבע ארגון ה-OECD, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מספר 227), התשע"ו-2016. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה לאסוף ולהעביר מידע, כהגדרתו בחוק, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016

התקנות, אשר פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016, קובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבונות שיש לדווח עליהם במסגרת הסכם זה. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמסד ציבורי על ידי מוסד פיננסי ישראל מדווח. תקנות ליישום תקן ה-CRS טרם פורסמו.

חוזר בנק ישראל בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

בהתאם לחוזר, אשר פורסם ביום 16 במרס 2015, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981. הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב. לבנק מדיניות ייעודית קבוצתית בעניין זה ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כנדרש.

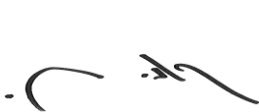
חוק לצמצום השימוש במזומן

מטרתו של החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018, היא לצמצם את תופעת הכלכלה השחורה בישראל, להיאבק בפשיעה ובהלבנת הון ולאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויעילים. החוק מגביל עסקאות במזומן לעסקאות בהן מחיר העסקה הינו 11,000 ש"ח לגבי עוסק ("מחיר העסקה" לגבי הבנק כעוסק, הוא מחיר השירות, קרי; העמלה המשולמת), ו-50,000 ש"ח לגבי מי שאינו עוסק. כמו כן, החוק קובע איסור על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, או שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם הוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפותח), או אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב. לאחר שנה מיום כניסתו לתוקף של החוק, שר האוצר יבחן את שינוי הסכומים הקבועים בתוספת הראשונה, ויהיה רשאי להפחיתם. עוסק יהיה חייב להחזיק אמצעי ייעודי המשמש לקריאת כרטיסי חיוב או סליקת אמצעי אלקטרוני אחר וכן, יהיה חייב לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול. עוד קובע החוק שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק, במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן קובע עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק ייכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019, למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים על הפרתם, שייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 (יום התחילה המאוחר). לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיום התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מספר 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 בפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירבון בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

מלכין יעקב מנכ"ל

יוסי לוי יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 15 בנובמבר 2018

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק¹ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א- יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- נכסים, התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018			נכסים נושאי ריבית
יתרה (2) חדשית ממוצעת מימון (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון אחוזים	שיעור הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון אחוזים	יתרה (2) חדשית ממוצעת מימון (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון אחוזים	שיעור הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון אחוזים	
11,604.9	105.1	3.67%	12,407.9	111.5	3.64%	אשראי לציבור (3) (6)
18.5	-	-	47.3	-	-	אשראי לממשלה
2,074.0	1.0	0.19%	2,395.8	5.5	0.92%	פקדונות בבנקים
4,149.4	1.1	0.11%	3,650.0	0.9	0.10%	פקדונות בבנק ישראל
1,099.4	1.7	0.62%	1,586.6	6.3	1.60%	אגח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (4)
-	-	-	-	-	-	אגח למסחר
-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
18,946.2	108.9	2.32%	20,087.6	124.2	2.50%	סך כל הנכסים נושאי ריבית
975.1	-	-	1,013.8	-	-	חיובים בגין כרטיסי אשראי
938.5	-	-	950.1	-	-	שאינם נושאים ריבית
20,859.8	108.9	2.10%	22,051.5	124.2	2.27%	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (5)
						סך כל הנכסים
						התחייבויות נושאות ריבית
						פקדונות הציבור
147.0	-	-	152.1	0.1	0.26%	לפי דרישה
7,450.3	-	0.00%	7,546.6	4.1	0.22%	לזמן קצוב
150.7	-	-	146.1	-	-	פקדונות הממשלה
126.9	-	-	119.7	0.2	0.67%	פקדונות מבנקים
394.1	1.4	1.43%	438.6	4.1	3.79%	כתבי התחייבות נדחים
-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות
8,269.0	1.4	0.07%	8,403.1	8.5	0.41%	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
10,146.4	-	-	11,046.7	-	-	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
975.1	-	-	1,013.8	-	-	זכאים בגין כרטיסי אשראי
232.7	-	-	222.4	-	-	שאינם נושאים ריבית
19,623.2	1.4	0.03%	20,686.0	8.5	0.16%	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (7)
1,236.6	-	-	1,365.5	-	-	סך כל ההתחייבויות
20,859.8	1.4	0.03%	22,051.5	8.5	0.15%	והאמצעים ההוניים
		2.25%			2.09%	פער הריבית
18,946.2	107.5	2.29%	20,087.6	115.7	2.32%	תשואה נטו (8) על נכסים נושאי ריבית

הערות לעמודים 169-172 ראה עמוד 173

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק¹ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק א- יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- נכסים, התחייבויות והון (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017			לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018			
יתרה (2) חדשית ממוצעת מימון (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון אחוזים	יתרה (2) חדשית ממוצעת מימון (הוצאה) אחוזים	יתרה (2) חדשית ממוצעת מימון (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) הכנסה מימון אחוזים	שיעור הכנסה ממוצעת מימון (הוצאה) אחוזים	
						נכסים נושאי ריבית
3.74%	319.8	11,457.5	3.62%	333.5	12,332.7	אשראי לציבור (3) (6)
-	-	19.4	-	-	41.2	אשראי לממשלה
0.79%	11.7	1,968.6	0.92%	15.8	2,282.5	פקדונות בבנקים
0.10%	3.1	4,049.7	0.10%	2.9	3,727.4	פקדונות בבנק ישראל
1.21%	11.6	1,275.7	1.88%	18.6	1,319.1	אגח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (4)
-	-	3.7	-	-	-	אגח למסחר
-	-	11.3	-	-	-	נכסים אחרים
2.46%	346.2	18,785.9	2.52%	370.8	19,702.9	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	938.0	-	-	973.0	חיובים בגין כרטיסי אשראי
-	-	918.1	-	-	951.8	שאינם נושאים ריבית
2.24%	346.2	20,642.0	2.29%	370.8	21,627.7	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (5)
						סך כל הנכסים
						התחייבויות נושאות ריבית
						פקדונות הציבור
0.08%	0.1	166.1	0.17%	0.2	155.6	לפי דרישה
0.15%	8.7	7,526.9	0.25%	14.3	7,532.1	לזמן קצוב
-	-	168.0	-	-	151.8	פקדונות הממשלה
0.10%	0.1	127.7	0.23%	0.2	118.4	פקדונות מבנקים
3.30%	10.7	434.6	4.24%	12.7	401.3	כתבי התחייבות נדחים
-	-	0.1	-	-	-	התחייבויות אחרות
0.31%	19.6	8,423.4	0.44%	27.4	8,359.2	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
-	-	9,827.7	-	-	10,739.5	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	938.0	-	-	973.0	זכאים בגין כרטיסי אשראי
-	-	232.8	-	-	235.9	שאינם נושאים ריבית
0.13%	19.6	19,421.9	0.18%	27.4	20,307.6	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (7)
-	-	1,220.1	-	-	1,320.1	סך כל ההתחייבויות
0.13%	19.6	20,642.0	0.17%	27.4	21,627.7	והאמצעים ההוניים
2.15%			2.08%			פער הריבית
2.32%	326.6	18,785.9	2.33%	343.4	19,702.9	תשואה נטו (8) על נכסים נושאי ריבית

הערות לעמודים 169-172 ראה עמוד 173

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק¹ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ב- יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית, פעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018		
יתרה(2) חדשית ממוצעת	הכנסות (הוצאות) מימון	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה(2) חדשית ממוצעת	הכנסות (הוצאות) מימון	הכנסות (הוצאות) מימון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד					
17,983.8	110.2	2.47%	16,990.2	104.4	2.48%
6,769.4	(2.5)	(0.15%)	6,561.7	(1.6)	(0.10%)
11,214.4	107.7	2.32%	10,428.5	102.8	2.38%
מטבע ישראלי צמוד למדד					
1,072.9	5.8	2.18%	1,129.1	(0.7)	(0.25%)
1,141.9	(5.3)	(1.87%)	1,197.6	0.4	0.13%
(69.0)	0.5	0.31%	(68.5)	(0.3)	(0.12%)
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
1,030.9	8.2	3.22%	826.9	5.2	2.54%
491.8	(0.7)	(0.57%)	509.7	(0.2)	(0.16%)
539.1	7.5	2.65%	317.2	5.0	2.38%
סך פעילות בישראל					
20,087.6	124.2	2.50%	18,946.2	108.9	2.32%
8,403.1	(8.5)	(0.41%)	8,269.0	(1.4)	(0.07%)
11,684.5	115.7	2.09%	10,677.2	107.5	2.25%
לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018					
לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2017			לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018		
יתרה(2) חדשית ממוצעת	הכנסות (הוצאות) מימון	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה(2) חדשית ממוצעת	הכנסות (הוצאות) מימון	הכנסות (הוצאות) מימון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד					
17,570.7	324.2	2.47%	16,750.2	312.1	2.49%
6,719.5	(6.4)	(0.13%)	6,658.8	(4.9)	(0.10%)
10,851.2	317.8	2.34%	10,091.4	307.2	2.39%
מטבע ישראלי צמוד למדד					
1,055.8	22.9	2.90%	1,201.1	18.0	2.00%
1,137.2	(19.8)	(2.33%)	1,245.1	(14.3)	(1.53%)
(81.4)	3.1	0.57%	(44.0)	3.7	0.47%
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
1,076.4	23.7	2.95%	834.6	16.1	2.58%
502.5	(1.2)	(0.32%)	519.5	(0.4)	(0.10%)
573.9	22.5	2.63%	315.1	15.7	2.48%
סך פעילות בישראל					
19,702.9	370.8	2.52%	18,785.9	346.2	2.46%
8,359.2	(27.4)	(0.44%)	8,423.4	(19.6)	(0.31%)
11,343.7	343.4	2.08%	10,362.5	326.6	2.15%

הערות לעמודים 169-172 ראה עמוד 173

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק¹ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג- ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30
בספטמבר 2018 לעומת התקופה
המקבילה אשתקד

מאות	גידול (קיטון) הנובע משינוי שינוי		מאות
	מחיר	נטו	
מיליוני ש"ח			
	נכסים נושאי ריבית		
	אשראי לציבור		
7.2	(0.8)	6.4	
0.6	8.3	8.9	
7.8	7.5	15.3	
	התחייבויות נושאות ריבית		
	פקדונות הציבור		
(0.1)	(4.1)	(4.2)	
(0.3)	(2.6)	(2.9)	
(0.4)	(6.7)	(7.1)	

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30
בספטמבר 2018 לעומת התקופה
המקבילה אשתקד

מאות	גידול (קיטון) הנובע משינוי שינוי		מאות
	מחיר	נטו	
מיליוני ש"ח			
	נכסים נושאי ריבית		
	אשראי לציבור		
23.7	(10.0)	13.7	
0.2	10.7	10.9	
23.9	0.7	24.6	
	התחייבויות נושאות ריבית		
	פקדונות הציבור		
-	(5.7)	(5.7)	
(0.9)	(1.2)	(2.1)	
(0.9)	(6.9)	(7.8)	

הערות לעמודים 169-172 ראה עמוד 173

הערות לעמודים 169-172:

1. הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
2. על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במטבע ישראלי לא צמוד- על בסיס יתרות יומיות).
3. לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
4. מהיתרה הממוצעת של אג"ח זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון עצמי במסגרת רווח כולל מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בשלושה ובתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 – 2.8 – ו- 7.0 מיליון ש"ח, בהתאמה (בשלושה ובתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 – נוכחה יתרה בסך 21.0 ו- 16.7 מיליון ש"ח, בהתאמה).
5. לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
6. עמלות בסך 8.2, 8.1, 24.8 ו- 24.8 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 ו- 2017, בהתאמה.
7. לרבות מכשירים נגזרים.
8. תשואה נטו- הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
9. השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

<p>ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process AB C - תהליך האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.</p>
<p>FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>
<p>LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.</p>
<p>LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקן של התאגיד הבנקאי בשעבוד).</p>
<p>Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.</p>
<p>CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה. המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכונים סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.</p>
<p>Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.</p>
<p>EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.</p>
<p>FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).</p>
<p>FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).</p>
<p>GNMA - Ginnie Mae - חברה פדרלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).</p>
<p>Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים השוק בפעילויות שונות.</p>
<p>א איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגוח - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).</p>
<p>אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרימים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.</p>

אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינן מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.

אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.

אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך השקעה.

ה הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר

ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלוואה לדירור - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. הלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוצה;
2. הלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. הלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. הלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הגון של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים אשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי אשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שייוצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש. חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה **SWAP** - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (**FORWARD**) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסויימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשוקי הון מאורגנים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

	<p>חוזת עתיד (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסויימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קושר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתיד זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.</p> <p>חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).</p> <p>חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מיוחד עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.</p> <p>חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מיוחד עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.</p> <p>חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.</p>
י	<p>יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p> <p>יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p> <p>יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבטא באחוזים.</p>
כ	<p>כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.</p> <p>כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה (Probability of Default) PD - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.</p> <p>כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.</p>
ל	<p>לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p>
מ	<p>מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.</p> <p>מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.</p> <p>מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.</p> <p>מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.</p> <p>מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית. משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.</p>
נ	<p>נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.</p> <p>נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייצגת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.</p>

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר. ניירות ערך למסחר (**Trading securities**) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK ו-BID, הפרשים בין מחירי wholesale ו-retail, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן: סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
 - 10% מיתרת עסקה עתידית.
 - א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:
 - (1) עסקה מסוג Forward או Future, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;
 - (2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;
 - (3) הסכם מסוג Forward rate agreement או Future rate agreement.
 - (4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
- עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";
- יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
- סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.
3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
- ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקדים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכלל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים. סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה. סליקה - תהליך פיננסי של חיוב זיכוי לקוחות.

ע רביויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
 2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
 3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
 4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.
- ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.
- ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונוסרציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
	רביית בנק ישראל - רביית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאיים.
	רביית פריים - רביית הנקבעת בכל בנק על בסיס רביית בנק ישראל.
ש	שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:
	רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;
	רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;
	רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.
	שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.
	שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.
	שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרביית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.
	שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.
	שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:
	(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.
	(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.
	(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.
	(4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.
ת	תהליך הסקירה הפיקוחי (Supervisory Review Process) SREP - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.
	תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.
	תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורביית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רביית שנתית אפקטיבית.

58,73	אומדנים חשבונאיים קריטיים	א
7	אסטרטגיה עסקית	
147	אקטואריה	
21,97,175	באזל	ב
58	בקרות	
76,77,175	גידור	ג
65	דוח רווח והפסד	ד
66	דוח על הרווח הכולל	
68	דוח על השינויים בהון	
69	דוח תזרים מזומנים	
63	דוח רואי החשבון המבקרים	
22,98	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	
21,97	הון והלימות הון	ה
68,80	הון מניות	
22,98	הון עצמי רובד 1	
22,98	הון רובד 2	
57,167,175	הלבנת הון	
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	
128		
15,74	הפרשה למסים על הרווח	
14,76,88,122,176	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	
32,41,88,124,175	חובות בעייתיים	ח
33,87,124,176	חובות פגומים	
6,22,98	יחסי הון	י
21,97	יעד הון	
27,112,117	לקוחות עסקיים	ל
26,112,117	לקוחות קמעונאיים	
67	מאזן	מ
23,112,117	מגזרי פעילות	
9,157	מדד המחירים לצרכן	
42	מדינות זרות	
58,72	מדיניות חשבונאית	
7,30	מדיניות ניהול סיכונים	
69	מזומנים ושווי מזומנים	
21,91,147	מחויבות בגין הטבות פרישה	
45	מימון ממונף	
22,100	מינוף	
15,74,166	מיסוי	
16,131	מסגרות אשראי	

76,77,104,165,177	נגזרים	נ
43,57,101,176		
177,178,	נזילות	
18,57,84,165,174,177	ניירות ערך	
31	ניתוח תרחישי קיצון	
22,98	נכסי סיכון	
17,32,156,178	סיכון אשראי	ס
57,178	סיכון נזילות	
57,178	סיכון רגולטורי	
45,179	סיכון ריבית	
45,179	סיכון שוק	
57	סיכונים אחרים	
14	עמלות	ע
17,34	ענפי משק	
45	ערך בסיכון (var)	
91,75,147	פנסיה	פ
19,90	פקדונות הציבור	
65,80	רווח למניה	ר
46,136	שווי הוגן	ש
30,31,37	תיאבון לסיכון	ת
18,84,177	תיק למסחר	
6,11,180	תשואה להון	